

رنگایەکی تر بۆ سەر لە نوێ گەنج بوونەوه

عاسیاسیک
کۆماندە کاتەوه

www.asiacell.com
خزمەتگوزاری بەشداربووان ۱۱

No.565 Tue 19/ 1/ 2010

نرخ 750 دینار

ژماره 565 سێشەممە 2010 / 1 / 19

حیزب مانگانە ۸۶ ملیار دینار لە بودجه دەبات

حکومەت و پەرلەمان لە بارودۆخی ئەمنیی سلیمانی دەکوڵنەوه

شارا عەبدولرحمان

خۆیان هەستان، لەبەرئەوه لیژنەی تایبەت بۆ ئەو مەبەستە پێکنەهینراوه.

پەرلەمانی کوردستان لیژنەیەکی تایبەتی بۆ بەدواداچوون لەحالی ناڕامیی سلیمانی و تەقەکردن و هێرشکردنە سەر هاوڵاتیان پیکهینا و دواي سەردانکردنی شارەکه راپۆرتی تایبەتیان ئامادەکرد.

قادر حەسەن بریار دەری لیژنەی ناوخۆی پەرلەمانی کوردستان لەوبارەیهوه بە رۆژنامەی راگەیان: رەشوووسی راپۆرتەکه مان ئامادەیهو بەمزوانە دەیدهینه سەرۆکایەتی پەرلەمان بۆ گرتنە بەری رێوشوینی پێویست لەوبارەیهوه، وتیشی: «گرنگترین هەنگاو بەلای ئێمەوه سزادانی ئەو کەسانەیه، که بەو دیارده نەشیوانە هەلەهەستن».

سەرۆکی حکومەتی هەرێم راستەوخۆ لە بارودۆخی ناڕامیی سلیمانی دەکوڵیتەوهو لیژنەی ناوخۆی پەرلەمانیش راپۆرت لەوبارەیهوه ئامادە دەکات.

د.کاوو مەحمود وتەبیژنی فەرمیی حکومەتی هەرێم بە رۆژنامەی راگەیان: سەرۆکی حکومەت لەرەوشی ناڕامیی سلیمانی ئاگادارەو راستەوخۆ لەرێگەی دەزگا ئەمنییەکانەوه بەدواداچوون بۆ حالەتەکان دەکات.

هاوکات ئەوهشی رەتکردەوه، که هیچ لیژنەیەکی تایبەتەند بۆ ئەو مەبەستە پیکهینرابیت و وتی: «دەزگا ئەمنییەکان بەئەركی

بەرپرسیانی کورد کەمتەر خەمبوون لە بە جینۆسایدناساندنی هەلەبجە

فەرمانبەرای کوردستان

(۱۰۰) مووچەیان لە دەستدەچیت

هەولێدەدریت دەیان هەزار کوردی بەریتانیا لە دەنگدان یێبەشکرین

رۆژنامە

زۆرینەیان دەنگ بە لیستی گۆران دەدەن.

دواي ئەوهی زۆریە و لاتان رەزامەندیان نیشاندا لەسەر کردنەوهی ناوەندی دەنگدان بۆ هەلبژاردنە گشتییەکهی پەرلەمانی عێراق، بەلام تائێستا کردنەوهی بنکەي دەنگدان لە ولاتی بەریتانیا لە نیوان کۆمسیۆن و حکومەتی بەریتانیا یا یەکلایینەبووئەوه.

ئەگەر هەیه، نزیکەي (۱۰۰) هەزار دەنگدەری کورد لە بەریتانیا یێبەشکرین لە بەشداریکردن لە هەلبژاردنە گشتییەکهی پەرلەمانی عێراقداو چاودیریکی سیاسیش پێیوایە، لایەنیکي سیاسی وەک پیلانیک رۆلی هەبیت لەو مەسەلەیهداو نەیهوئیت کوردانی دەرەوه دەنگبدن، بەویێی

بالای کۆمسیۆنی سەرەخۆی هەلبژاردنەکان بە رۆژنامەی راگەیان «لە هەولێ کاتمان بەردەوامین بۆ چارەسەرکردنی ئەو گرفته و پێریش سەردانی کونسولخانەي بەریتانیا مان کرد لە هەولێرو حکومەتی بەریتانیا ئارازیی نییه لە کردنەوهی بنکەي دەنگدان، بەلام نەشکەیشتوونەته ئەوهی رەزامەندیی پێشانبدن».

بۆل ۲

سەرکەوت حەسەن:

مەعقول نییه دەزگا ئەمنییەکان نەزانن

کۆی لە پشت پەلامارەکانی سلیمانییهوهیه

بۆل ۹

۱۱

گەرانهوهی کورد بۆ خالی سفر

۱۰

دووژ ناگەریتەوه

۱۷

سلیمانی

لە (وهرزش) یشدا دواکەوت

دادگای بالای له سیداره‌دانی عه‌لی حه‌سه‌ن مه‌جید ته‌نیا روژه‌که‌ی ماوه کیمیا‌بارانی هه‌له‌بجه به جینوساید نه‌ناسینرا

🔥 راپورتی: ئارام نه‌جهم، هه‌ستیار قادر

دووری به (١٥) سالو فهرحان موته‌گ به (١٠) سال زیندانی حوکمدران. دریباز فه‌تاح نوینه‌ری هه‌له‌بجه له‌په‌رله‌مانی کوردستان، به روژنامه‌ی راگه‌یاند: دادگا بریاری له‌سیداره‌دانی عه‌لی حه‌سه‌ن مه‌جید-ی ده‌رکردوه به‌ماده‌ی (١٢) له‌یاسای ژماره (١٠) ی‌سالی (٢٠٠٥) و تاوانه‌کشی به‌تاوانی (مرو‌فایه‌تی) ناسینراوه، هه‌ریه‌ک له سولتان هاشمو سایبر دورییش به‌تاوانی (نه‌قصی قه‌صری، ئیخفای قه‌صری) حوکمدران. وتیشی: «له‌ئێستادا ئه‌م بریاره بووته جیگه‌ی نیگه‌رانیمان و داوی ته‌میزکردنه‌وه‌ی ماده‌ی حوکمه‌که ده‌که‌ین له‌ژماره (١٢) وه بۆ ژماره (١١) بۆ ئه‌وه‌ی تاوانه‌که له تاوانی (مرو‌فایه‌تی) یه‌وه بگۆردریت به‌تاوانی (جینوساید). هه‌ر له‌و باره‌یه‌وه ئاراس عابید جیگری سه‌روکی کومه‌له‌ی قوربانیان به روژنامه‌ی راگه‌یاند: کیشه‌ی ئیمه له‌ئێستادا نه‌هینانی ناوی (جینوساید) وه بریاره هه‌فته‌ی داهاوتو تانه له‌و بریاره بدریت و داوا ده‌که‌ین بریاره‌که له (مرو‌فایه‌تی) یه‌وه

بۆ (جینوساید) بگۆردریت. له‌لایه‌کی دیکه‌وه وته‌بیژی حوکمه‌تی هه‌ریه‌ی کوردستانیش راگه‌یاند: سه‌ره‌رای ئه‌وه‌ی ریز له بریاری دادگا ده‌گرین و سه‌پاندنی سزا که به‌سه‌ر تاوانباراندا جوړیکه له‌ماده‌یه‌وه‌ری و نیگه‌رانی نیشاندان سه‌بارت به‌وه‌ی که دادگا، تاوانه‌که‌ی به‌جینوساید نه‌ناساندوه. د. کاوه مه‌حمود رایگه‌یاند: تاوانی کیمیا‌بارانکردنی هه‌له‌بجه‌ی شه‌هید تاوانیکه ده‌ره‌ق به‌خه‌لکی سقیل و بیتاوان نه‌جامدراوه، شایانی ئه‌وه‌یه به‌جینوساید بناسریت. هاوکات ئاراس عابدئامازه‌ی به‌وه‌شکرد، کومه‌له‌ی قوربانیان به نوینه‌رایه‌تی که‌سوکاری شه‌هیدان، سکالایه‌کمان له‌سه‌ر تاوانبارانی دیکه ک‌ردوه، که داوی ده‌ستگیرکردنیان ده‌که‌ین، له‌وانه (٤) لایسراوی فرۆکه‌خانه و کومه‌لیک فرۆکه‌وانیشتی تیدایه. ژماره‌یه‌ک له روژنبنیرانی هه‌له‌بجه سه‌راتی کورد به‌وه تۆمه‌تبار ده‌که‌ن، که نه‌یانتوانیوه کار بۆ ئه‌وه بکه‌ن که هه‌له‌بجه

وه‌ک جینوساید بناسینریت. محمه‌د قادر، که روژنبنیریکی هه‌له‌بجه‌یه به روژنامه‌ی راگه‌یاند: (٤) ساله داوا ده‌کریت که هه‌له‌بجه له‌سه‌ر ئاستی نیوده‌وله‌تی کاری بۆ بکریت، که وه‌ک (جینوساید) بناسینریت، ئه‌وه‌ش له‌ریگه‌ی ولاته ئه‌وروی و ئه‌مریکی و عه‌ره‌بییه‌کانه‌وه ده‌بیته و نه‌شتوانراوه تاوه‌کو ئیستا له‌ریگه‌ی روژنامه‌کان، یاخود روژنبنیرو ریکخواه بیانییه‌کانه‌وه کار بۆ ناساندنی به‌جینوسایدکردنی هه‌له‌بجه بکریت، وه‌ک ئه‌وه‌ی جوله‌که‌کان کردیان، ئه‌مه‌ش که‌مه‌رخه‌می به‌رپه‌سه بالا‌کانی کورده. یه‌که‌م دانیشتی که‌یسی هه‌له‌بجه له (٢١) ی‌کانوونی یه‌که‌می سالی (٢٠٠٨) به‌رپه‌وه‌چو دادگا (٣٦) دانیشتی تابه‌ت به‌و دۆسیه‌ی ئه‌نجامدا له (٤/١١/٢٠٠٩) ی‌ش دادگا بریاری گێرانه‌وه‌ی دۆسیه‌که‌ی دا، بۆ ئه‌وه‌ی ناوی چه‌ند تۆمه‌تباریکی دیکه، که ژماره‌یان زیاتر له (١٠٠) که‌سه‌ تیکه‌لی دۆسیه‌که‌ بکریت و دادگای بکرین. هاوکات له‌سه‌ر داوا‌ی ئه‌و وه‌فده‌ی

هه‌له‌بجه، که له‌دانیشته‌که‌ی دادگادا ئاماده‌بوون، ئه‌و پینوسه‌یان گه‌یاند هه‌له‌بجه، که بریاری له سیداره‌دانی تاوانبارانی هه‌له‌بجه‌ی پێ ئیمزاکراوه دوینی له ژوریه‌سمیکی تابه‌تدا پیشکەش به مۆنومینتی هه‌له‌بجه کرا، که بۆ میژوو له‌وی بمینیته‌وه. ئاراس عابید جیگری سه‌روکی کومه‌له‌ی قوربانیان به روژنامه‌ی راگه‌یاند: وه‌ک نوینه‌ره‌کانی هه‌له‌بجه داوا‌ی ئه‌و پینوسه‌مان کردو خۆشبه‌ختانه بریاره‌که‌مان ره‌ته‌کرایه‌وه و توانیمان دوینی پینوسه‌که بگه‌یه‌نینه هه‌له‌بجه و پیشکەش به مۆنومینتی هه‌له‌بجه‌ی بکه‌ین. له‌لایه‌کی دیکه‌وه عارف‌شاهین وته‌بیژی دادگای بالای تاوانه‌کان به روژنامه‌ی راگه‌یاند: «کیشه‌ی له سیداره‌دانی عه‌لی حه‌سه‌ن مه‌جید له ده‌سه‌لاتی جیبه‌جیکردن یه‌کلایه‌ی بووه‌ته‌وه و ته‌نیا ئه‌وه‌ی ماوه روژی جیبه‌جیکردنه‌که‌ی دیاری بکریت»، جه‌ختی له‌سه‌ر ئه‌وه‌ش ک‌ردوه، که هه‌یج پاساویکی یاسایی نه‌ماوه بۆ جیبه‌جیکردنی سزای له سیداره‌دان به‌سه‌ر ئه‌و تاوانباره‌دا».

دادگای بالای تاوانه‌کانی عیراق بریاری کۆتایی له‌سه‌ر که‌یسی کیمیا‌بارانی هه‌له‌بجه ده‌رکردو تاوانه‌که به جینوساید له‌لایه‌ن دادگاوه نه‌ناسینرا، ئه‌مه‌ش بووه هۆی نیگه‌رانی پارێزه‌ران و نوینه‌ره‌کانی هه‌له‌بجه له‌دانیشته‌که‌دا و به‌و هۆیه‌وه داوا‌ی ته‌میزکردنه‌وه‌ی به‌شیک له‌بریاره‌که ده‌که‌ن، هاوکات وته‌بیژی دادگای بالای تاوانه‌کان ئامازه به‌وه ده‌کات، که له‌سیداره‌دانی عه‌لی حه‌سه‌ن مه‌جید له ده‌سه‌لاتی جیبه‌جیکردندا یه‌کلایه‌ی بووه‌ته‌وه و ته‌نیا دیاریکردنی روژی جیبه‌جیکردنی سزا که ماوه. روژی (١٧/١/٢٠١٠)، دادگای بالای تاوانه‌کانی عیراق سزای کۆتایی له‌سه‌ر تۆمه‌تبارانی که‌یسی کیمیا‌بارانکردنی هه‌له‌بجه ده‌رکردو تیایدا عه‌لی حه‌سه‌ن مه‌جید به‌سزای له سیداره‌دان و سولتان هاشم به (١٥) سال زیندانی و سایبر به‌کر

بارزانی داوا‌ی زیادکردنی ده‌سه‌لاتی سه‌روکی شاره‌وانیه‌کان ده‌کات

کۆبوونه‌وه‌ی سه‌روکی هه‌ریم له‌گه‌ل سه‌روکی شاره‌وانیه‌کان ١/١٧ فۆتۆ: KRG

🔥 دلیر عه‌بدولخالق

له‌ کۆبوونه‌وه‌یان له‌گه‌ل مه‌سعود بارزانی سه‌روکی هه‌ریم، سه‌روکی شاره‌وانیه‌کانی هه‌ریم به‌شیک له‌ که‌می خزمه‌تگوزاری شارو شاروچکه‌کانیان بۆ که‌می ده‌سه‌لاتی شاره‌وانیه‌کان گه‌رانده‌وه، له‌به‌رامبه‌ریشدا بارزانی داوا‌ی له‌وه‌زاره‌تی یه‌وه‌ندیار کرد، له‌ریی په‌رله‌مان و ئه‌نجومه‌نی وه‌زیرانه‌وه ده‌سه‌لاتی سه‌روکی شاره‌وانیه‌کان زیاد بکریت. روژی یه‌کشه‌مه‌مه (١٧/١/٢٠٠٩) مه‌سعود بارزانی سه‌روکی هه‌ریمی کوردستان له‌گه‌ل سه‌روکی شاره‌وانیه‌کانی هه‌ریمی کوردستان کۆبووه‌وه، به‌پێی زانیارییه‌کانی روژنامه‌ تا

گواسته‌وه‌ی سه‌روکی شاره‌وانیه‌کان له‌ریگه‌ی ئۆتۆمییلی تابه‌ت به‌میوانه‌کانی سه‌روکیه‌تی هه‌ریم، سه‌روکی شاره‌وانیه‌کان ئاگاداری ئه‌وه‌نه‌بوون له‌ پیرمام له‌گه‌ل سه‌روکی هه‌ریم کۆده‌بنه‌وه، به‌و پێیه‌ی پیشتر پێیان راگه‌یاندراوه له‌هۆلی وه‌زاره‌تی شاره‌وانی و گه‌شتوگوزار له‌هه‌ولێر کۆبوونه‌وه‌یه‌کی تابه‌ت به‌ وه‌زاره‌ت ساز ده‌کریت. سه‌میر عه‌بدوللا وه‌زیری شاره‌وانی و گه‌شتوگوزار به روژنامه‌ی راگه‌یاند: سه‌روکی هه‌ریم له‌ کۆبوونه‌وه‌که‌دا رایگه‌یاندوه، ئه‌گه‌ر ده‌سه‌لاتی شاره‌وانیه‌کان که‌م بیت، که‌واته ئه‌وان وه‌ک دامه‌زراوه‌یه‌کی خزمه‌تگوزاری ناتوان وه‌ک پێویست خزمه‌تگوزاری پیشکەش به‌ هاو‌لاتییان

بکه‌ن، له‌به‌رئه‌وه وه‌زاره‌تی راسپارد له‌ریگه‌ی په‌رله‌مان و ئه‌نجومه‌نی وه‌زیرانه‌وه هه‌ولیدریت ده‌سه‌لاتی سه‌روکی شاره‌وانیه‌کان زیاد بکریت و یاسا رێنمایی نوێ بۆ ئه‌و مه‌به‌سته‌ دابنریت. له‌باره‌ی ئه‌وه‌ی سه‌روکی شاره‌وانیه‌کان ئاگاداری ئه‌وه‌نه‌بوون کۆبوونه‌وه‌که‌یان له‌گه‌ل سه‌روکی هه‌ریمه، سه‌میر عه‌بدوللا وه‌زیری شاره‌وانی ئامازه به‌وه ده‌کات: سه‌روکی شاره‌وانیه‌کان ئاگاداربوون و وتی: «پیشتر به سه‌روکی شاره‌وانیه‌کان راگه‌یاندراوه، کۆبوونه‌وه‌که له‌هۆلی وه‌زاره‌تی شاره‌وانیه‌یه له هه‌ولێر، چونکه ئه‌و شوینه فراوانه‌و بۆ ئه‌وه‌بوو سه‌روکی شاره‌وانیه‌کان له‌وی کۆبینه‌وه‌وه دواتر له‌پیرمام له‌گه‌ل سه‌روکی هه‌ریم کۆبوینه‌وه».

سلیمانی به‌وه‌کاله‌ت پارێزگاریکی بۆ داده‌نریت

🔥 دلیر عه‌بدولخالق

ئه‌ندامیکی لیژنه‌ی یاسایی ئه‌نجومه‌نی پارێزگای سلیمانی رایگه‌یاند، به‌و پێیه‌ی دانانی که‌سیک بۆ پۆستی پارێزگاری سلیمانی که له هه‌لبژاردندا خه‌لک متمانه‌یان نه‌داوه‌تی، یاسا‌کانی ئه‌نجومه‌نی پارێزگاکانی عیراق و هه‌ریم نییه، که‌واته پارێزگار به‌شێوه‌ی وه‌کاله‌ت داده‌نریت و له‌و حاله‌ته‌شدا پێویستی به‌تمانه به‌خشینی ئه‌ندامانی ئه‌نجومه‌نی پارێزگا نییه. محمه‌د ئیبراهیم حاجی ئه‌ندامی لیژنه‌ی یاسایی پارێزگای سلیمانی ئامازه به‌وه ده‌کات: له‌رووی یاساییه‌وه به‌پێی یاسای پارێزگاکان ژماره (٢١) ی‌سالی (٢٠٠٨) ی ئه‌نجومه‌نی نوینه‌رانی عیراق و یاسای ژماره (٣) ی‌سالی (٢٠٠٩) ی پارێزگاکانی هه‌ریمی کوردستان، له‌کاتی ئاماده‌نه‌بوونی پارێزگارا یه‌کیک له‌جێگره‌کانی به‌وه‌کاله‌ت ده‌بیته به‌ پارێزگار، له‌و حاله‌ته‌شدا بۆ ئه‌وه‌ی که‌سیک بیته به‌ پارێزگار پێویسته ئه‌نجومه‌نی

پارێزگا هه‌لبیژریت و ده‌نگی ئه‌ندامانی له‌سه‌ر بیت، وتیشی: «وه‌ک خه‌لک بیستومه‌مانه به‌هروژ قه‌شانی، ناوبراو پالیئوراوی یه‌کتییه‌ بۆ پۆستی پارێزگاری سلیمانی و به‌پێی فه‌رمانی ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران دانراوه، که‌واته بریاره‌که له‌ده‌ره‌وه‌ی ئه‌و برکه یاساییانه‌یه که تابه‌تن به‌پارێزگاکان، هه‌ربۆیه له‌و حاله‌ته‌دا پێویست ناکات ئه‌ندامانی ئه‌نجومه‌ن ده‌نگی له‌سه‌ر بدن، به‌لکو خۆی به‌ وه‌کاله‌ت ده‌ستبه‌کارده‌بیت». ئه‌و ئه‌ندامی ئه‌نجومه‌نی پارێزگای سلیمانی ئه‌وه‌شی به‌ روژنامه‌ راگه‌یاند: «کۆبوونه‌وه‌یان وه‌ک لیستی (١٠٩) له‌گه‌ل پارێزگاری نوێی سلیمانی، ته‌نیا بۆ گۆرینه‌وه‌ی بیرورا بووه‌ ئه‌وه‌یشی رایگه‌یاندوه: پشتمانیی ئه‌نجومه‌نی پارێزگا ده‌کات و له‌گه‌لیان هه‌ماهه‌نگ ده‌بیته، له‌به‌رامبه‌ریشدا ئیمه‌ش پێمانراگه‌یاندوه‌وه له‌ئێشه‌ باشه‌کان ده‌ستخۆشی لێده‌که‌ین و له‌کاره‌ خراپه‌کانیشی ئاگاداری ده‌که‌ین‌وه‌وه، هه‌رچه‌نده تێبینیمان له‌سه‌ر شیوه‌ی دانانه‌که‌شی هه‌یه».

پاشماوه‌ی... هه‌ولده‌دریت ده‌یان هه‌زار کوردی به‌ریتانیا...

به‌گۆیره‌ی ئه‌و زانیارییه‌نی که له‌سه‌رچاوه‌یه‌که‌وه له به‌ریتانیا به روژنامه گه‌یشتون، پێده‌چیت ئه‌و مه‌سه‌له‌یه له‌لایه‌ن لایه‌نیک سیاسی کوردیه‌وه وه‌ک پیلانیک له‌به‌رامبه‌ر لیستی گۆراندان ئه‌نجامدرا، به‌و پێیه‌ی زۆریه‌ی کوردانی به‌ریتانیا «ده‌نگ به لیستی گۆران ده‌ده‌ن» و ئه‌و لایه‌نه هه‌ولی

ئه‌وه‌ی داوه کاریگه‌ری بۆ سه‌ر حوکمه‌تی به‌ریتانی دروستبکات که «کردنه‌وه‌ی بنکه‌ی ده‌نگدان له‌ شاره‌کانی به‌ریتانیا کیشه‌ دروستده‌کات». سه‌ردار عه‌بدولکه‌ریم سه‌بارت به هه‌ولیک له‌وشیوه‌یه وتی: «ئیمه‌ شتیکی واما ن‌ه‌زانیه‌وه ئاگاداری نین» وتیشی: «ئومیدمان زۆره که له به‌ریتانیا ش بنکه‌ی

ده‌نگدان بکریته‌وه». له‌لایه‌کی دیکه‌وه شوێرش حاجی، که‌سایه‌تی سیاسی، که (١٧) سال له‌به‌ریتانیا ژیاوه ئیستا گه‌راوته‌وه کوردستان، وتی: «به‌شدار یه‌په‌نه‌کردنی کوردی به‌ریتانیا له‌ پرۆسه‌ی هه‌لبژاردنی په‌رله‌مانی عیراقدا، ناهه‌قییه‌کی زۆر گه‌وره‌یه‌و کاریکی زۆر خراپه، هیوادارین

ئهم قسه‌یه بریاریک نه‌بیت که پیلانی له‌پشته‌وه بیت، چونکه ده‌نگه‌رانی به‌ریتانیا ش مافیکی سروشتی خویانه، وه‌ک هه‌موو ده‌نگه‌ریکی عیراقی له‌ناوه‌وه‌ی ده‌ره‌وه ده‌نگه‌دن». له‌ وه‌لامی ئه‌وه‌ی که بۆچی گومانده‌کریت، ئه‌و مه‌سه‌له‌یه پیلانیک له‌پشته‌وه بیت، شوێرش حاجی وتی: «ژماره‌ی ده‌نگه‌رانی کورد له

به‌ریتانیا له‌هه‌موو ده‌نگه‌ری ولاتی دیکه‌ی ئه‌وروپا زیاتره‌و گومانیشم نییه که زۆریه‌ی زۆریان ده‌نگ به لیستی گۆران ده‌ده‌ن». به‌گۆیره‌ی زانیارییه‌کانی سه‌ردار عه‌بدولکه‌ریم، نزیکه‌ی (١٥٠) هه‌زار ده‌نگه‌ری عیراقی له به‌ریتانیا هه‌ن که زۆریه‌ی زۆریان ده‌نگه‌ری کورده‌ن.

پاره‌ی زیاده وەرگیراوی (۲۰۰۹ و ۲۰۱۰) له ههریم وەرده‌گیریته‌وه رێژه‌ی (۱۷٪) ی بودجه له‌به‌رامبەر چی به ههریم ده‌دریت؟

راپورتی: رۆژنامه

کورد به ۱۷٪هوه له پهرله‌مانی عێراق دیته‌دهر

له به‌رامبەر داخه‌وه‌ی رێژه‌ی (۱۷٪) ی ههریم له بودجه‌ی (۲۰۱۰) دا، هه‌ندیک لایه‌ن داوا‌ده‌که‌ن له کاتی ئه‌نجام‌دانی سه‌رژمیریدا، ئه‌گەر رێژه‌ی ههریم ۱۷٪هکه که‌متر بێت، ئه‌وا ههریم پاره‌ی زیاده وەرگیراوی سالانی (۲۰۰۹ و ۲۰۱۰) بداته‌وه به حکومه‌تی عێراق، ئه‌مه جگه له برینی نێکه‌ی (۲۰۰) ملیۆن دۆلار له ههریم مه‌ترسی تێپه‌راندنی ماده‌که‌ی شه‌هرستانی.

هه‌ندیک لایه‌ن له پهرله‌مانی عێراق، کار بۆ ئه‌وه ده‌که‌ن که‌ مانه‌وه‌ی رێژه‌ی (۱۷٪) ی ههریم له بودجه‌ی گشتیی عێراق بکهنه کارتێکی فشار له‌سه‌ر کورد بۆ مه‌به‌ستی تاییه‌تی حیزب و لایه‌نه‌کانیان. سامی ئه‌ترووشی، ئه‌ندامی لێژنه‌ی یاسایی له پهرله‌مانی عێراق ئاماژه‌ی به‌وه‌دا، هه‌ندیک لایه‌ن داوا ئه‌وه‌ده‌که‌ن، ئه‌گەر له مانگی تشرینی یه‌که‌می ئه‌مسالدا سه‌رژمیری بکری‌ت، ئه‌وا پێویسته ههریم و به‌غدا ته‌سویه نه‌قدی بکهن، به‌ جۆری که‌ ئه‌گەر به‌پێی سه‌رژمیرییه‌که، رێژه‌ی ههریم له ۱۷٪هکه زیاتر بوو، ئه‌وا حکومه‌تی عێراق ئه‌و فه‌رقی پاره‌یه‌ بداته‌وه به ههریم و ئه‌گەر به‌ پێچه‌وانه‌شه‌وه بێت، ئه‌وا ههریم ئه‌و فه‌رقی پاره‌یه‌ بداته‌وه به حکومه‌تی به‌غدا.

سامی ئه‌ترووشی له لێدوانه‌که‌یدا بۆ رۆژنامه، جه‌ختی کردوه که‌ ئه‌و لایه‌نانه له‌نیو لێژنه‌ی داوایدا داوا ئه‌وه‌ده‌که‌ن که‌ ئه‌و ته‌سفیه‌ی حسابه‌ ته‌نیا بۆ (۲۰۱۰) نه‌بێت، به‌لکو بودجه‌ی (۲۰۰۹) ش بگریته‌وه، واته ئه‌گەر به‌پێی

له‌لایه‌کی دیکه‌وه، حکومه‌تی عێراق ده‌یه‌ویت (۲۰۰) ملیۆن دۆلار له رێژه‌ی (۱۷٪) هکه‌ بگری‌ت، ئه‌کره‌م بابان، ئه‌ندامی لێژنه‌ی دارایی له پهرله‌مانی عێراق باسی له‌وه‌کرد که‌ به‌ بیانوی ئه‌وه‌ی دروستکردنی به‌ره‌ستی ئاوی بیخمه بۆ هه‌موو عێراق و پێویسته ههریمیش به‌شدار بێت، حکومه‌تی عێراق ده‌یه‌ویت (۳۰۰) ملیۆن دۆلار له رێژه‌ی (۱۷٪) ی ههریم له بودجه‌ی (۲۰۱۰) بگری‌ت.

پێده‌چێت به‌ هه‌وی بونی ئه‌و خالانه‌وه، گفتوگۆکردن له‌سه‌ر بودجه‌ی گشتیی (۲۰۱۰) ی عێراق، بۆ هه‌فته‌ی داها‌توو دوایه‌که‌ بێت، له‌لایه‌کی دیکه‌شه‌وه به‌ هه‌وی زیادبوونی (۱۰) تریلیۆن دینار له بودجه‌ی (۲۰۱۰)، ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران داوا ی گه‌رانده‌وه‌ی پرۆژه‌ی یاسای بودجه‌ی کردوه تا گۆرانکاری تیدا بکات، له‌وانه‌ش زیادکردنی (۲۵۰) ملیار دیناری ده‌زگای شه‌هیدان و زیندانه سیاسییه‌کان و زیادکردنی یه‌ک ملیار دینار بۆ وه‌زاره‌تی په‌روه‌ده‌و گه‌رانده‌وه‌ی (۲۶۳) ملیار دینار بۆ ههریمی کوردستان، که‌ له بودجه‌ی گه‌شه‌پێدانی ههریمه‌کان سالی (۲۰۰۸) له بودجه‌ی ههریم که‌مکرا‌بووه‌وه.

سامی ئه‌ترووشی جه‌ختی له‌سه‌ر ئه‌وه‌کردوه، که‌ ئه‌نجومه‌نی بالایی ئیسلامی و شیعه‌کان به‌تاییه‌تی، ده‌یان‌ه‌ویت لایه‌نگری ههریم به‌ده‌سته‌بێنن له کاتی ده‌نگاندان به‌ سه‌رۆک وه‌زیران، عمار حه‌کیمیش بۆ کوردستان بۆ هه‌مان مه‌به‌ست بوو، چونکه‌ داوا هه‌لبژاردن، کۆ حکومه‌ت پێکه‌هێنیت، ئه‌وه به‌لای ئه‌و لایه‌نانه‌وه کړنگه‌.

پاره‌یه‌ له‌لایه‌ن به‌غداوه سه‌رفبکری‌ت، به‌و پێییه‌ی داها‌ته‌که‌ی ده‌چێته‌ خه‌زێنه‌ی ده‌وله‌تی عێراقیه‌وه، وه‌زاره‌تی نه‌وتیش سه‌رفکردنی ئه‌و پاره‌یه‌ ده‌به‌ستیته‌وه به وردبێنکردنی گرێبه‌سته نه‌وتیه‌کانی ههریم له‌لایه‌ن ئه‌و وه‌زاره‌ته‌وه. ئه‌گەر هه‌یه‌ ئه‌م ماده‌یه به‌ شینوازیکی شرو‌قه‌ بکری‌ت که‌ ده‌بیت ههریم نه‌وتی کێلگه‌ نه‌وتیه‌کانی دیکه‌شی ده‌ربه‌یئیت و له‌ رێگه‌ی به‌غداوه بئێدریته‌ ده‌روه‌وه، ئه‌گەر نا به‌هه‌مانشیوه مامه‌له‌ی له‌گه‌لدا ده‌کری‌ت و له بودجه‌که‌ی ده‌بدری‌ت.

کردوه. ئه‌بله‌حه‌د ئه‌فهام ساوا، بریارده‌ری پهرله‌مانی عێراق، ئه‌وه‌ی بۆ رۆژنامه خسته‌روو که‌ له (۲۰۰۹/۹/۱۵) وه‌رگیراوی (۲۰۰۹ و ۲۰۱۰) بداته‌وه به‌غدا که‌ لایه‌نی کوردی ره‌تیده‌کاته‌وه. یه‌کیکی دیکه له‌و خالانه‌ی که‌ ده‌ینه کێشه له به‌رامبەر تێپه‌راندنی بودجه‌ی (۲۰۱۰) دا، برگه‌ی چواره‌می ماده‌ی (۱۷) ی پرۆژه‌ی یاسای بودجه‌ی (۲۰۱۰) ی عێراقه که‌ زانیکی دارایی زۆر به ههریم ده‌گه‌یه‌نیت و به ماده‌که‌ی شه‌هرستانی ناسراوه‌و زۆربه‌ی وه‌زیره کورده‌کایش له ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران ئیمران

سه‌رژمیری رێژه‌ی ههریم له (۱۷٪) که‌متر بوو، ئه‌وا ههریم پاره‌ی زیاده وەرگیراوی (۲۰۰۹ و ۲۰۱۰) بداته‌وه به‌غدا که‌ لایه‌نی کوردی ره‌تیده‌کاته‌وه. یه‌کیکی دیکه له‌و خالانه‌ی که‌ ده‌ینه کێشه له به‌رامبەر تێپه‌راندنی بودجه‌ی (۲۰۱۰) دا، برگه‌ی چواره‌می ماده‌ی (۱۷) ی پرۆژه‌ی یاسای بودجه‌ی (۲۰۱۰) ی عێراقه که‌ زانیکی دارایی زۆر به ههریم ده‌گه‌یه‌نیت و به ماده‌که‌ی شه‌هرستانی ناسراوه‌و زۆربه‌ی وه‌زیره کورده‌کایش له ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران ئیمران

شیعه‌کان له کوردستانه‌وه

شه‌ری وه‌رگرتنه‌وه‌ی پۆستی سه‌رۆک وه‌زیران ده‌که‌ن

راپورتی، هه‌ستیار قادر

پێشینیازی پێکه‌ینانی به‌ره‌ی نیشتمانی له‌لایه‌ن ئه‌نجومه‌نی بالآ و یه‌کێتی و پارتیه‌یه‌وه بۆ پشتگیریکردنی پالییوراوی ئه‌نجومه‌نی بالآیه بۆ حکومه‌تی داها‌توو عێراق و ئه‌ندامی حیزبی دعووش ئاماژه به‌وه ده‌کات که‌ دهرئه‌نجامی هه‌لبژاردنه‌کان دهریده‌خات کۆ حکومه‌تی داها‌توو پێکه‌هێنیت، نه‌ک هاو‌په‌یمانیه‌تییه‌کانی به‌ر له هه‌لبژاردن و جه‌خت له‌سه‌ر ئه‌م ده‌کاته‌وه که‌ جگه له نوری مالیکی هیچ پالییوراویکی دیکه‌یان بۆ حکومه‌تی داها‌توو نییه‌.

سه‌ردانی ئه‌م دواییه‌ی عمار حه‌کیمی سه‌رۆکی ئه‌نجومه‌نی بالآی ئیسلامی و لیستی ئیئتلاف بۆ ههریمی کوردستان و پێشینیازی پێکه‌ینانی به‌ره‌یه‌کی نیشتمانی له‌گه‌ل یه‌کێتی و پارتیدا، گومانی له‌لای لیسته‌کانی دیکه‌ی عێراق دروستکردوه، که ئاما‌نج لێی به‌ره‌یه‌کی نیشتمانی بێت وه‌ک ئه‌وه‌ی راگه‌یه‌نراوه. قاسم داود، ئه‌ندامی لیستی ئیئتلاف له لێدوانیکی رۆژنامه‌وانیدا ئاشکرا‌یکرد «ئاما‌نج له پێشینیازی پێکه‌ینانی ئه‌و به‌ره‌یه‌، رێکه‌وتنه‌ له‌سه‌ر چه‌ند خالیکی دیاریکراوی قو‌ناعی

عمار حه‌کیم

رێکه‌وتنی به‌ر له هه‌لبژاردن بۆ وه‌رگرتنی پۆستی سه‌رۆک وه‌زیرانی داها‌توو رته‌ده‌کاته‌وه‌وه له‌وباره‌یه‌شه‌وه جنان عه‌بدولجه‌بار، ئه‌ندامی حیزبی دعووه له ئه‌نجومه‌نی نوێنه‌رانی عێراق بۆ رۆژنامه‌ی روونکرده‌وه، که‌ سه‌رۆک وه‌زیرانی داها‌توو عێراق دهرئه‌نجامی هه‌لبژاردنه‌کان دیاریده‌کات که‌ کێیه، نه‌ک رێکه‌وتنه‌کانی به‌ر له‌و، هه‌لبژاردن و ده‌ستووری عێراقیش ئه‌وه‌ی دیاریکردوه‌وه که‌ لیستی زۆریه‌ی پهرله‌مان، حکومه‌ت پێکه‌هێنیت. ئه‌و ئه‌ندامه‌ی حیزبی دعووه جه‌ختی له‌سه‌ر ئه‌وه‌ش کردوه، که نوری مالیکی، سه‌رۆکی حیزبی دعووه، سووره له‌سه‌ر دووباره‌ وه‌رگرتنه‌وه‌ی پۆستی سه‌رۆک وه‌زیران ئه‌گەر لیستی ده‌وله‌تی یاسا زۆریه‌ی به‌ده‌سته‌بێننا، ویتیشی: «جگه له نوری مالیکی هیچ پالییوراویکی دیکه‌مان نییه بۆ پۆستی سه‌رۆک وه‌زیرانی داها‌توو عێراق».

نوری مالیکی

هه‌ریه‌ک له (ئیبراهیم جه‌عه‌فری و عادل عه‌بدوله‌هدی و به‌یان جه‌برو ئه‌حمه‌د چه‌له‌بی و نه‌سیر چادریچی) ی پالآوتوووه بۆ وه‌رگرتنی پۆستی سه‌رۆک وه‌زیرانی داها‌توو، بۆ جێبه‌جێکردنی ئه‌م به‌رنامه‌یه‌شی، سوود له پێکه‌ینانی به‌ره‌ی نیشتمانی وه‌رده‌گری‌ت، به‌تاییه‌ت که‌ ئه‌و به‌ره‌یه سیفه‌تیکی حیزبی وه‌گرتوووه له‌بری ئه‌وه‌ی به‌ره‌یه‌کی نیشتمانی بێت، به‌و پێیه‌ی ئه‌نجومه‌نی بالآ له ههریمی کوردستان، ته‌نیا موفا‌ته‌حه‌ی یه‌کێتی و پارتی کردوه‌وه حیزبه‌کانی دیکه‌ی ههریمی له‌و باره‌یه‌وه نه‌دواندوووه گفتوگۆکانیشی له‌گه‌ل حیزبی دعووه‌دا به‌بنه‌ست گه‌یشتون. له‌وباره‌یه‌وه سه‌رچاوه‌یه‌کی ئاگادار له‌به‌غداوه به رۆژنامه‌ی راگه‌یاندا «ئاما‌نجی سه‌ره‌کی ها‌تتی حه‌کیم بۆ کوردستان، پێشینیازی به‌ره‌که‌ی له‌گه‌ل

حیزبی دعووش، بیروکه‌ی

په یوه نډی نیوان حکومت و په له مان سارده په له مان تاریکی گوران: پیوسته سه روکی حکومت کوبونه وهی دهوری له گه ل فراکسیونه کان بکات

رپورتی، روژنامه

له بری وهزیر، فرمانبریک هه ماهه نگی نیوان حکومت و په له مان ریگده خات

روانه ی حکومت ده کرینه وه. له ئیستادا وهک حاجی یوسف، جیگری سکرتری یاسایی نهجمونه و هزیران ئاماژه ی پندا؛ فرمانبریک له نهجمونه و هزیران راسپزرداوه بۆ به دوچوون و هه ماهه نگی نیوان حکومت و په له مان، نه وهشی ره تکرده وه، که کار بۆ دانانه وهی وهزیری هه ریم یان هه ریوستیکی هاوشیوه بکرته وه بۆ ریخه ری کاروباره کانی په له مان له نهجمونه و هزیران.

به لام سه عد خالید پیوايه، ناکریت ریخه ری کاروباری حکومت و په له مان فرمانبریک یاسایی بیت و وتی: «له روی یاسایی وه نه گه کسه سیک وهزیر نه بیت و سویندی نه خواردینت، ناتوانیت له په له مان قسه ی هه بیت و موداخه له بکات، نه گه بیانه ویت کسه سیک دابینت که له ناست ریخستنی کاره کانی ده سه لاتی یاسادانان و جیه جیکردنا بیت، نه و ناکریت له پۆستی وهزیر که متری بدریتی».

هواکات عومهر عه بدولر حه صمان، په له مان تاری لیستی کوردستانی، نه وهی بۆ روژنامه خسته پرو، که بوونی کسه سیک وهک ریخه ری نیوان حکومت و په له مان زور گرنگه، جا له چ پۆستی کدا دابنریت نه وه کیشه نییه، به مارجیک کسه سیک یاسایی بیت، چونکه په له مان ده سه لاتی یاسادانان.

له خولی ئیستای په له مان کوردستاندا که ئۆپوزسیون بوونی هه یه، په له مان تاران پنیان باشه کوبونه وهی راسته و خزی فراکسیونه کان له گه ل سه روکیه تی نهجمونه و هزیران بکریت.

دجه عفره عه لی، په له مان تاری فراکسیون ی گوران، جهختی له سه ره نه وه کرده وه، که زور گرنگه هه م ئۆپوزسیون، هه م لیست و فراکسیونه کانی دیکه ش کوبونه وهی ده وریمان له گه ل سه روکی حکومت هه بیت، تا له نزیکه وه ئاگاداری کاره کانی به کتر بن.

په له مان نه وهی بۆ روژنامه ئاشکرا کرد، که کار بۆ دانانه وهی کسه سیک وهک ریخه ری کاره کانی حکومت و په له مان ده کریت. سه عد خالید، که پیشتر وهزیری هه ریم بو بۆ کاروباری په له مان، باسی له وه کرد؛ له ئیستادا بۆشاییه ک دروستبووه له هه ماهه نگی نیوان حکومت و په له مان، چونکه بوونی ریخه ریگه ل نیوان نه وه دوو ده سه لاته دا پیوسته، به تابهت بۆ نه وهی ئاگاداری کاره کانی به کتر بن و کوبونه وهی نیوانیاری ریخه ریگه ل، نه مه جگه له وهی که به دوادچوون هه بیت بۆ نه وه پروزه یاساییانه ی

لینوانیکدا بۆ روژنامه نه وهی خسته پرو، که بوونی کسه سیک وهک ریخه ری کاروباره کانی حکومت و په له مان زور گرنگه، که وهک نه لقه یه کی په یوه نډی نیوان هه ردو لادا بۆ ریخستنی کوبونه وه کان و دروستکردنی هه ماهه نگی له نیوانیادا کاربکات. له کابینه ی پینجه می حکومتی هه ریمدا وهزیریکی هه ریم بۆ کاروباری په له مان هه سو، که وهک ریخه ریگه ل نیوان حکومت و په له مان کاری ده کرد، به لام له کابینه ی شه شه مه دا نه وه وهزیره دانه نرایه وه، سه رچاوه یه کی نزیک له سه روکیه تی

به نوو سراویک کشاندووه ته وه تا له خولی نویدا ره وانیه ی په له مان بکرینه وه، به لام پشوری په له مان بووه ته هوی دواختنی ره وانه کردنه وهی نه وه پروزه نه. له به رامبه ردا به شیک له په له مان تاران پنیانوايه؛ نه بوونی ریخه ریگه ل نیوان حکومت و په له مان بۆ به دوادچوونی نه وه پروزه یاساییانه و ریخستنی کوبونه وه کان له م خوله دا، کاریگه ری له سه ر ساردی په یوه نډی نیوان نه وه دوو ده سه لاته هه یه. ئاسو که ریم، په له مان تار و ته بیژی لیستی کوردستانی له په له مان کوردستان، له

په له مان تاران و شاره زایانی کاروباری حکومتی هه ماهه نگی نیوان حکومت و په له مان وهکو پیوست نابین و دانانی ریخه ریگه ل نیوان نه وه دوو ده گایه دا به گرنگ ده زانن بۆ هه ماهه نگی و ئاگادار بوون له کاره کانی به کتر.

له خولی نوئی په له مان کوردستان و پیکه نیانی کابینه ی نوئی حکومتدا له ماوه ی چوار مانگی رابردو دا جیاواز له کابینه ی پیشو هه ست به جۆریک له ساردی له نیوان په له مان و نهجمونه و هزیران ده کریت، که به بۆچوونی په له مان تارانیش نه بوونی هه ماهه نگی نیوان نه وه دوو ده سه لاته که موکووری دروست کردوه، که زورکات حکومت پروزه یاسا ده کشینیته وه و پیوسته به دوادچوون هه بیت بۆی که نابینریته وه یان دواده که ویت، به لام نه وه به دوادچوونه له لایه ن په له مان وه لاوازه.

له ئیستادا چه نډین پروزه یاسا له په له مان وه له لایه ن حکومت وه کپشراونه ته وه به مه به سستی چاکسازکردن، به لام له خولی دووه می په له مان وه ئا ئیستادا نه وه پروزه یاساییانه نه گه رینراونه ته وه.

فرمانگی یاسایی نهجمونه و هزیرانیش هۆکاری دواکه وتنی گه راندنه وهی نه وه پروزه یاساییانه ی گه راندنه بۆ نه وهی که کار بۆ نه وه ده که ن که زیاتر له و پروزه یاساییانه بکولریته وه دابیزرینه وه، ئاشکرا شیکرد، له کۆتایی خولی دووه می په له ماندا حکومت نه وه پروزه یاساییانه ی له په له مان مابوونه وه،

چاوپوشی له (۲۰) هه زار دهنگداری عه ره بی هاوردی که رکوک کراوه

ئارام جه مال، که رکوک

موتله گو مه شعان جبوری و چاوه ریش ده کریت له روژانی داها تو دا ژماره یه کی دیکه له لیست و کسه یه تی دیکه ی ناو لیسته عه ره بییه کان ره تیکرینه وه».

به رپررسی ئوفیسی که رکوک کۆمسیون، نه وهشی راگه یاند: «(5) لیست و هاوپه یمانی کوردستانی که نه وانیش (کوران، هاوپه یمانی کوردستانی، یه کگرتو، کۆمه ل، قه لا) به شداریده که ن، به لام هه چکام له قه واره تورکمانیه کانی که ئیستا له نهجمونه ی پاریزگی که رکوک له دره وهی لیستی برابه تین، لیستی جیاو زیان نییه و له چوارچینه ی هاوپه یمانیه عیراقیه کاندان، لیسته کانی دیکه ش بریتین له دوو لیستی تورکمانی هاوپه یمانی پارتی کوردستانی کان و چه ند لیست و هاوپه یمانیه یه کی عه ره بی و کلدو ئاشووری».

شار ده بن و کۆی ژماره ی بنکه کانی ده نگدانی (۲۰۱۰) بنکه ده بن له سه ر ئاستی پاریزگی گه».

وتیشی «کۆی ژماره ی ده نگداری پاریزگی که رکوک (۷۸۷۱۰۲) ده نگد ره و نزیکه ی (۲۴) هه زار ده نگداری تابه تیش هه ن که له هیزه کانی سوپا و پولیس پیکدین و سئ روژ به ره له هه لیزاردنی گشتی ده نگد ده ن، به لام ده نگداری خیزانه ئاواره کانی پاریزگی کانی ناوه راست و باشووری عیراق له روژی ده نگدانی گشتیدا و له شوینی دیاریکرا و به خۆیان ده نگد ده ن».

تاله بان ی نه وهشی وت: «ناوی (۲۸) قه واره ی سیاسی له که رکوک تۆمارکرا و ن ئائیتا لیستی چاکسازیی و تازه بوونه وه که لیستی کوردیه پاشه کشه ی کردووه لیسته که ی نه ره و که سه نه زانییش ره تکراره ته وه له گه ل لیسته کانی صالح

ریژه ی کورسیه کی په له مانیه و کورد له ده ستی ده چیت».

نه وه سه رچاوه یه ئاماژه ی بۆ نه وه شیکرد «سه ره رای نه و فیلا نه ی له کوردکرا و ن، به لام هیشتا کورد زورینه یه ریژه ی (۵۴.۸٪) ده نگداری که رکوک پیکه هینیت و نه گه ر به شداری هاو لاتیانی کورد له پروسه ی ده نگدانی کاریگه ریت، لیسته کوردیه کان له کۆی (۱۲) کورسیه که ی که رکوک (۷) یان به ده سته هین».

هاوکات ئاماده کاریه کانی ئوفیسی که رکوک به رده وامن و له و باره یه وه فه رهاد تاله بان ی، به ریژه به ری ئوفیسی که رکوک کۆمسیونی بالای سه ره بخۆی هه لیزاردنه کان، به روژنامه ی راگه یاند: «له سه ر ئاستی پاریزگی که رکوک (۲۹۹) ناوه ندی ده نگدان ئاماده کرا و ن که (۱۸۴) ناوه ندیان له ناوشار و (۱۱۵) یان له دره وه ی

عه ره ب و تورکمان ناوی پیندا چوونه وه و ردبینیانی ده کرد له تۆماری ده نگداری که رکوک، به و بیانووه ی که کورد ژماری ده نگداری له به رزه وه نډی خۆی زیاد کردوه، به لام کورد نه یه دیه یست نه وه کاره بکریت که له به رزه وه نډی کوردابو و ردبینی بکریت، به تابهت له و کاته دا که ده نگداریکی زوری ناواری کورد له مافی ده نگدان بیبه شکرابوون».

وتیشی: «ده بوو کورد پیناگری له سه ر وردبینی تۆماری ده نگداری بکر دایه، چونکه به قازانجی ده شکایه وه سه ره نه جم به هوی چاوپوشی و نه جمه دانی وردبینیه وه زیاتر له (۲۰) هه زار ده نگداری عه ره بی هاورد که له چوارچینه ی ماده ی (۱۴۰) ی ده ستوردا قه ره بوویان وه رگرتووه نه گه راونه ته وه، له که رکوک به شداری ده نگدان ده کن، که نه م ریژه یه ش نزیکه ی

ئاماده کاریه کان بۆ هه لیزاردنی نهجمونه ی نوینه رانی عیراق له شاری که رکوک ته واپووه و زیاتر له (۲۱) هه زار ده نگداری عه ره بی هاورد، که له چوارچینه ی ماده ی (۱۴۰) دا قه ره بوو کراونه ته وه، هیشتا که رکوکیان به جینه هیشتووه له که رکوک ده نگد ده ن، سه رچاوه یه کی ئاگاداریش ئاماژه بۆ نه وه ده کات «ده بوو کورد له وه بیده نگ نه بیت و چاوپوشی لیکردوه».

بالای سه ره بخۆی هه لیزاردنه کان له عیراق به روژنامه ی راگه یاند: «له سه ره تایی بریاردانا له واده ی هه لیزاردنی نهجمونه ی داها تووی نوینه رانی عیراق له لایه ن نهجمونه ی نوینه رانی عیراقه وه، لایه نه کانی

هر له مان بوی نییه ره خنه یان لیگریت

عبداللہ مهلا نوری:

راگماندنې پر له مان زمانې سهرؤکاپه تی پر له مانو وه
فهرمانی خوی له سهرؤکاپه تی پر له مانو وه دهگریټ ودهو
چون سهرؤکاپه تی پر له مان له لایه نه دهسه لاتوه ناراسته
دهگریټ و له ژیر هه پهنه نی یه گپتی و پارتیدایه، به هه مان شپوه ش
هه نهو دهسه لاتوه راگماندنې پر له مان نارسته دهکات.

کومسیون و هه لېژاردن

له چه نه هه فته ی داهاتوودا، عیراق هه لېژاردنی (۳۲۵) نه ندانی پر له مانې عیراق به خوه ده بیئت، بۆ نه مه ش زیاتر له شه ش هه زار کاندیدی لیسته جیاجیاکان له سهرتاسه ری عیراقدا رکابه ری بۆ به ده سته پینانی نهو (۳۲۵) کورسیه دهکن.

هه لبه ته کومسیون بالایی سهر به خوی هه لېژاردنه کان، که سهرباری نه وه ی وهک کومسیونیک سهر به خوی بیلایه نه هه ژمارده کریټ، به لام که منین نهو لیست و کاندیدانه ی گومانان له سهر به خوی نه م کومسیونه هه یه، تا نهو راده ی له نیو کومسیونه که خوی شیدا هه ندیک بهرپرسی بالا هه ن نیگه رانن له هه لویستی هه ندیک له بهرپرسه هاو پیشه کانیان له نیو کومسیوندا، نه م نیگه رانییه ش له ویه سهرچاوه ی گرتوه، که ره چاوی بیلایه نیی له پیشه که یاندا ناکه.

له بیریشمان نه چیت پیشتر و له رپی زور له ده زگاکانی راگه یانده نه وه گو بیستی نهو تومه تانه بوین، که ده خرا نه پال فهرج هه دهری، سهرؤکی کومسیون بالایی سهر به خوی هه لېژاردنه کان، نه م تومه تکرده نه ش ده رباره ی نهو بوون که گوایه ناویرا و سهر به خوی له هه لېژاردنه پر له مانیه که ی (۲۵) ی تمموزی رابردودا له ده سته دابوو.

بیگومان پنیسته هه رکه س و بهرپرسیک، که له هه ر پستیگدا بیت، به تاییه تی نه گه ر نوینه رایه تی نه ته وه یهک، یان پیکهاته یه کی ئیتی، یان سیاسی، یاخو ده ر پیکهاته یه کی دیکه بکات، پنیسته بیلایه نانه ره قاربکات و راستگو بیئت له راپه راندنی نهو نه رکانه ی پنی سپیتردراوه.

نه وه ی جیگه ی نیگه رانی کاندیدو هه ندیک له پیکهاته و لیسته به شداربووه کانی پر له مانې داهاتوی عیراقه، تا دهکاته بهرپرسی ناو کومسیون خوی شی، ره چاونه کردنی بیلایه نی و سهر به خوی له راپه راندنی نه رکه کانیاندا.

له تازه ترین لیدونیدا، به ریوه به ری گشتی په یوه ندیه کانی جه ماوه ریی له کومسیون بالایی سهر به خوی هه لېژاردنه کانی عیراق، که له دواین ژماره ی گوفاری «الفین» دا بلاو کراوه ته وه، نیگه رانی له وه نیشاندهدات؛ ئیستا پیگه ی کورد له نیو کومسیون ناویرا ودا زور لاوازه و کاربه ده ستانی کومسیون بیلایه نانه کارناکه و زور لایه نه و که سانی دژ به نه زمونی فیدرالی خیزنراونه ته نیو کومسیونه وه، لایه نی ئیقلمیش رولی زور دهگریټ و کاره کانی کومسیون شینویراون.

لیدوانی نه م بهرپرسه بالایی کومسیون، که په کیگه له نوینه رکانی کورد له نیو کومسیوندا، زهنگیگه مه تر سپیتردراوه پیوسته هه ر له ئیستا وه به هه ند و دهگریټ و هه لېژاردنه کانی چه نه هه فته ی داهاتوی پر له مانې عیراق فیلکی دیکه له گه له که مان نه کریټ، ههروهک چون له ئیستا وه هه ندیک ئامازده ی سیاسی بۆ به ده سته پینانی کورسیه کانی ته کمیله له پاریزگاکانی عیراقدا به گشتی هه سته پیده کریټ، له وه ی لیسته به هیزه کانی عیراق چه نه کاندیدیگه به هیزی خویان رهوانه ی بازنه کانی سلیمان و هه ولیرو کهرکوک کردوه (بۆ نمونه رهوانه کردنی همام حه مودی بۆ سلیمان، که پیشت سهرؤکی لیژنه ی دارشته وه ی ده ستوری عیراق بو)، نه مه ش بۆنه وه ی کورسیه ته کمیله کانی نه م بازانه ش بۆ خویان فهرامه بکن (که چاوه پروانده کریټ لیسته به هیزه کانی هه لېژاردنی داهاتوی پر له مان زورترین کورسی ته کمیله به ده سته پینان).

بۆیه سهرباری نه وه ی کومسیون بۆ خوی چاودیزه به سهر هه لېژاردنه وه، پنیسته له سهر لیسته رکابه ره کانی کوردستانیش بۆ هه لېژاردنی پر له مانې داهاتوی عیراق چاودیزیک و رد بن به سهر نه م کومسیونه وه، نه مه ش له بهر نه وه ی سهره پای بوونی ناحه زانی فیدرالی له نیویدا، چاوه روانده کریټ ولاتانی ئیقلمیش کاریگه ری خراپان به سهر یه وه هه بیئت، (وهک چون نهو بهرپرسه نیگه رانی به رامیبه نیشاندهدات)، هه ربویه دانایی بهرپرسی بالایی هه ریم له وه دا نییه رکابه ریبه کانیان توندتر بکنه وه و ناوه نده کانی میدیا بکنه سه نگو سه کوی دژ به یه کتری، به لکله نه موه نه گه ر له رکابه ریکردندا بن بۆ برده وه ی زورترین کورسی له شه رپکی دیموکراسی و مه دهنیدا، پنیوستمان به وه شه یه کده نگ بین به رامیبه ر هه ره شه کانی ولاتانی ئیقلمی و نهو بهرپرسه بالاییه ی کومسیون، که دژی فیدرالی و پیگه ی به هیزی کوردن له عیراقدا.

له سهر بیلایه نیوونی راگه یاندنې پر له مان دهکاته وه. وتی: «ئیمه وهکو به ریوه به ری تی راگه یاندنې پر له مانې کوردستان واجی خوامنه هاوکاری هه موو نه ندامانی پر له مانې کوردستان بکه یین له گه یاندنې راستیه کان و زانیاریه کان به رای گشتی و میدیاکان، ههروهه ها له کاتی پیوستیشدا نووسینیک له سهر پر له مان یان لیژنه کانی پر له مان و یان نه ندامانی پر له مان دنوو سریت و چه واشه کاری و زانیاری ناراستی تیدا، ئیمه به نه رکی خوامنی ده زانین، دوا ی راویژ له گه ل لایه نی په یوه نیدیار، روونکردنه وه به به لگه وه دنوو سین، دنا هیچ ئامانجیک دیکه مان نییه و له رابردووشدا هیچ جیاوازیه کمان له نیوان فراکسیونه کان و نه ندامانی پر له ماندا نه کردوه.

که ئیمه مه به ستمان شکاندنی پر له مانه، به پیچه وانه وه لیستی زورینه سوومه نده له لاوازکردن و نه کتیه بوونی پر له مان. وتیشی: «به وییه ی پر له مان نه نیا مه یدانیکه بۆنه وه ی ئوپوزسیون کاره کانی خوی تیدا نه نجامبدات و چالاکیه کانی تیدا بخته روو، بۆیه ئاسایه سهرؤکاپه تی پر له مان کار له سهر په کختی پر له مان بکات، چونکه به بروای ئیمه سهرؤکاپه تی پر له مان کار له سهر کوشتی گیانی چاودیزی پر له مان دهکات، نه مه ش کارکردنه بۆ پر ده پۆشکردنی که موکرتیه کانی حکومت. به پیچه وانه ی رای پر له مان تارانه وه تاریق جه وهه ر، به ریوه به ری به ریوه به ریستی راگه یانندنې پر له مانې کوردستان جه خه ت

له و ماوه یدا پر له مان ته نیا (۱۲) دانیشتی سازکرد، لانیکه م ده بوو (۵۰) دانیشتی سازکردایه، نه مه جگه له وه ی له رووی بابه تی دانیشته کانه وه نه گه ر هه ر دانیشتیکی پر له مان تاییه ت بووبیت به قسه کردن له سهر که موکرتی حکومت، ریگه نه دراوه پر له مان تاران رای خویان ده رپیرن، ههروهه ها سهرؤکاپه تی پر له مان له نه ندامی مه کته بی سیاسی حیزبه کان پیکهاتوه. نهو پر له مان تاره ی فراکسیون گوران پیوایه؛ دهسه لات سوومه نده له لاوازکردنی پر له مان و ره خنه کانی ئوپوزسیونیش به مه به سته کارکردنی پر له مانه؛ ئیمه که ده لنین پر له مان بیلایه ن نییه، مه به ستمان نه کتیه کردنی پر له مانه، ناکریت راگه یاندنې پر له مان وای لیکبده ته وه،

دهگریټ ئوپوزسیون و راگه یانندنې له زمانې ره خنه دابیرین؟

رپورتی، هه ستیار قادر

دهسه لات بۆ راگه یانندنه که ی سهرؤکاپه تی هه ریم به ناستی راگرتی سهرجه م ره خنه کانی راگه یانندنې ئوپوزسیون بوو له حکومت و حیزبه پیکهاتیه رکانی، عه لی که ریم به ریوه به ری نه ستیوتی کورد بۆ مافه کانی مرؤف جه خه ت له سهر نه وه دهکاته وه؛ که نایبت هیچ یاساو ریسیه ک ری له مافی نازادی راده برپین بگریټ و بۆ رۆژنامه ی روونکردوه؛ که وهک چون راگه یانندنې ده بیئت شته کان وهک خوی بیینت، ده بیئت ئاواهش گومانیک دروست بکات تاخه لک به دوا ی شتی جوانتردا بگریټ و ناشکریت راگه یانندنې له مافی ره خنه گرتن دابشوردیت.

عه لی که ریم ئامازده ی به وه شدا، که نه رکی راگه یانندنې چاودیزی کاری حکومت و گواسته وه زانیاری و هوکری دیموکراسیه ت و بیینی رای جیاوازه و ده بیئت له بری خه لک چاودیزی حکومت بکات و وتیشی: «ناکریت راگه یانندنې بچینه ناو تاییه ته ندیه کانی که سه کانه وه و راگه یانندنې کاتیک قودسیه تی خوی و ده ده گریټ، که جیاوازیت له بیرو باوه رکانی به رامیبه ر» گه یانندنې زانیاری و راستیه کان و کارکردن له سهر نه وه هزری، که پنی وایه ته وای راستیه کان لای لایه نیک، یان که سیک کونه بوونه ته وه یه کیگه له کۆله که کانی کاری رۆژنامه وانی، له و باره یه شه وه هه قال نه بو به کر ئامازده به وه دهکات؛ که نایبت زانیاری و راستیه کان راگریټ و ده بیئت خه لک بکات به سهرچاوه ی راستیه کان و وتیشی: «هه رکاتیک ئیمه له گه یانندنې راستیه کان بیده نگ بوین، نه واکومه لگه به ره و حاله تیک ترسناک ده بیهن و له بری نه وه ی زهنیه تی خه لک پاک بکه یه وه، نه زؤکی ده که یین گه ر ده می نهو میدیا به ژماره که مانه ش بدوریته وه، که راستیه کان ده لنین راستی شته کان

له خه لک ده شیوت و له به رامیبه ردا ده بیئت نهو زانیاریانه راگریټ، که دروستکارون و بنه ما ی راستیانی نییه تومه تبارکردنی بن بنه ما ی تاییه، تیکه لکردنی موهاترات و پرؤسه ی ره خنه گرتن له راگه یانندنې کوردیدا به لای پسیوریک بواوی هه لمه تی هه لېژاردنه وه په یوه ندی به خودی کومه لگه ی کورسیه وه هه یه، ناشتی حه مه سالح پسیور له بورای بانگه شه ی هه لېژاردن نمونه ی ولاتی لوبنای هینایه وه، که وهک ده سته پیخه ریبه ک سه عد حه ریری سهرؤک و هزیرانی نهو ولاته نازادی ته وای به راگه یانندنې کانداه به هه موو شیوازیک ره خنه بگرن به خودی خۆشبه وه وهک سهرؤک

به کیگ له مه رجه عیه ته یاسایه کانی ریگر له موهاترات و زمانی زبری شیونیه ری که سایه تیبه کان له هه ریمی کوردستاندا، یاسای رۆژنامه گه ریبه که له (۲۲/۹/۲۰۰۸) ده رچوو و به پیی ماده ی نۆمی نهو یاسایه رۆژنامه نووس، یان سه رنوو سه ر به ری (یهک ملیون بۆ پینچ ملیون) دیناری چاپی نئی غه رامه ده کریټ، که له ریگه ی بلاو کردنه وه ی بابه ته کانییه وه تئوی رقی و کینه ی لیکترزانی پیکهاته کانی کومه لگه ده هینیه کایه وه سوکاپه تیکردن به ئاسن و سومبول ئاینیه کانی بکات، یان هه ر بابه تیک که په یوه ندی به نه نیه کانی ژبانی تاییه تی تاکه وه هه بیئت، هه ر چه نده راستیش بیئت، یان جینودان و تواجی ناروا و ناوزاردن.

به پای هه قال نه بو به کر کیشه که له وه دایه، خه لکه کان ناگه ریته وه بۆ دادگاکان و تیشی: «پنیسته نهو که سانه ی له لایه ن راگه یانندنې کانه وه هیزش دهگریټه سهریان و ناویان ده زینریت په نا بهر نه دادگاکان و له ریگه یه شه وه زه بتی نه فسی خویان بکن»

- عه لی که ریم:
- وهک چون راگه یانندنې
- ده بیئت شته کان وهک
- خوی بیینت، ده بیئت
- ناواهش گومانیک
- دروست بکات، تا خه لک
- به دوا ی شتی جوانتردا
- بگریټ و ناشکریت
- راگه یانندنې له مافی
- ره خنه گرتن
- دابشوردیت

پسیورانی بورای راگه یانندنې کومه لگه ی مه دنی جه خه ت له سهر نه وه دهکاته وه، که له هه ریمی کوردستاندا موهاترات و زمانی ره خنه گره نه ی راگه یانندنې تیکه لکراوه و نایبت هیچ ریساو یاسایه ک ری له نازادی راده برپین بگریټ و پنیسته نهو که سانه ی له ریگه ی راگه یانندنې کانه وه هیزش دهگریټه سهریان په نا دادگا به رن».

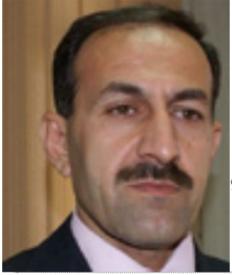
له دوا ی کۆبوونه وه ی سهرؤکی هه ریم له گه ل نوینه ری لایه نه سیاسییه کان و بلاو کردنه وه ی راگه یانندنې، که تیایدا دوا ی وه ستاندنی «هه لمه تی راگه یانندنې» کراوه مشتموریک زور له نیوان رۆژنامه نووسان و حیزبه کانی دهسه لات و ئوپوزسیوندا هاته ئاروا، که ئایا مه به سته له راگرتی هه لمه تی راگه یانندنې موهاترات و هیزشکردنه سهر که ساهه تی سیاسی و هه لبه سته تی تومه تی نادرسته، یان راگرتی هه موو جو ره پرؤسه یه کی ره خنه گرتنه، که له لایه ن راگه یانندنې ئوپوزسیونه وه وهک نه ریککی چه وه ریی خوی ناراسته ی نه دای حکومتی دهکات؟

هه قال نه بو به کر، ماموستای راگه یانندنې زانکوی سلیمان پیوایه؛ لیشاوی زمانی موهاترات و ناوزاردن له راگه یانندنې بهر له هه لېژاردنی (۷/۲۵) ی پر له مانې کوردستانه وه درژده ی هه یو زه مینه یه کی له بار ی شه ری ناوخوشی هه بووه. وتیشی: «که سانیگه هین پروپاگنده کانیان له ریگه ی ئامرازیک میدیایه وه دهکن و ده یانه ویت که سانیکی دیکه له زهنیه تی خه لکدا بشینوین و نه مه ش نه رکی میدیا به ته وای ده شیونیت و ده خاته سهر ناراسته یه کی دیکه».

هه رچه نده خویندنه وه ی راگه یانندنې

راگه یاندنی پەرله مان لایه نگرى لیستی دهسه لاتە؟

پەرله مانتاران نازادن له دەربرینی رای خوڤیان و راگه یاندنی پ

تاریق جوهر:

نیسه وهكو بهرپوهه بریتی راگه یاندنی پەرله مانى كوردستان به نەركى خۇمانى ده زانین
دواى راویژ له گەن لایینى په پوهه نیدیارد. روونکردنوه به بهلگه وه ده نووسین. دنا هیچ
نامانجیکى دیکه مان نییه له رابردووشدا هیچ جیاوازییه گمان له نیوان فراکسیۆن گمان و
هندامانى پەرله ماندا نەکردوه

له گەل ئاراسته کردنی ئه و رهخانه دا، به پیوست ده زانینت راگه یاندنی پەرله مانى كوردستان ئەركى راسته قینهى خۆى بیینیت و راگه یاندنی کۆى پەرله مانى كوردستان بیت نهک لیست و لایه نیکى دیار بیکراو. ناسک توفیق، ئەندامى پەرله مانى كوردستان له فراکسیۆنى یهکگرتوو به روژنامهى راگه یاند: «ئەندامانى پەرله مان نازادن له دەربرینی بیروپرای خوڤیان و ئه وه کارى راگه یاندنی پەرله مان نییه، که رهخه له پەرله مانتاران بگریت و پشتگیری لایه نیک بکات، ئیمه تیبینی ئه وه مان کردوه، که راگه یاندنی پەرله مان نهیتوانیوه رۆلى خۆى بیینیت و بیلایه ن نه بووه، پیوسته راگه یاندنی پەرله مان بیلایه ن بیت و راگه یاندنی هه مو لایه یک بیت.» هاوکات عه بدوللا نوری پییویه؛ ئەركى راگه یاندنی پەرله مان گه یاندنی چالاکیه کانی پەرله مانه به رای گشتیی، نهک دژایه تیکردن و هیزشکردن سر ئەندامانى پەرله مان.

دهکریت و له ژیر هه مهنه ی یه کیتی و پارتیاده، به هه مانشیوه هه ره ئه وه دهسه لاتە راگه یاندنی پەرله مان ئارسته دهکات.» هاوکات هه ژه سلیمان، سه روکی فراکسیۆنى نازادى و عه داله تی کۆمه لایه تی به روژنامهى راگه یاند: «له چه ند سالی رابردودا حیزبه دهسه لاتداره کان، هه موو ده زگا ته شریعی و ته نفیزییه کانیا ن بۆ خوڤیان قورعکردوه و ئه وه ده زگایانه ش پالپشتییا ن له دهسه لات کردوه و له خزمه تی دهسه لاتدا بوون، راگه یاندنی پەرله مانى كوردستانیش پالپشتی له لیستی دهسه لات کردوه.» ههروهک فازل هه سن، پەرله مانتارى فراکسیۆنى زحمه تکیشان له پەرله مانى كوردستان پییویه؛ تائىستا عه قلیه تی حیزبايه تی زالسه به سه ره هه موو دامودزگا کاندوا ته نانه ت پەرله مانیش. وتیشی: «ئمه رهنگدانه وه ی له پەرله ماندا هه بووه و راگه یاندنی پەرله مانیش بیلایه ن نه بووه و زیاتر لایه نی لیستی دهسه لاتى گرتوه.»

راگه یاندنیکی بیلایه ن بیت، به لکو لایه نیگرى دهسه لاتى کردوه. عه بدوللا مه لا نوری، ئەندامى پەرله مانى كوردستان له فراکسیۆنى گۆران، به روژنامهى راگه یاند: «راگه یاندنی پەرله مان زمانحالی سه روکایه تی پەرله مانه و فه رمانى خۆى له سه روکایه تی پەرله مانه وه وهرده گریت» وهکو چۆن سه روکایه تی پەرله مان له لایه ن دهسه لاته وه ئاراسته

ناسک توفیق:

ئەندامانى پەرله مان نازادن له دەربرینی بیروپرای
خوڤیان و ئه وه کارى راگه یاندنی پەرله مان نییه، که رهخه
له پەرله مانتاران بگریت و پشتگیری لایه نیک بکات

له و راپۆرتەدا چه ند پەرله مانتاریک سه روکایه تی پەرله مانیا ن به که مه ترخه م ناوبردو ئاماژه یا ن به وه کردبوو، که له پشت پەرله مانه وه ئیراده یه کى شاروه کار دهکات بۆ لاوازکردنی پەرله مان، بهرپوهه بریتی راگه یاندنی پەرله مانى كوردستان روونکردنوه یه کى بلاوکرده وه هیزشى کرده سه ره ئه و پەرله مانتاران. ههروهک له روونکردنوه ده که دا ها تووه: «پیده چیت ئه و بهرپوهه بریتی که به و شیویه باس له پەرله مانى كوردستان و سه روکایه تیه که ی دهکهن، وه همیا ن لادروست بووبیت و له روانگه و تیزوانینی خوڤیا نه وه سه یرى مه سه له کان و رۆلى پەرله مان بگهن، ئه گه رنا چ مه نتقیکی تیدایه ئه و لایه نه ی که خۆى زۆرینه ی پەرله مان بیت، هه ولیدا پەرله مان لاواز بکات و کاره کانی به سستی بهرپوهه چیت.» به بۆچوونی پەرله مانتاران، راگه یاندنی پەرله مانى كوردستان تائىستا نهیتوانیوه

دواى ئه وه ی بهرپوهه بریتی راگه یاندنی پەرله مانى كوردستان، له روونکردنوه یه که دا قسه ی له سه ره چه ند پەرله مانتاریک کردوو به «بى ئاگا له یاسا و پهیره وى ناوخۆی پەرله مان» تۆمه تبارى کردن، ژماره یه ک پەرله مانتارى فراکسیۆنه جیاوازه کانی پەرله مانى كوردستان پییانوايه؛ راگه یاندنی پەرله مانى كوردستان نهیتوانیوه بیلایه ن بیت و پالپشتی له دهسه لات کردوه. ههروهک پەرله مانتاریک ئاماژه به وه دهکات: «دهسه لاتى سیاسیی راگه یاندنی پەرله مان ئاراسته دهکات.»

دواى ئه وه ی له ژماره (563) روژی (2010/1/5) دا، روژنامه راپۆرتیکی له سه ره که له که بوونی کۆمه لیک پرۆژه یاسای له پەرله مانى كوردستان، بلاوکرده وه و

پاش یه کخسته وه ی و به ره زامه ندی به غدا

کورد داو ده کات نه مریکا مه شق به پشمه رگه بکات

رپورتی، به ره م خالید

سه روکی هه ریم پینشیازی مه شقیگرانی هیزی پشمه رگه ده خاته به رده م سوپای ئەمریکا و ئەنیش مه رچی یه کخسته وه ی هیزی پشمه رگه و ریکخسته ی داده نین، و ته بیژی هیزه کانی پاراستنی هه ریمیش ده لیت: به پنی دستوری عیراق هیزی پشمه رگه به شیکه له سیستمی بهرگری عیراق، بویه پاش یه کخسته وه ی هیزی پشمه رگه و ره زامه ندی حکومه تی ناوه ندی، ده کریت سوپای ئەمریکا مه شق و راهینان به هیزه کانی پشمه رگه بکات، سه روکی لیژنه ی پشمه رگه ی پەرله مانیش به پیوستی ده زانیت هیزی پشمه رگه له ژیر کۆنترۆلی حیزب دهره پینزیت و وهک هیزیکی حکومی ریکخزیت.

له میانی دیداریکیدا له گەل چه نه رال رایموند ئۆدیرنۆ فه رمانده ی هیزه کانی ئەمریکا له عیراق، که ههفته ی رابردو بهرپوهه چوو مه سعود بارزانی، سه روکی هه ریمی كوردستان پینشیازی کرد، که هیزه کانی ئەمریکا له عیراق مه شق و راهینان به هیزی پشمه رگه بگهن، له لایه کی دیکه وه ژه نه رال مایکل باربریو جیگری فه رمانده ی گشتی سوپای ئەمریکا له عیراق به چه لال تاله بانى سه روک کوماری عیراقی راگه یاند: هیزه کانی ئەمریکا ناماده ی ته واویان هه یه بۆ ئه وه ی مه شق و راهینان به هیزه کانی سوپای عیراق و پۆلیسی عیراقی و هه ریم بگهن.

لیوا چه بار یاوهر، و ته بیژی فه رمانده ی هیزه کانی پاراستنی هه ریم به روژنامه ی راگه یاند: پینشیاز کردوه، که سوپای ئەمریکا مه شق و راهینان به هیزی پشمه رگه بکات وهکو چۆن مه شق به سوپای عیراقی دهکات، چۆنکه پشمه رگه هیزیکی یاسایی و دستورییه و به شیکه له سیستمی بهرگری عیراق و به گوێزده ی ریکه وتنی ئه منی نیوان به غدا و واشنتۆنیش سوپای ئەمریکا مه شق و یارمه تی ده داته سوپای عیراق، بویه ده بیت پشمه رگه ش له و یارمه تیا نه بینه ش نه کریت، هه ربویه له کاتی

ده لیت: ده کریت هیزی پشمه رگه ی كوردستان سوود له هیزه کانی ئەمریکا وهرگریت و له لایه ن ئەمریکا وه مه شقیان پیگریت، چۆنکه بوونی هیزی پشمه رگه له دستوری عیراقیشدا یه کلاییکراوه ته وه به ره سمی ناسینراوه، به لام له چوارچیوه ی وه زاره تی پشمه رگه دا، نهک هیزی سه ره به حیزبه کان.» ههروهه عه بدوللا عه لی ئیبراهیم، سه روکی لیژنه ی پشمه رگه و شه هیدان له پەرله مانى كوردستان باس له وه دهکات، ئه وان تائىستا له سه ره ئه و مه سه له یه له گەل ده زگا په یوه ندیارده کان کۆبوونه ویا ن نه کردوه، به لام به پیوستی ده زانیت، که هیزی پشمه رگه هیزی هه موو هه ریم بیت، نهک چه ند حیزبکی دیاریکراو، ئه وه ش له رابردودا نهکراوه و تائىستا پشمه رگه ی هه ریم چه ند جوړیکی جیاواز مووچه یا ن هه یه، بویه تا ئه و هیزانه یه که خه رین هچ سوودیک ناکه ی ن و مانه وشى به مشیوه یه زیان به هه ریم دهگه یه نیت.

به لام له لایه ن سه رکرایه تی پارتی و یه کیتییه وه رینماری و فه رمانیا ن پیده ریت، نهک له لایه ن حکومه تی هه ریمه وه و پاش (18) سال له ته جروبه ی حوکمی کردی، هیشتا نه توانراوه هیزه کانی ئاسایش، پۆلیس، پشمه رگه له ده ست دهسه لاتى حیزب دهره پینزین و بهرینه ژیر دهسه لاتى قانونی حکومه تی هه ریمه وه، حکومه تی ناوه ندیش جه خت له سه ره ئه وه دهکاتوه، که ده بیت ئه و هیزانه له چوارچیوه ی دهسه لاتى حکومه تدا بن، نهک دوو حیزبه دهسه لاتداره که ی هه ریم. دواچار حکومه تی ناوه ندی رازی بووه له سه ره ئه وه ی ته نیا (100) هه زار هیزی فیعلی بهیلریته وه و (30) هه زاریان له دوو فیرقه ی سه ربازی سه ره به سوپای عیراقدا ریکخزینیه وه و (70) هه زاریان له چوارچیوه ی هیزه کانی پاراستنی هه ریمدا به منینه وه. سیروان کاکه ی، ئەندامى لیژنه ی ئاسایش و بهرگری له ئه نجوومه نی نوینه رانی عیراق

بووه له کیشه کانی نیوان هه ریم و به غدا تا ئیستا ش یه کلایه نهکراوه ته وه. لیوا سه ره وهر قاندر، سپه پوری بواری سه ربازی ئاماژه بۆ ئه وه دهکات؛ پیوسته هیزی پشمه رگه له دواى یه کگرتنه وه ی هه ماهنگی هه بیت له گەل وه زاره تی بهرگری عیراق، وهک به شیک له ریکه و ته ئه منیه که ی عیراق و ئەمریکا بۆ ئه وه ی له ناینده دا وهک یه ک دامه زراوه ی بهرگری کاربگهن و سوود وهریگرن، دهره باره ی مه شفکر پیکردنه که ش وتی: «ده بیت ئه وه ی به سه ره هیزه کانی عیراقدا جیه جی ده کریت به سه ره پشمه رگه شدا جیه جی بگریت و له هه موو لایه نیکه وه بیگریته وه.» به پنی ماده ی (9) دستوری عیراق: «ده ده یه ملیشیای سه ربازی دروستگریت له ده ره وه ی هیزه چه کاره کانی حکومه ت» به لام تائىستا کۆى گشتی هیزه چه کاره کانی هه ریم، که زیاتر له (200) هه زار چه کاره و سه ره جیمیا ن مووچه له حکومه ت وهرده رگرن،

یه کخسته ی هیزی پشمه رگه ی كوردستاندا ئاماده یی خوڤیا ن دهره برپوه بۆ پشتیوانی پشمه رگه بۆ یه کخستن و ریکخسته وه، وهک به شیک له هیزه کانی بهرگری نیشتمانی عیراقی و وتیشی: «ئه وه ته نیا پینشیازه و باسی ورده کاری نهکراوه هچ ریکه و تنیک نهکراوه، بویه سه ره تا ده بیت ئه وان ره زامه ندی پیشان بده ن و دواتر حکومه تی عیراقیش ره زامه ندیت، ئه و کاته له سه ره جوړی مه شقه که ریکده که وین.» به پنی برگه ی پینچی ماده ی (121) ی دستوری ده وه له تی عیراق، پشمه رگه هیزیکی ده ستورییه و به شیکه له هیزه کانی حکومه تی هه ریم و سیستمی بهرگری نیشتمانی عیراقی، به لام تا ئیستا له کوردستاندا هیزیکی یه کگرتوو ی پشمه رگه نییه، که سه ره به حکومه ت بیت، ئه وه ی هه یه سه ره یه کیتی نیشتمانی کوردستان و پارتی دیموکراتی كوردستان، ئه وه ش له ماوه ی چه ند سالی رابردودا به شیک

هلاته کانی تره؟

تپه راندنی، زیان له بهرزه و هندیه کانی هاولاتیان ددهات، به لام حیزبه کانی ددهات بریاری لیده ده، نه مان قیتی بکن».

زانا روستایي نهدامی لیژنه یاسای له خولی دوهمی په رله ماندا، بوونی یاسا بۇ نهدامی بالای پارتی سیاسیه کان به پیوست نازانیت، وتیشی: «نهم نهدامی به شیک نیه له ددهات لاتی جیبه جیکردن، یان یاسادانان یان دادوهری، تاپیوست به بوونی یاسا بکات، به لگو تنیا بۇ تنسوق و هاوکاری نیوان حیزبه کانه و سرؤکی هریم بوی هه یه نهدامی نیکی راویژکاری بۇخوی دروستبکات، به لام دهبیت کاره کانیا ن به جویک بیت، که تداخول له کاری سی ددهات لاتی»

دیکه دا نه کهن».
له کوبونه و هکه ی سرؤکی هریمدا له گهل لایه نه کانی ناو په رله ماندا، نوینه ری بزوتنه و هی گوران ناماده بوو، هر و هک بریاریشیناندا و ه به شداری له نهدامی بالای پارتی سیاسیه کاندا بکن.
محهمد توفیق رحیم و ته بیژنی بزوتنه و هی گوران له و باره یه و ه به رۇژنامه ی راگه یاندا: نه گهر نه نهدامی نه نهدامی نیکی کاتی بیت تا هه لپژاردنی نهدامی نوینه رانی عیراق به شداری ده که یین تیایدا، نه مش له پینا و بریوه چوونی هه لپژاردنیکی نازادو پاکو دور له توندوتیژی».

بوونی حکومت و په رله ماندا، و ته بیژنی بزوتنه و هی گوران ناماژهی به و ه کړد؛ که له خولی نوی په رله مان و کابینه ی نوی حکومتدا چندی کیشه رو یاندا و ه، به لام نه حکومت و نه په رله مان نه یان تاونیوه چاره سره یان بکن، وتیشی: «له ولایتیدا که حکومت و په رله مان و دادگا و ناسایش هه بیت پیوست نیه نه نهدامی نه دهم و ه بیت، به لام له کاتیکدا که حکومت و دام و ده زگا کانی نه پتوانی که شو و ه و هی هه لپژاردنیکی نازادو دور له توندوتیژی دروستبکات و نه گهر نه نهدامی نه بتوانیت جی بگریته و ه نه و خراپ نیه».

(سوسیالیست، شیوعی، یه کگرتو، کومل، زهحه تکیشان) دروستبوو، که نه حیزبانه داویان له سرکردایه تی یه کیتی و پارتی و سرؤکایه تی هریم کردبوو، که رولیان هه بیت له بریاردان له مه سه له سیاسیه و ئابووری و ستراتیژی کوردستان و سرؤکی هریم سرؤکایه تی نهدامی نه کسه ی ده کړدو مانگانه ئاگادارده کرانه و ه له کاتی کوبونه و هیان، به لام و هک بینرا نه نهدامی نه به یی هچ بریاریکی فرمی سرؤکایه تی هریم له سالی رابردو و ه هه لوه شینرا و ته و ه به یی ئاگادار کړدنه و هی لایه نه به شداره کان، نه مه جگه له و هی، که له هندیک حاله تدا یه کیتی و پارتی له ددهات لاتی نهدامی بریاریان ددهات دیاننه یان ناو

نه نهدامی نه کسه. عه بدولستار مه جید کارگرو و ته بیژنی مه کته بی سیاسیه کوملی ئیسلامی که پیشتر حیزبه کسه یه کیک بوو له و لایه نانه ی که به شداری نهدامی بالای پارتی سیاسیه کانیا ن کرد، به رۇژنامه ی راگه یاندا: نهدامی بالای پارتی سیاسیه کان به زه وره تیک دهبیت بۇ پانتایی هریمی کوردستان، چونکه له م بارودخدا دهبیت دهبیت به تاییه تی حکومت نه گه پشوتو ته نه و هی، که به ته وای به نه رکی خویان هه ستن، بویه پیوسته نه نهدامی نه هه بیت به و مه رجی پیشتر بریاره کان ندریت، به لگو له ناو نهدامی نهدامی بریاردی و راویژمان پیگریت.

سهرکوت حه سه ن: مه عقول نیه ده زگا نه منیه کان نه زانن

کی له پشت په لاماره کانی سلیمانیه و ه یه!

سازدانی رۇژنامه

سهرکوت حه سه ن، شار هزای کاروباری نهدامی پی وایه، ده زگای ناسایش بهر پرسه له و روداو نهدامی نه کسه یه کم دوا یی له سنووری پاریزگای سلیمانیدا رو یاندا و ه رخنه له به وادانه چوونی ناسایش ده گریت بهرامی به و دستدریژنیان و ده گریته سهر هاولاتیان و هه لسور اوانی گوران و دلبیت «ده زگانه منیه کانی سلیمانیه که مته رخنه من».

سهرکوت حه سه ن، که پیشتر بهر یوه بهری ناسایش سلیمانیه بوو، ناماژه به و ه شد هکات که به رده وای کیشه نهدامی کانی سلیمانیه و نه بوونی لیپیچینه و ه له لایه ن ناسایشه و ه، بوشای له نیوان خه لکو نه و ده زگایه را دروستده کات و ناسایش مته مانه ی خه لک له ددهات و دهبیته ده زگایه کی بیکه لکو په راویژخرا و.

رۇژنامه: ما ویه که دیار دی لیدان و ته ه کردن و سووتانندی نوتومبیلی هاولاتیان له سنووری پاریزگای سلیمانیدا زور بوو له مانگه یه و ه بارودخوی نهدامی سلیمانیه چون دهبیت؟ پیتوایه که مته رخنه می له نهدامی ده زگا نهدامی کاندا هه یه؟

* ده زگا کانی ناسایش و پولیس و هیزه کانی ناوخو، نه رکی سهرشانیان پاراستنی سهر و سامانی خه لکه به هه موو چین و تو یزه کان و هه موو ئینتیا جیا و زه کانییه و ه، له بهر نه و هی هه رچه نده ده زگای ناسایش ده زگایه کی حیزبییه و سهر به حیزبه، به لام پولیس سهر به حکومت و ه که ده زگای حکومتیش بوون، هی هه موو که سیکن به هه موو ئینتیا کانییه و ه، نه و ما ویه ی پیش پیشو بارودخو که زور باش بوو له سلیمانیدا، هچ شتیک نه دهبو، نه گهر شتیک سده ش رو ییدایه، ناراسته ده کرا بۇ که سیک یان شو یینک، به لام نه و کارانه ی بهر له (۷/۲۵) و دواتریش رو یاندا و ه نه وانه شتی بهر نه و هه لمه تانه که و تون، یان سهر به بزوتنه و هی گوران یان دؤستی گوران، نه مه بۇ خوی رننگدانه و هی له سهر ددهات هه یه، نه و چنده که سیه که لیاندرا و ه ته قه یان لیکرا و ه، دا وای یاساییان تومار کردو و ه، به لام که سی هیزشکر نادیاره، دهبیت که سیک خوی بکات به خا و نه ی، چونکه نه و که سیه که لیاندرا و ه یان هه ر هه شتی لیکرا و ه، کیشه یه کی نیه، تنها نه و ه نهدامی که ئینتیمای سیاسیه جیا و زه له ئینتیمای

سیاسیه ددهات و نه مه ش وای کردو و ه که نه و ان هچ به واد اچوون بۇ نه و هه لسو که و تانه نه کهن، له گهل نه و هی که دهبیت ده زگانه منیه کان به واد اچوونی بۇ بکن و بزانی کیه، چونکه سهر بارگزییه که له سنووری پاریزگای سلیمانیدا دروست بیت، دژ به خویان بن یان نا، نه وانه ی لیان درا و ه، نوتومبیلی لیان بهر پرسن، له بهر نه و ه ش که لیپیچینه و نه کهن و گوی ناده تی و تاونبار ه کان نادوزنه و ه، نه مه که مته رخنه مییه.

رۇژنامه: نه مه جویک نیه له ئیرهابی فیکری، و هک نه و هی پیشتر نه نسا رولئیسلام له سنووری پاریزگای سلیمانیدا بهر پرسه ده کدر بۇ توهانندی خه لک؟

* به دلبنیاییه و ه، چونکه نه وانه ش که سهر به گوران به ته له فونی نادیار که ره که مه که ی دهرنا چیت هه ر هه یان لیده کریت، یان زیان به ئابووریان ده که یه نن و نه و دهمارانه ی ده گرن که کاریگه رییان له سهر یان هه یه، یان هه ر هه ش که که سیک نزیکیان ده کهن، یان جویان بۇ دهنیرن که واز به یین، یان له بهرزه و هندیه کانیا ن ددهات،

نه مه له دهرنجامی نه و گورانکارییه و ه دروست بوو که سهره لدانیه بزوتنه و هی گوران هینایه کایه و ه که به ران بهر ددهات و ه ستاو و ه له هه لپژاردنه کاندا به شینوایکی ناسایشانه به شداریکرن، به لام نه و ان ته قه بولی نه و نه کهن و دهبیته و ه له فیکر بدهن و که س نه توانیت بیرکرنه و هی هه بیت به غه یری بیرکرنه و هی نه و ان.

رۇژنامه: قه یرائی که مته رخنه مییه له نهدامی کاره مندانی ناسایشایه، یان له بهر پرسه کانیا ندا؟

* به حوکمی نه و هی نه و چندی سال له ناسایش کارم کردو و ه، کاره مندیک یان پولیسینک یان نه فسه ریک ناتوانیت نه و کاربکات نه گهر فرمانیک و ه رنه گریت له سهر و ه، چ بۇ نه و هی ئیجرائات بکات چ بۇ نه و هی به واد اچوون نه کات و چاپوشی لیبکات. له بهر نه و هی نه و نه فسه ره یان نه و بهر یوه بهر، ته و جیبه و ه رگرتو و ه که نه و ئیجرائات بکات یان نه یکات.

رۇژنامه: زورچار ده زگای ناسایش ئیدعای نه و ده کات که ئاگای له خه شتی مارو میرو و ه له سنووری سلیمانیدا، له گهل نه و هه شدا به دووریی چهنده متریک له ده زگای گشتی ناسایشه و ه

ته قه له هه لسور اویکی گوران ده کریت و به دهنگییه و ه ناچن، ئایا ده کریت بر و ا به و ه بکه ین که ناسایش بیئاگایه له م رو واد وانه؟

* نه خیر، خوم ما ویه که له ناسایشدا بووم، نه گهر سهر کاریک کرابیت و نه ماندو زبیتته و ه، یان نه مانگر تپیت، زانیومانه کیه، نه گهر و ه کرتو دلبیت، به دلبنیاییه و ه له نزیک ناسایش ته قه بگریت، نه م جی گومان و پرسیاره، ناسایش به که سی لیدرا و دلبیت، بر و دا وای یاسای تومار بکه که دا وایش تومار کرد دهبیت بۇ پولیس، نه و ریوشو نیانه ی که ناسایش پیی ده کریت، پولیس ناتوانیت بیانکات، چونکه ناسایش زانیاری و سهرچا و هی هه یه و دهبیت به واد اچوونی بۇ بکات و تاونبار ه که ش بدوزریتته و ه، که نایکات خویان لیی بهر پرسیارن، چونکه سهر کاریکی له و بابته رو و بدهات، نه گهر دژ که سیک دژ به نه و انیش بیت، یان سهر ته جا و زاتیک که په یوه ندی به بابته ی ساسیه و ه هه بیت، به تاییه تی به بزوتنه و هی گوران و ه، ناسایش لیی بهر پرسه نه ک پولیس.

رۇژنامه: بهر دهمای نه م رو واد و ه نهدامیانه، له رووی سایکولوژی و

هه سترکردن به نه مانه ته و ه، چی له ره و تی زیان ده کات له سنووری پاریزگای سلیمانیدا؟

* نوتومبیلی و ئارامی شاره که تیکه دچیت، نه گهر تپینی بکه ییت، ئیستا ئیواران خه لک زووتر دهورا ته و ه و شار بهر و چولبون دچیت و به تاییه تی که کاری ته قه کردن له شه ودا ده کریت، نه نجامدانی نه و کارانه ش له شه و اندا، و ا ده کات خه لک به شه و ان نه چنه دهر و ه که شاریش چولبو نه منیه تی شار باش نیه، بویه خه لک له دهر و ه هه سته ناکات ژبانی له نه ماندا یه، له رووی نه منیه و ه خه لک هه سته به ئارامی ناکات، چونکه ده زگا کان خویان بهر پرسن و معقولیش نیه نه و هه موو شته له سلیمانیدا کرا و ه، ده زگا نه منیه کان نه زانن کیه.

رۇژنامه: کی له سهر و ناسایشه و ه دهبیت له و که مته رخنه مییه بهر پرسیتته و ه؟

* ناسایشی گشتی بهرام بهر به ناسایشی سلیمانیه بهر پرسه، سهر شتیک له سلیمانیدا رو و بدهات، دهبیت ناسایشی گشتی ناسایشی سلیمانیه بهر پرس بکات بهرام بهر به نه و ریوشو نیانه ی که ده گریته بهر و نه و دا وای لیکولینه و ه بکات که دهر نه جمانه کانی چین.

نه وانه ی لیان
درا و ه، نوتومبیلی
بن یان نا،
ده زگانه منیه کان
لیی بهر پرسن،
له بهر نه و ه ش که
ئیجرائات ناکهن و
گوی نادنه ی
تا و انبار ه کان
نادوزنه و ه، نه م
که مته رخنه مییه

نه نجومه‌نی پارت‌ه سیاسیه‌کان پیداو‌یستی هه‌ریمه، یان به‌دیلی ده‌سه‌سه

راپورتی: رۆژنامه

سه‌رۆک‌کیه‌تی هه‌ریم به‌نیازی کارکردنه‌وه‌ی نه‌نجومه‌نی بالای پارت‌ه سیاسییه‌کانه، ئەمه له‌کاتی‌کا به‌بروای چاودیرانی سیاسی بوونی نه‌نجومه‌نیکی له‌وشیوه‌یه بۆ هه‌ریم که‌ خۆی سه‌رۆک و حکومه‌تو په‌رله‌مانی هه‌یه‌و پێویستییه‌کی ئەوتۆ نییه به‌شداریکردنی لایه‌نه ئۆپۆزیسیۆنه‌کانیش له‌و نه‌نجومه‌نه‌دا به‌هۆی ئەوه‌وه ده‌بیت، که‌ له‌ماوه‌ی رابردودا حکومه‌ت به‌هه‌رکی خۆی هه‌له‌سه‌تواوه.

له‌کۆبوونه‌وه‌ی نیوان (مه‌سه‌ود بارزانی) سه‌رۆکی هه‌ریمی کوردستان و قه‌واره سیاسییه‌کانی ناو په‌رله‌مانی کوردستاندا

بۆ تاوتوتیکردنی بارودۆخی هه‌ریم به‌تایبه‌ت له‌رووی ئەمنییه‌وه که‌ رۆژی (۲۰۱۰/۱/۱۰) به‌رێوه‌چوو، یه‌کێک له‌و خالانه‌ی که‌ به‌کۆی ده‌نگ بریارای له‌سه‌ر درا کارکردنی نه‌نجومه‌نی بالای پارت‌ه هه‌یزه‌ سیاسیه‌کانی کوردستان بوو، ئەمه‌ش به‌ مه‌به‌ستی «راویژکردن و دۆزینه‌وه‌ی چاره‌ بۆ هه‌ر کیشه‌یه‌ک، که‌ له‌ئاینده‌دا له‌نیو لایه‌نه‌ سیاسیه‌کاندا رووده‌دات».

به‌بروای چاودیرانی سیاسی بوونی نه‌نجومه‌نی بالای پارت‌ه سیاسیه‌کان پێویستییه‌کی حه‌تمی نییه بۆ کوردستان له‌کاتی‌کا سه‌رۆکی هه‌ریم و حکومه‌ت و په‌رله‌مان بوونیان هه‌یه.

د.دلێز ئەحمه‌د مامۆستای کۆلیژی زانسته‌ سیاسییه‌کان له‌ زانکۆی سلێمانی

باس له‌بوونی نه‌نجومه‌نی بالای پارت‌ه سیاسییه‌کان ناکات، به‌وه‌ هۆیه‌شه‌وه کاره‌کانی ئەو نه‌نجومه‌نه‌ ریکنه‌خراوه‌ و نازارنیت ئه‌رکو ده‌سه‌لاته‌کانی ئەو نه‌نجومه‌نه‌ چیه‌.

به‌وه‌ هۆیه‌شه‌وه د.دلێز پێیوايه، له‌ نه‌نجومه‌نی بالای پارت‌ه سیاسیه‌کاندا عه‌دالته‌ ناچه‌سپنت، ئەمه‌ش به‌هۆی ئەوه‌ی که‌ حیزبی بچوک هه‌یه‌و حیزبی گه‌وره‌ش هه‌یه، و تیشی: «حیزبه‌کان له‌به‌رئه‌وه‌ دروستده‌بن، که‌ جیاوازیان هه‌یه، ئەگه‌ر هه‌موویان له‌سه‌ر میزێ گفتوگۆ هه‌مان رایان هه‌بیت و ئیتیفاقیان له‌سه‌ر کیشه‌کان کرد، ئەوا چی بۆ جیاوازی ده‌میننێته‌وه».

به‌شداریکردنی حیزب و لایه‌نه سیاسییه‌کان له‌ نه‌نجومه‌نی بالای پارت‌ه

سیاسیه‌کاندا مشتومر له‌نیوان چاودیرانی سیاسیدا دروستده‌کات و به‌شیکیان پێیانوايه؛ که‌ پێویسته ئەو حیزبانه به‌مه‌رج بچنه‌نیو ئەو نه‌نجومه‌نه‌وه.

مه‌سه‌ود عه‌بدولخالق چاودیری سیاسی وێرای ئەوه‌ی که‌ پێیوايه، بوونی نه‌نجومه‌نی بالای پارت‌ه سیاسیه‌کان بۆ چاودکردنی ده‌سه‌لاته‌و بۆ پرکردنه‌وه‌ی ئەو بۆشاییه‌یه که‌ له‌نیوان سه‌رۆکیه‌تی هه‌ریم و حیزب و لایه‌نه‌ سیاسییه‌کانی دیکه‌دا هه‌یه، ده‌لێت: «پێویسته ئەو نه‌نجومه‌نه‌ فیعلی بیت نه‌ک ببیته‌ شوینی موجامه‌له‌کردنی یه‌کتر، ئەمه‌ جگه‌ له‌وه‌ی که‌ پێویسته لایه‌نه ئۆپۆزیسیۆنه‌کان به‌مه‌رجی بوونی قیقو به‌شداریی له‌و نه‌نجومه‌نه‌دا بکه‌ن و ئەو بریارانه‌ی که‌ پێیانوايه

به‌رێوه‌به‌ری دامه‌زراوه‌ی هه‌لبژاردنی گۆران:

زۆری ماوه‌ی بانگه‌شه‌ی هه‌لبژاردن شه‌ژانی ئەمنیی لیده‌که‌وته‌وه

سازدانی: شارا عه‌بدولرحمان

ئارام شیخ محهمه‌د، به‌رپوه‌به‌ری دامه‌زراوه‌ی هه‌لبژاردنی گۆران پێیوايه، بوونی فرطیستی له‌به‌غدا به‌جۆریک له‌جۆره‌کان کۆمه‌ک به‌ به‌شداریکردنی زیاتری خه‌لک له‌ده‌نگداندا ده‌کات. له‌به‌رئه‌وه‌ی له‌ئێستادا خه‌لکیک هه‌یه که‌ له‌ هه‌ندیک هه‌یزو لایه‌ن تۆراون و متمانه‌و هه‌زیان پێنه‌مان، که‌ ئەمه‌ له‌ پرۆسه‌ی دیموکراسیدا شتیکی زۆر ئاساییه، که‌ نه‌بێته‌ مایه‌ی ئەوه‌ی هاوالاتی به‌دیل بۆ ئەو هه‌یزانه‌ بدۆزیته‌وه‌ و ده‌نگ بدات. هاوکات ناماوه‌ به‌وه‌شده‌کات که‌ ده‌کریت لیسته‌ جیاوازه‌کان له‌ مه‌سه‌له نه‌ته‌وايه‌تییه‌کاندا یه‌که‌رابن و بتوانن کاریک بکه‌ن که‌ سه‌رجه‌میان وه‌ک یه‌ک هاوپه‌یمان بینه‌ به‌رچاو.

رۆژنامه: شیوازی ده‌نگدانی هاوالاتییان بۆ هه‌لبژاردنی نه‌نجومه‌نی نوێنه‌رانی عێراق به‌ چ شیوه‌یه‌که‌؟

* به‌پێی هه‌مواری یاسای ژماره (۱۶) ی سالی (۲۰۰۵)ی هه‌لبژاردنی نه‌نجومه‌نی نوێنه‌رانی عێراق، هه‌لبژاردن به‌ لیستی نیمچه‌کراوه‌ نه‌نجامده‌دریت، به‌وه‌ مه‌رجه‌ی ئەو قه‌واره‌ سیاسییه‌ی که‌ به‌شداری هه‌لبژاردنه‌که‌ ده‌کات و له‌ کۆمسیۆن ناوی خۆی تۆمارده‌کات، ژماره‌ی کاندیده‌کانی له‌ سێ که‌سه‌ که‌مه‌تر نه‌بن و له‌ دووه‌ینده‌ی ژماره‌ی کورسییه‌کانی پارێزگاگه‌ زیاتر نه‌بیت، به‌نمونه‌ له‌سلێمانیدا که‌ (۱۷) کورسی هه‌یه، هه‌ر قه‌واره‌یه‌ک ده‌توانیت له‌ سێ که‌سه‌ که‌مه‌تر نه‌بیت و له‌ (۳۴) کاندید زیاتری نه‌بیت، هه‌رچه‌نده‌ تانیستا دیزاینی کارتی ده‌نگدان لای کۆمسیۆن ته‌واونه‌بووه، به‌لام پێده‌چیت سوود له‌کارتی ده‌نگدان بۆ هه‌لبژاردنی نه‌نجومه‌نی پارێزگاگانی عێراق وه‌ریگریت که‌ له‌لای راست ناوی کیانه‌ سیاسیه‌کانه‌و بۆشاییه‌کی به‌تال له‌پیشیانه‌، لای چه‌پیش ژماره‌ی کاندیدی لیسته‌کانه‌ به‌بی ناو که‌ ئه‌ویش دووباره‌ بۆشاییه‌کی به‌تال له‌پیشینی بۆ ده‌نگدانه‌که‌، شیوازی ده‌نگدانه‌که‌ش به‌جۆریکه‌ که‌ ده‌نگده‌ر ده‌توانیت دوو جۆر ده‌نگدات، یان ئەه‌واته‌ ته‌نا ده‌نگ به‌لیسته‌که‌ ده‌دات، یان له‌ناو لیسته‌که‌شدا ده‌نگ به‌ کاندیدیک ده‌دات، به‌وه‌ مه‌رجه‌ی که‌ ده‌نگی به‌کандیده‌که‌دا ده‌بیت ده‌نگ به‌ لیسته‌که‌شی بدات، به‌ده‌ر له‌م دوو جۆره‌، ده‌نگده‌ر هه‌ر جۆریک ده‌نگدات ئەوا کارته‌که‌ی به‌ سوتاو هه‌ژمارده‌کریت و ده‌نگه‌که‌ی ده‌سوتیت.

رۆژنامه: به‌رای تۆ ماوه‌ی چهند به‌سه‌ بۆ بانگه‌شه‌ی هه‌لبژاردنه‌ی ئەمجاره‌؟ * ده‌بیت له‌ راگه‌یاندنی کاتی بانگه‌شه‌شدا ئەوه‌ له‌به‌رچاویگریت که‌ کاته‌که‌ی ئەوه‌نده‌ که‌م نه‌بیت که‌ قه‌واره‌و کاندیده‌کان فریای خۆناسندن نه‌که‌ون، هاوکات کاته‌که‌

ئارام شیخ محهمه‌د

ئه‌وه‌نده‌ش زۆر نه‌بیت که‌ موهاتهرات و شه‌ژانی باری ئەمنی لێکه‌وته‌وه‌، چونکه‌ له‌عێراقدا چهندین نه‌ته‌وه‌ و ئاین و مه‌زه‌ب هه‌ن و پێده‌چیت به‌هۆی زۆری واده‌ی بانگه‌شه‌وه‌ له‌خۆناساندنه‌وه‌ په‌نا به‌به‌ به‌ر چهندین شیوازی تر بۆ کۆکردنه‌وه‌ی ده‌نگ و ئەگه‌ر کاتی بانگه‌شه‌ درێژخایه‌ن بیت ره‌نگه‌ پشپووی ئالۆزی ئەمنی دروستبیت. رۆژنامه: هیچ رێنماییه‌کی نوێ له‌لایه‌ن کۆمسیۆنه‌وه‌ بۆ به‌رپوه‌چوونی پرۆسه‌ی بانگه‌شه‌ی هه‌لبژاردن دره‌رچوووه‌؟ * کۆمسیۆن پشپته‌ستوو به‌هه‌مواری یاسای هه‌لبژاردنی نه‌نجومه‌نی نوێنه‌رانی عێراق، چهندین بره‌گی له‌به‌رده‌سته‌ بۆ دیاریکردنی سنوور بۆ بانگه‌شه‌ی هه‌لبژاردن، هه‌روه‌ک له‌ماده‌ی (۲۰) ی یاساکه‌دا هاتوو، کاندید نازاده‌ له‌ بانگه‌شه‌کردن له‌ رۆژی په‌سه‌ندکردنی ناوی کاندیده‌کانه‌وه‌، له‌ ماده‌ی (۲۶)ی یاساکه‌شدا شوینی بانگه‌شه‌کان دیاری کراوه‌ که‌ ناییت له‌و شوینانه‌دا پۆسته‌رات و وینه‌ی کاندیده‌کان له‌هه‌لبژاردن کاته‌وه‌ و وینه‌ی

کاندیده‌کانیش به‌یاننامه‌ی ناره‌واو نابه‌جی به‌رامبه‌ر هه‌ر هاوپه‌یمانیتی و قه‌واره‌و کاندیدیک تر ده‌ریکه‌ن. ئەمانه‌ جگه‌ له‌وه‌ی که‌ ناییت له‌کاتی بانگه‌شه‌ی هه‌لبژاردنه‌کاندا ناکۆکی ناوچه‌گه‌ری و تایی و نه‌ته‌وه‌یی و ئاینی به‌هێزیه‌وه‌ ئاراوه‌و کاندید و قه‌واره‌ سیاسییه‌کانیش ناییت بۆ کۆکردنه‌وه‌ی ده‌نگ په‌نا به‌به‌ به‌ر به‌رتیلدان یان به‌کارهێنانی توندوتیژی و هه‌ره‌شه‌ و تۆقاندن، هه‌ر قه‌واره‌و هاوپه‌یمانیتییه‌ک یان کاندیدیک به‌ده‌ر له‌م رێنماییانه‌ کاری کرد ئەوا له‌لایه‌ن کۆمسیۆنه‌وه‌ سزاده‌دریت، سزاکانیش له‌غه‌رامه‌کردنه‌وه‌ ده‌ستپێده‌که‌ن تا به‌ندکردن و لابردنی ناوی کاندیده‌که‌، ته‌نانه‌ت بینه‌شکردنی قه‌واره‌که‌شی له‌هه‌لبژاردنه‌کان تیاده‌.

رۆژنامه: کۆمسیۆن کۆمسیۆن کۆمسیۆن؟ * به‌هۆی ئەوه‌ی که‌ تانیستا له‌عێراقدا یاسایه‌کانی تاییه‌ت به‌ئحزاب و بودجه‌کانیان رون و ئاشکران و زیاتر له‌مملاتی سیاسییه‌وه‌ ئالاه‌، بودجه‌ی بانگه‌شه‌ی هه‌لبژاردنه‌کان له‌لایه‌ن قه‌واره‌کان خۆیانه‌وه‌ دایینه‌کریت.

رۆژنامه: به‌لام له‌کوردستاندا به‌تاییه‌ت له‌هه‌لبژاردنی په‌رله‌مانی کوردستاندا که‌ له (۲۰۰۹/۷/۲۵)دا ئەنجامدرا، به‌ناشکرا بیه‌را که‌ پاره‌ی حکومه‌ت بۆ بانگه‌شه‌ی هه‌لبژاردنی چهند لایه‌نیک به‌کارهات، که‌چی سزاکان به‌پێی پێویست نه‌بوون؟

* ئەو مه‌سه‌له‌یه‌ په‌یوه‌ندی به‌ پرسای گه‌نده‌لییه‌وه‌ هه‌یه، سزادانیش له‌سه‌ر ئەو گه‌نده‌لییه‌کان له‌کوردستاندا دوولایه‌نه‌ن، لایه‌نیکانی ئەوه‌یه‌ که‌ قه‌واره‌ سیاسییه‌کان له‌ حاله‌تی بیه‌ینی ئەو خروقاتانه‌دا ئەوه‌نده‌ی پشت به‌پیشاندان و باسکردنی خروقاته‌که‌ له‌ راگه‌یاندنه‌کانی خۆیانه‌وه‌ ده‌به‌ستن ئەوه‌نده‌ به‌ته‌نگ ئەوه‌وه‌ نین که‌ بچن له‌کۆمسیۆن توماری بکه‌ن، لایه‌نی دووه‌میش ده‌که‌وته‌ سه‌ر ئەو به‌رپرسیاریتییه‌ی که‌ کۆمسیۆن له‌و باره‌یه‌وه‌ هه‌یه‌تی، چونکه‌ بیه‌یمان که‌ له‌ هه‌لبژاردنی رابردووی کوردستاندا، کۆمسیۆن ئەو پرسیاره‌ی له‌سه‌ر دروست بوو که‌ بۆچی به‌یتوانی لێنجینه‌وه‌یه‌کی راسته‌قینه‌ له‌و حاله‌تانه‌ بکات که‌ هه‌ر ئەو پرسیاره‌ وایکرد له‌سه‌ر به‌نامه‌ی ئەزمونی هه‌لبژاردنی پارێزگاگانی عێراق (۲۰۰۹) بانگه‌کری نه‌نجومه‌نی نوێنه‌رانی عێراقیش که‌ دووباره‌ به‌داخه‌وه‌ ئیجرائاته‌کانی ئەوانیش به‌پێی پێویست نه‌بوون، ئەمانه له‌کاتی‌کان که‌ ناییت کۆمسیۆن ته‌نا پشت به‌ستیت به‌ سکالای قه‌واره‌کان، به‌لکو به‌پێی یاسای ژماره (۱۱)ی سالی (۲۰۰۷) که‌ کۆمسیۆنی له‌سه‌ر پیکه‌تاتوه‌، له‌گه‌ل ئەوه‌ی سیفه‌تیکی سه‌ره‌رشتیاری پێدراوه‌، سیفه‌تی چاودیریکردن و سزادانیشی پێدراوه.

رۆژنامه: بۆچی پێویسته‌ کورد به‌گشتی به‌په‌ر پرۆسه‌ی ده‌نگدانی عێراقه‌وه‌ بچیت؟ * به‌گشتی به‌شداریکردن له‌ ده‌نگدانی

رۆژنامه: ده‌سه‌لاتی کوردی وای له‌خه‌لک گه‌یاندووه‌ که‌ بوونی لیستی جیاواز له‌به‌غدا، زیان به‌مه‌سه‌له‌ نه‌ته‌وايه‌تییه‌کان و پرسای کورد ده‌گه‌یه‌نیت له‌عێراقدا، تۆ تاچهند له‌گه‌ل ئەم خاله‌دا هاواریت؟

* به‌پێچه‌وانه‌وه‌ بوونی فره‌لیستی له‌به‌غدا به‌جۆریک له‌جۆره‌کان کۆمه‌ک به‌به‌شداریکردنی زیاتری عێراق خه‌لک ده‌کات له‌ده‌نگداندا، له‌به‌رئه‌وه‌ی له‌ئێستادا خه‌لکیک هه‌یه‌ که‌ له‌ هه‌ندیک هه‌یزو لایه‌ن تۆراون و متمانه‌و هه‌زیان پێنه‌مان که‌ ئەمه‌ له‌ پرۆسه‌ی دیموکراسیدا شتیکی زۆر ئاساییه، که‌ ئەمه‌ش ده‌بیته‌ مایه‌ی ئەوه‌ی هاوالاتی به‌دیل بۆ ئەو هه‌یزانه‌ بدۆزیته‌وه‌و ده‌نگدات، چونکه‌ کاتیک لیستی جیاونه‌بیت که‌ نوێنه‌رایه‌تی ده‌نگی جیاکات، خه‌لک ناچیت بۆ ده‌نگدان، کاتیک خه‌لک ده‌چیت بۆ ده‌نگدان که‌ بزانیته‌ دۆزکه‌ی خۆی نوێنه‌رایه‌تی هه‌یه، خه‌لک تاقه‌تی مۆدیله‌ باو و سواه‌کانی ئەماوه‌و ره‌نگه‌ لای خۆی بلێت، بۆچی به‌شداری له‌هه‌لبژاردنیکدا بکه‌م که‌ به‌هۆیه‌وه‌ هیچ جیاوازییه‌ک روونادات، ئەمانه‌ له‌لایه‌نی ده‌نگده‌روه‌، له‌لایه‌نی قه‌واره‌ سیاسییه‌کانیشه‌وه‌ تاکیتریت دوو قه‌واره‌ هاوپه‌یمانی بکه‌ن که‌ به‌رنامه‌کانی یه‌کتریان به‌دل نییه‌و لایه‌نیکان هاوپه‌یمانیتییه‌که‌ بۆ به‌رژه‌وه‌ندی تاییه‌تی به‌کارده‌هێنیت، ئەو هاوپه‌یمانیتییه‌ بۆچی باشه‌ که‌ له‌ رابردودا نه‌یتوانین شتیکی ئەوتۆ به‌ده‌ستبێنیت، به‌لکو له‌ سنووری ته‌سکی حیزبیدا هه‌لرا به‌ته‌وه‌، به‌لام ده‌شکریت لیسته‌ جیاوازه‌کان له‌مه‌سه‌له‌ نه‌ته‌وايه‌تییه‌کاندا یه‌که‌رابن و بتوانن کاریک بکه‌ن که‌ سه‌رجه‌میان وه‌ک یه‌ک هاوپه‌یمان بینه‌ به‌رچاو و ئەمجاره‌یان هه‌ولبدریت و تارکی کوردی هاوبه‌ش دروست بێت چونکه‌ پێشتر هه‌ست به‌بوونی گوتاری کوردی یه‌کگرتوو نه‌کراوه‌ نه‌شبووه، گرنگترین هۆکاریش ئەوه‌بووه‌ که‌ هاوپه‌یمانیتییه‌کان به‌رای جیاوازه‌وه‌ له‌سه‌ر به‌نامه‌ی به‌رژه‌وه‌ندی گشتی پرسه‌ کوردیه‌کان نه‌بووه‌ به‌لکو له‌سه‌ر به‌نامه‌ی به‌رژه‌وه‌ندی جیاوازه‌وه‌ له‌سه‌ر به‌نامه‌ی حیزبی بوون، بۆ ئەمجاره‌ لیستی جیا پاس هه‌لبژاردن به‌بی گومان کۆمه‌ک به‌ دروستبوونی ئەو گوتاره‌ ده‌کات.

گهراڻه وهی کورد بو خالی سفر

راپورتی، دلیر عهبدولخالق

کوردو هه ریمی له دهستوردا تیدا جیگیرکراوه، بویه ئه وه ئه ندامه کوردانه ئه گهر له لیژنه یه شدا بوو بن، یان ناگیان له پرۆژه هه مواریکراوه نه بووه، یاخود مساوه مایان کوردووه و به سه ریاندا تیپه ریوه».

له باره ی ماده و برگه زیادکراوه کان، له تیف شیخ مسته فا بو روژنامه ی روونکرده وه؛ هه ر له سه ره تا وه له ماده ی یه کم برگه یه کیان زیادکردووه، که جهخت له سه ره سه روه ری خاکی عیراق و تهنازولنه کوردنی دهکات له هه یج به شیکی له ناو، ئاسمان و زهوی عیراق.

له ماده ی پینجه مدا دو باره گه راونه وه بو دهستوری به عس، که عیراق به شیکی بیت له جیهانی عه ره بی، که پویستبوو کوردیش ئه وه نده ئازاد بیت بلیت؛ کوردیش به شیکی له جیهانی کوردی.

ئه وه پرۆژه یه فیدرالییه تی پارێزگاکانی جیه جیگرده وه هه ریمی کوردستان وه ک سن پارێزگا حسابی بو کراوه، به و پیه ی له م دوره ی په رله ماندا ئه نجومه نی سه روکایه تی کومار نامینیت و ده بیته سه روک کومار، که پوستانی ته شریفاتیه و ده سه لاتی قیوئی نییه، ئه وه ی له به رامیه ردا ئیمه دلمان پێخو شبوو ئه نجومه نی ئیتحادی (ئه نجومه نی دووه می په رله مان)، که بریتیه له نوینه ری هه ریمه کان، به لام به پیه ی ماده ی (۸۲) ی پرۆژه هه مواریکراوه که هه ر پارێزگایه ک دوو ئه ندامی ده بیت، جگه له به غدا، که چوار ئه ندامی ده بیت، ئاماژه به وه دهکات جیاوازی نییه له نیوان ئه و پارێزگایانه ی له هه ریمه کدا ریکخراون، یان به پینچه وان وه، واته هه ریمو پارێزگاکانی کوردووه به یه ک، ئه مه ش لیدانی به ماکانی فیدرالییه ته.

هه روه ها له باره ی ماده ی (۱۴۰) و کیشه کانی دیکه ی نیوان هه ریمو به غدا، پرۆژه که نه گه یشتو ته هه یج ئه نجامیکو خیلافیه ی بو دانراوه، که دیسانه وه ئه مه ش پویستی به ته وافقی سیاسیه ی ده بیت. به بروای له تیف شیخ مسته فا ئه و پرۆژه یه، نه ک کورد ده گه رینیته وه بو خالی سفر له دوای پرۆسه ی رزگاری

پرۆژه ی هه مواریکرای دهستوری عیراقی دوای چوارسال له کارکردنی لیژنه (۳۰) که سه یبه که ی کاره کانی ته واو کراوه، خویندنه وه ی ره شنو سه هه مواریکراوه که به و ئاراسته یه «که ته واوی هه مواریکرنه که له سه ر حسابی به رژه وه دهبیه کانی کورد له عیراقدا کورنکراوه ته وه». به لام به هوی ریکنه که وتی کوتله کانه وه دهنگدان و یه کلاکردنه وه ی ده خریته خولی داها تووی په رله مانی عیراقه وه.

به شیوه یه ک چاودیرانی یاسای و پسپو رانی یاسای دهستوری مه ترسیبه کانی پرۆژه که بو کورد به گه وره ده زانن و په رله مان تارانی کوردیش ده لین: «پرۆژه که له زیانی کورده».

به پیه ی ماده ی (۱۴۲) ی دهستوری عیراقی (که به پیه ی راپرسی جه ماوه ری له کوتای سالی (۲۰۰۵) له گه ل هه لیزاردنی په رله مانی عیراق دهستورده که په سه ندرکا) پویستبوو دوای چوار مانگی یه که می ده سه ته به کاربوونی ئه نجومه نی نوینه رانی عیراق، لیژنه ی هه مواریکرنه وه ی دهستوری عیراقی ره شنو سی هه مواریکرنی دهستور ئاماده بکات. ئه م ماده یه له دهستوردا له سه ر داواکاری عه ره بی سوخته، که ئه وکات باکو تی پرۆسه ی هه لیزاردن و سیاسیه ی عیراقیان کوردبوو چه سپیندرا.

ناکوکی نیوان کوتله کانی ئه نجومه نی نوینه رانی عیراق ته مه نی لیژنه ی هه مواری دهستوری بو نزیکه ی چوار سال درێژکرده وه تا ئه وه ی ماوه یه ک به ر له ئیستا ره شنو سی پرۆژه ی هه مواری دهستوری عیراقی له لایه ن لیژنه که وه ئاماده کرا، به شیوه یه ک دهستورده که (۱۴۴) ماده ی له ره شنو سه که دا بو وه ته (۱۹۳) ماده و له ناو ماده کانی چهن دین برگی دیکه ی بو زیادکراوه، ئه وه ی په یوه ندی به کورده وه هه یه، جگه له که مکرده وه ی ده سه لاتی هه ریمه کان له سه ر ئاستی عیراق، چه سپاندنی

هه مواریکده تنیا بو نه شو ئیتحادیه که مافو دهستکه وتنه کانی کوردو هه ریمی تیدا جیگیرکراوه، بویه نه و نه ندامه کوردانه نه گه ر له و لیژنه یه شدا بوو بن، یان ناگیان له پرۆژه هه مواریکراوه نه بووه، یاخود مساوه مایان کردووه و به سه ریاندا تیپه ریوه

نه نجومه نی ئیتحادی به و شیوه ی له پرۆژه هه مواریکراوه که دا ها تووه له زیانی کورده، چونکه زو رینه ی نه ندامه کانی کورد نین و کورد ده بیته که مینه یه کی کم له و نه نجومه ندا

ماده کانی له ناو کوتله جیاوازه کانی ئه نجومه نی نوینه رانی عیراق نه کراوه، ئاماژه کانی به و شیوه، که ئه و پرۆژه یه له خوله ی ئه نجومه نی نوینه راندا ناخریته به رده م گفتوگو و داوه خریت تا ئه وه ی خولی نوئی ئه نجومه نی نوینه ران له هه لیزاردنی داها تووی عیراق هه لده بو ئیردی. د.نوری تاله بانی یه کیک له کیشه گه وره کانی پرۆژه که به مانه وه ی کیشه هه لیه سپرداره کانی نیوان هه ریمو به غداو جیه جیگه کوردنی ماده ی (۱۴۰) وه گریده دات و ده لیت: «کات له به رژه وه ندی کورد نییه، ئه وه ی سالی ک دوای پرۆسه ی رزگاری عیراق ده کرا، ئیستا نا کریت، کیشه کانه مان روژ به روژ ئالوز تر ده بن، راسته دهستوری عیراقی چهن ده سه ته که وتیکی بو کورد تیاده، به لام خاله جوه ره رییه کان هیشتا به هه لیه سپرداری ماونه ته وه و چاره سه رنه کراون، ئه مه ش به راستی مه ترسیبه له سه ر ئایند ی کورد له عیراق، له به ره ئه وه ی نازانین ئه نجامی هه لیزاردنه کان له باره ی کورده وه چون ده بیت و کام هیز بالاده ست ده بیت له ناو ئه نجومه نی نوینه راندا».

کورد، له لیژنه ی هه مواریکرنه وه ی دهستور

لیژنه ی هه مواریکرنه وه ی دهستوری عیراقی له (۳۰) کس پیکهاتووه، که حوت له ئه ندامانیان کوردن له ئه نجومه نی نوینه رانی عیراق، له گه لئه وه ی به شیکی له ره خنه کان ئاراسته ی ئه و نه ندامانه ده کریت، که به و شیوه دارشته رازیوون، یان ئه وه ی ئه گه ر ده سه لاتیان نه بووه و رایگشتی کوردییان له و هه لومه رجه ئاگادارنه کوردو ته وه، به لام له به رامیه ردا ئه وانی و هک ره خنه گه ره کان له دارشتی ره شنو سه که نارازین؟! د.سه عدی به رزنجه ی ئه ندامی ئه نجومه نی نوینه ران، له لیژنه ی هه مواریکرنه وه ی دهستوری عیراقی ئاماژه به وه دهکات؛ ئه و پرۆژه ته عدیلیه له خزمه تی عه ره به و له زیانی کورده، بویه ئیمه ی پی رازی نین و هه تا ئیمه ش رازی نه بین بیگومان ئه و پرۆژه یه په سه ندا کریت و ناتوانریت بیت به یاسا، وتیشی: «کاری لیژنه ی هه مواریکرنه وه ی دهستور چه قیوه، چونکه ئیمه برومان به و هه مواره نییه و وتومانه هه ر هه مواریکرنیک ده سه لاتی مه رکه ز به رامیه ر هه ریم زیاد بکات له گه لی نین، له سه ر چهن دین بابته که په یوه ندی به ده سه لاته کانی هه ریمو مه رکه ز، ده سه لاته کانی سه روکی کومار، باری که سیبه تی و ئه نجومه نی ئیتحادی ناکو کیم هه یه، بویه ئه و پرۆژه یه هه یج ئه نجامیکی نابیت».

له باره ی ئه نجومه نی ئیتحادی، په رله مان تاره که ی هاو په یمانی کوردستان وتی: «بو ئیستا له گه ل هه بوونی ئه و ئه نجومه نه نین، کاتیک ده بیت ئه نجومه نیکی له وشیه بیته کایه وه، که عیراق دابه شوو بیت به سه ر چهن ده ریمیکدا، نه ک ئه وه ی ئیستا هه ریمی کوردستان حسابی سن پارێزگای بو کراوه، واته ئه وه ئه نجومه نی پارێزگاکانه، نه ک هه ریمه کان».

دهستور و کیشه ئالوزه کان بو دوای هه لیزاردن

له گه ل ئه وه ی ماوه یه که پرۆژه ی هه مواریکرای دهستوری عیراقی ته واو بووه، به لام تائیس ته به شیوه یه کی سه رمی گفتوگو له سه ر برگه و

له باره ی پرسه گرنه کان، هاوکاتیش هاو سه نگه رگرتی به رژه وه ندی نیوان مه رکه زو هه ریمه کانی، به شیوه یه ک ئه نجومه نی سه ره وه (مه جلیسی ئیتحادی) ره نگدانه وه ی پیکهاته و خواستی هه ریمه کانه وه هه رچی ئه نجومه نی نوینه رانی شه دانیش تووانی ولات بی له به رچا وگرتی پیکهاته، نه ته وه، مه زه ب، ئایین و هه ریمه کان هه لیده بو ئیرن. به لام به پیه ی ئه و پرۆژه هه مواریکرای دهستوری عیراق، ئه نجومه نی ئیتحادی ده سه لاته کانی سنوورداره و ژیرده سه تی ئه نجومه نی نوینه رانه.

د.نوری تاله بانی یاساناس به روژنامه ی راگه یاند: «ئه نجومه نی ئیتحادی به و شیوه ی له پرۆژه هه مواریکراوه که دا ها تووه له زیانی کورده، چونکه زو رینه ی ئه ندامه کانی کورد نین و کورد ده بیته که مینه یه کی کم له و ئه نجومه نه، ئه وه شی هه یه ئه نجومه نی پارێزگاکه نه، نه ک ناوه ندی، واته ئه م پرۆژه یه مه ترسیبه کی دیکه یه له سه ر کورد، به و پیه ی هه ریمی

نه و پرۆژه ته عدیلیه له خزمه تی عه ره به و له زیانی کورده، بویه ئیمه ی پی رازی نین و هه تا ئیمه ش رازی نه بین بیگومان نه و پرۆژه یه په سه ندا کریت

نه و مادانه ی له پرۆژه که دا نو سه راوه (خیلافیه) به مانای نه وه نییه، نه م مافانه مان لیسند رابیته وه، به لکو مه به ست نه وه یه کورد ده یه ویت به مینیته وه و جیه جیگریکرت. واته نه گه یشتو ته نه نجام

کوردستان له چوارچیه ی سن پارێزگا حسابی بو کراوه، نه ک وه ک هه ریمیکو خاوه ن سه روه ری و له به رچا وگرتی ده سه لاته کانی، هاوکاتیش رو ل و قورسای کورد له ناو ئه و ئه نجومه نه دا به هوی که می ژماره ی ئه ندامه کانی زو ر کم ده بیت و کاریگری ئه وتی له سه ر یه کلا ییکرنه وه ی بریارو پرسه کان نابیت».

نوری تاله بانی، ئاماژه به وه شه دهکات؛ له سه ره تای سالی (۱۹۹۲) وه پینشانی ئه وه ی کورده، عیراق بکرتی دوو هه ریم: هه ریمی کوردستان و هه ریمی عه ره بی، دوای ئه وه ئه نجومه نیکی ئیتحادی پیکهاتن دیت له نوینه رانی ئه و دوو هه ریمه و ژماره یان یه کسان بیت، بو ئه وه ی هه یج هه ریمیک ده سه لاتی له هه ریمه که ی دیکه زیاتر نه بیت. هاو را له گه ل بو چونه که ی تاله بانی له تیف شیخ مسته فا پپیوایه؛ له و پرۆژه هه مواریکراوه دا ده سه لاته کانی ئه نجومه نی

عیراقی (۲۰۰۳)، به لکر پپیوایه؛ بو کورد قورستریشه له سه رده می دیکتاتوری، چونکه له و سه رده مه دا ئه گه ر کورد ئه و هیزه ی ئیستای هه بوایه و ئه وانی به وشیه ئیستا بیه زیبوونایه به ئاسانی ده توانا مافه کان بچپرن و وتی: «پینستر پیداکریمان له سه ر ئه وه ده کرد له گه ل روخانی رژی، هه ندی ماف به ده سه تبینن، به و پیه ی دوای دروستبوونی رژی می دیموکراتی به هوی فره ی له ناوه ندی بریارداندا و درگرتی مافو ده کردنی بریار زه حمه ت ده بیت، ئه م واقعه ش بو ئه مزی کورد ته واو راسته».

کورد، له ئه نجومه نی ئیتحادی

یه کیک له کو له که گرنه کانی سیستمی فیدرالی له هه ر ولاتیک، هه بوونی دوو ئه نجومه نه بو پاراستی به رژه وه ندیه کان و بریاردان

فیدرالییه تی پارێزگان، له به رچا و نه گرتی به ماکانی سیستمی فیدرالیزم و داخستنی کیشه هه لیه سپرداره کانی هه ریم، قه له می خستو ته سه ر زو ربه ی ده سه ته که وتنه کانی دیکه ی کورد «به ماده ی خیلافی له سه ر هیشتو ته وه».

پرۆژه یه ک به زیانی کورد!

له تیف شیخ مسته فا پسپوری یاسای دهستوری، دوای خویندنه وه ی پرۆژه که ئاماژه به شیوه ی دارشته وه ی ره شنو سه که و جو ری هه مواریکرنی به شیکی له و ماده و برگانه دهکات، که به زیانی ده سه لاته کانی کورد له عیراق و سیستمی فیدرالی ده شکته وه، له و باره یه وه ده لیت: «که سه یری پرۆژه که ده که یه، لات سه یر ده بیت له ناو ئه و لیژنه یه دا ئه ندامی کوردی تیدا بوو بیت، چونکه ده رده که ویت هه مواره که تنیا بو ئه و شو ئیتحاده یه که ماف و ده سه ته که وتنه کانی

دووژ ناگه پیتهوه

ئاواره بوون، که زۆریه یان کوردن و تائیتا نه گه راونه ته وه شوینی خویان، ته نیا دوو ناحیه یان ماوه یه کیکیان زۆریه عه رهب و ئه ویتز زۆریه تورکمانه، بویه ئیستا له دهره وه ی شار پیکهاته کان ی دیکه زۆریه ی دانیشتون پیکه هینن.

جیگر ی پاریزگاری سه لاهه دین، ئه وه ناشاری ته وه، که پیشتر له سه رده می رژیمی پیششودا له خزمه تگوزاری بییه شبیون و «ئیستاش هه روایه و ئه و بودجه یه شی که بوی ته رخانکراوه به شیوه یه کی ریکوپیک نه بووه»، ویتشی: «کیشه یه کی دیکه مان ئه وه یه ئه وه که سانه ی که له به غداوه دادمه زری نه هه مووی پیکهاته کان ی دیکه یه و کوردی تیدا نییه، هه روه ک کیشه ی ئه منیمان هه یه و تیرور له ده وروبه ری دووژ هه رچه نده هیزه کان ی ئاسایش و پۆلیسی فریاکه وتنی کوردی لینه، به لام ده سه لاتیان زور سنوورداره».

سالی (۱۹۲۲) دووژخورماتوو بووته ناحیه و تاسالی (۱۹۴۶) ناحیه یه کی سه ر به فه زای کفری بووه سالی (۱۹۴۷) لکینراوه به فه زای داقوقه وه سالی (۱۹۵۱) دووژ بووته فه زای داقوقه وه ناحیه یه کی سه ر به وه فه زایه و هه ر دووکیان سه ر به لیوا ی کەرکوک بوون، فه زای دووژخورماتوو به هه ر جوار فه زای ئامرلی و سلیمان به گو نه و جول و قادر کهرمه وه به مه رسومی کۆماری ژماره (۴) له (۱۹۷۶/۱/۲۹) دا بره وه له کەرکوک و خراوته سه ر پاریزگای سه لاهه دین - تکریت

ئه نجومه نی وه زیران هه لیوه شانده وه، به لام له دووژ تائیتا کاری پیده کریت، بویه ماده ی (۱۴۰) نه ک کاری پیناکه ن، به لکو ته جمیدیش کراوه».

دووژ که له مه رکه زی فه زای جوار ناحیه پیکهاتوو تیکه له یه که له کوردو عه رهب و تورکمان به هه ر دوو مه زه بی شیعو سونه وه، ناحیه ی قادرکهره م، که نزیکه ی (۸۰) گوندی کوردی له سه ره، له کاره ساتی نه فالدا له سالی (۱۹۸۸) ته وای خیزانه کان ی ئه فالکران و پاشماوه کان یان له ئوردوگاگاندا نیشته جیکروان و ئاسه واری ناحیه که سراوه ته وه، ناحیه ی نه و جول، که به هه مان شیه زۆریه ی کوردو که (۳۵) گوندی له سه ره له سالی (۱۹۸۸) ئه ویش به ته واهه تی رووخیزراوه و ئاسه واریان وه کو دوو ناحیه ی کوردنشین سراوه ته وه و ئیستا ته نیا هه ر دوو ناحیه ی ئامرلی و سلیمان به گی له سه ر ماوه، که زۆریه یان عه رهب و تورکمانن.

هه رچه نده تائیتا ئاماریکی ورد له عیراقدا نییه، به لام ریزه ی کورد له فه زای دووژ به شیوه یه کی گشتی نزیکه ی (۲۸٪) ده بینه و تورکمانه کانیش به هه مان ریزه و ئه وانی دیکه که ده مینیتته وه عه ره بن به سونه و شیعو هه. هه ما هه نگی نیوان لیستی عه ره بی و کوردی له ئه نجومه نه که ده نگدانی (۷) ئه ندامی عه ره ب به قایمقامی نو یی دووژ که کورده، به وه تی ده نین: «هه ما هه نگی باش هه یه له گه ل عه ره به کاندای ئه گه ره هه یه بو هه لیزاردنی فه زای ناحیه کان پیکه وه به لیستیگ به شداری بکن».

به وه تی شه لال عه بدول، له ناو مه رکه زی دووژدا کورد زۆریه نو نزیکه ی (۵۰٪) ده بن، به لام هه ر دوو ناحیه ی قادرکهره م و نه و جول، هه له وشاونه ته وه و خه لکه که ی

روژه وه ک قایمقامی فه زای دووژخورماتوو ده سه ته کاربووه له خولی رابردوودا ئه ندامی ئه نجومه نی پاریزگای سه لاهه دین بووه، پیوا یه: هه موو که سه یک هه ستی به وه کوردووه، که که متر له لایه ن سه رکردایه تی کوردوه بایه خی پیدراوه، به لام ئیستا ده یانه ویت بایه خی زیاتری پیدهن.

شه لال عه بدول ویتشی: «قه زاکه سه ر به پاریزگای سه لاهه دینه، به و خواسته ناچیت که کورد ده یه ویت ئه و کیشانه ی له دووژ هه یه زور ئالوزتره له کەرکوک و ناوچه کان ی دیکه، تائیتا ئه نجومه ن و پاریزگارو ئیداره ی کەرکوک به ده ست کوردوه یه، به لام بۆ تکریت و به تابه تی دووژ وای نییه، هه رچه نده حکومه تی هه ریم له ماوه ی رابردوودا هاوکاریی قه زاکه ی کوردوه، به لام هه ولدانه کان یان بۆ دووژخورماتوو له چاو شه اره کان ی دیکه که متره، چونکه پیکهاته ی کورد له دووژ به و ریزه یه نییه، نازانین بکه یه نه ئه و حاله تی به راپرسییه ک دووژخورماتوو یه کلایه بکه یه وه، ده گه رینته وه سه ره ریمی کوردستان یان نا، ترسه که له وه دایه».

ده ربساره ی گرفته کان ی دووژیش قایمقامی قه زاکه وتی: «له هه ندیک حاله تدا پاریزگای سه لاهه دین به رووی ئیهمدا ده وه ستیت، چ پاریزگار چ ئه نجومه ن له ژیر ده سه لاتو کو تیرولی ئیهمدا نییه، ناتوانین کیشه کان به ره و ئه و ئاقاره به یین که له به رزه وه ندی خوماندا یه کلایه بکه یه نه. ماده ی (۱۴۰) یه کیکه له کارانه ی نه وتواناوه له دووژخورماتوو به شیوه یه کی باش کاری تیدابکریت، کاره کان زور چپرچره، یه کلایه نانه نییه، چونکه ده سه لات له ژیر کو تیرولی ئیهمدا نییه، کیشه یه کی دیکه گرینیه سه کشتوکالییه گانه، له گه ل ئه وه ی

ئه نجومه نی نوینه رانی عیراقدا، کورد (۲۸۵۲) دهنگی له سنوور هه که دا هیناوه بو هه لیزاردنی ئه نجومه نی پاریزگاکانیش (۸) کورسی له کۆی (۴۱) کورسی ئه نجومه نه که ی برده وه، به لام له هه لیزاردنی سالی (۲۰۰۹) ی ئه نجومه نی پاریزگاکاندا، کورد (۱۷۶۵۱) دهنگی به ده سه ته ئناو به وه یه وه ته نیا دوو کورسی له کۆی (۲۸) کورسی ئه نجومه نه که ی برده وه، ئیستا یاریده ده ری پاریزگارو جیگری پاریزگاری سه لاهه دین و قایمقامی مه رکه زی دووژخورماتوو کوردن.

جیگره کورده که ی پاریزگاری سه لاهه دین نیگه رانیی خویشی نیشاندا له وه ی «له لایه ن ده سه لاتی کوردوه که متر گرنگی به دووژ دراوه، له کاتیکدا ده بوو له کەرکوک و خانه قین گرنگی زیاتری پیدیریت، چونکه ناوچه یه کی سنوورییه و سنووری کوردستانه، به لام به داخه وه ئه و گرنگیه ی پینه دراوه، چه ندجار یکیش ئیهم له روژنامه و میدیاکاندا ئه و گله به یان کوردوه، داواکاری ره سمیمان بۆ سه رکردایه تی کورد نووسیوه، که ئه وان وه ک پۆیوست گرنگی پیناده ن له رووی ماده ی و مه عنه وییه وه».

قه زای دووژ، که یه کیکه له قه زای گه وره کان ی پاریزگای سه لاهه دین، به پیی ئاماره ره سمیه کان ژماره ی دانیشتونای ئه و قه زایه زیاد له (۱۵۶) هه زار که سه و زیاتر له (۴۰) هه زار کوردی تیدا ده ژو به رای چاودیزانی سیاسیی قه زای دووژ ده بینه ژماره یه کی ئالوز له هاوکیشیه ی هه لیزاردنی پاریزگای سه لاهه دین له نیوان پیکهاته کان ی شه اره که داو کورد هه ولده دات ئه و قه زایه بگه رینته وه سه ر باری ئاسایی خزی پیش سالی (۱۹۷۶) و بگه رینتر ته وه سه ر کەرکوک. شه لال عه بدول ئه حمه د، که ماوه ی (۱۵)

رپورتی/ به هادین یوسف

خورماتوو یان دووژخورماتوو تاکه قه زای کیشه له سه ری سنووری پاریزگای سه لاهه دین - تکریت، نارازییه پشتگو یخراون» و به رپرسیانی قه زاکه ش دوو دلن له وه ی ئه گه ر چاره نووسی ناوچه که بخریته راپرسییه وه وه ک هه نگاویکی ماده ی (۱۴۰) ده گه رینته وه سه ره ریم یان نا.

شاری دووژ ده که ویته (۹۰) کم باشووری خۆره لاتنی شاری کەرکوک وه و له باکووره وه قه زای که لاره له باشووری خۆره لات قه زای کفری و له باشووره وه شاری تکریت ده وریانداوه و پیکهاتوو له مه رکه زی قه زای جوار ناحیه، که دوو ناحیه ی کوردنشین سه ره به قه زاکه له شالای ئه فالدا به ته واهه تی ویرانکران و له چوارچووه ی قه زاکه سراونه ته وه.

ئه مین عه زیز جه واد، جیگری پاریزگاری سه لاهه دین له سه ر لیستی برابه تی و پیکه وه ژبانی ئاشتیانه (کورد)، که خاوه نی دوو کورسی ئه نجومه نی پاریزگاکه ن به روژنامه ی راگه یاند: «دووژ تاکه قه زای زۆریه کورده له سنووری پاریزگای سه لاهه دینداو له ئیستادا له رووی ئیدارییه و دوو ناحیه ی له سه ر ماوه، تاراده یه ک دۆخی کورد له سنووری ئیداره ی تکریتا باشه، کیشه له گه ل پاریزگارو ئه نجومه نی پاریزگادا که مه و چه ند گورانکارییه کی ئیداری له قه زاکه دا کراوه، له م ماوه یه ی رابردوودا پیمانویه به شیوه یه کی باش ده شکیتته وه و خه لکه که ش پینان خۆشه».

له هه لیزاردنی سالی (۲۰۰۵)

کام هیژ ناوچه جیناکۆکه کان پاریزیت؟

ده بیین به تابه تی پۆلیس فره نه ته وه یه و زۆریه شیان کوردن و سه ربه هه ر دوو پارته ده سه لاتداری کوردستان، جگه له وه سوپای عیراقیش سه رجه م نه ته وه کان ی تیدا به شداره، بویه ئه وه هیزه پۆیوست نییه و دژ به ماده ی (۱۲۱) ده ستووری عیراقه و ده کریت ئه و رۆله بدریت به سوپای عیراق».

پنچه وانه ی هه ر دوو لیستی عه ره ب و تورکمان، لیستی برابه تی (کورد) پشنگیری له دروستکردنی ئه و هیزه هاویه شه ده کات و ئه ندامیکی ئه و لیسته ش پیی وایه؛ دروستکردنی ئه و هیزه پنچه وانه ی ده ستووری عیراق نییه و به رزه امه ندی سه روکی هه ریم سه روک وه زیرانی عیراق بووه.

ئهمه د عه سه کهری ئه ندامی لیستی برابه تی که کەرکوک به روژنامه ی راگه یاند: «دروستکردنی ئه و هیزه به رزه امه ندی به غدا وه و لیکه یه له ژیر راسپاردو و پینشیزی هیزه کان ی ئه مریکا دایه، بویه به وشیه یه کی که بریاری لیدراوه به تابه تی هیزی پینشه مرگه شی تیدا به شداره، ده بینه پاریزه رو دلنیکه ره وه ی هه موو لایه ن و نه ته وه کان».

له باره ی دژبوونی ئه وه نگاوه له گه ل ماده ی (۱۲۱) ده ستووردا عه سه کهری ده لیت: «به پیچه وانه وه ماده ی (۱۲۱) به ره سمی هیزی پینشه مرگه ی وه ک هیزیکی عیراقی ئاساندوووه شوینی بۆ دیاری نه کوردوه، به لکو له هه ر شوینیکی عیراق پۆیوست بکات له سه ره زامه ندی سه روکایه تی هه ریم و ئه نجومه نی وه زیرانی عیراق پینشه مرگه ده توانیت بچینت».

«به رزه امه ندی به غدا وه و لیکه یه له سه ر پینشیزی هیزه کان ی ئه مریکا ماوه ی چه ند مانگیکه هه وه له کان بۆ دروستکردنی هیزی هاویه شه ده ستی پیکردوووه دوی چه ندین کو بوونه وه سه ره نجام له ماوه ی رابردوودا هیزه که پیکه ئیرا وه ک قوئایه یه که میش هیزه که له (۴۰۰) کس پیکه اتوو به جوریگ له هه ره یه ک له هیزه به شدار بووه کان ی ئه مریکا - پینشه مرگه - سوپای عیراق - پۆلیس - (۱۰۰) کس به شدارن و له ئیستاشدا له لایه ن هیزه کان ی ئه مریکا وه مه شق و راهینانیان پیده کریت».

له باره ی ئه رک و به رپرسیاریتی هیزه هاویه شه که وه عه مید سه رجه د قادر ده لیت: «له قوئایه یه که مدا ئه و هیزه به رپرسیاریتی پاراستنی بازگه سنوورییه کان ی کەرکوک ده گریته ئه ستو، که ژماره ی بازگه کان (۵) بازگه یه و ئه وانیش بازگه کان ی (که کەرکوک - سلیمانی، که کەرکوک - هه ولیر، که کەرکوک - به غدا، که کەرکوک - تکریت، که کەرکوک - موسل، ویتشی: دواتر و به پیی پۆیوستی سنووره که و ئه و پینشاهانه ی دینه پینشه وه چاوه روانده کریت ژماره ی هیزه هاویه شه که زیاد بکریت، چاوه روانیش ده کریت له ناینده یه کی نزدیکاو دوی ته وایوونی مه شق و راهینان هیزه هاویه شه که ئه رکه دیاریکراوه که یان وه برکرن».

هاوکات محمه د خه لیل جیوری، ئه ندامی کوته ی عه ره بی ئه نجومه نی پاریزگای کەرکوک بوو ژنامه وتی: «به توندی له دژی دروستکردنی ئه و هیزه هاویه شه ی، به تابه تی که پینشه مرگه له پیکهاته ی ئه و هیزه دایه، پیمانوا یه؛ که کەرکوک پۆیوستی به دروستکردنی ئه و هیزه هاویه شه نییه، چونکه ئه و هیزه ی ئیستا له کەرکوک رۆل

کەرکوک بیت به تابه ت تورکمان، ئیهم داوا ده که ی پیکه ئینانی ئه و هیزه به ریزه ی (۲۲٪) بیت بۆ نه ته وه کان ی کەرکوک، جگه له وه ش ئه رک ی پینشه مرگه پاراستنی سنووره کان ی هه ریمه و ئه رک ی ئه وان له ناوچه جیناکۆکه کان نییه و ئه و ناوچه شه له دهره وه ی سنووری هه ریمن.

به هه مان شیوه ی عه ره ب و تورکمانه کان و لیستی حه دبا، که ئیداره ی پاریزگای موسل ده کات، سووره له سه ره وده رنانی هیزی پینشه مرگه له سنووری پاریزگای موسل و له هه مان کاتیشدا هه ره شه ی په نابردنه به ر دادگا ده کات.

له گه ل جیگری کوردنی هیزی هاویه شه له ناوچه جیناکۆکه کان باس له ده رکردنی هیزی پینشه مرگه ده کریت له موسل، به لام به وه تی ده نازاد حه ویز، به رپوه به ری راگه یاندی فه رمانه دی پینشه مرگه ی زیره قانی له ئیستادا هه یچ بریاریک له و باره یه وه نه دراوه ویتشی: «بوونی هیزی پینشه مرگه له موسل ته نیا بۆ پاسه وانیکردنی باره گه گانه، ئه وانه ی داوی ده رکردنی پینشه مرگه له موسل ده که ن مه به ستی سیاسییان هه یه».

دلدار زینباری، جیگری سه روکی ئه نجومه نی پاریزگای موسل له لیستی حه دبا، رایگه یاند: ئیهم له لیستی حه دبا دژی پیکه ئینانی هیزی هاویه شه ی له سه ر پاریزگای موسل و سوورین له سه ر ده رکردنی پینشه مرگه له موسل و یه کیک له مه رچه کانیشمان ئه وه یه، ئه گه ره ئه وه هیزه هینرایه موسل و پینشه مرگه ده رنه کرا، ئه و کاته پنا ده به یه به ر دادگا ی فیدرالی. له لایه کی دیکه وه عه مید سه رجه د قادر، به رپوه به ری هیزه کان ی پۆلیسی قه زای ناحیه کان ی کەرکوک به روژنامه ی راگه یاند:

پیکهاته کاند هه بوو له و ناوچه، دواتر له سه ر پینشیزی ئۆدیرو نو بریاری پیکه ئینانی ئه و هیزه هاویه شه درا.

هه روه ک محمه د که مال، ئه ندامی ئه نجومه نی پاریزگای کەرکوک له لیستی برابه تی به روژنامه ی راگه یاند: که کەرکوک ناوچه یه کی کیشه داره له نیوان حکومه تی عیراق و هه ریمدا تا یه کلایه ده بینه وه ئه منیه تی، پیکه ئینانی هاویه شه هه موولایه ک به کوردیشه وه لیبی سوومه ند ده بین.

چاودیزان و شه اره زایانی باری ئه منی، جیگری کوردنی هیزی سئ لایه نه له ناوچه جیناکۆکه کان زیان به کورد ده گه یه نیت له ناینده دا ده بینه کیشه بو گه رانه وه ی ئه و ناوچه بۆ سه ره ریمی کوردستان.

سه رچاوه یه کی ئه منی له که کەرکوک به روژنامه ی راگه یاند: که کەرکوک بۆ دوو ناوچه ی ئه منی دایه شه ده کریت و به شیک له ناوچه کوردنشینه کان ی ده درپه ته هیزی پینشه مرگه و ناوچه کان ی دیکه شه به سوپای عیراق ده سپیزدیت، دابه شکردنی کەرکوکیش به وشیه وه مه ترسییه کی زوری هه یه، چونکه ئه وه واتای پاشه که شه کردنی پینشه مرگه ده گه یه نیت له چه ند ناوچه یه کی سنووره که.

عه لی مه هدی، ئه ندامی ئه نجومه نی پاریزگای کەرکوک له لیستی به ره ی تورکمانی، به روژنامه ی راگه یاند: ئیهم ئه و هیزه هاویه شه بۆ کەرکوک ره ته ده کینه وه، چونکه ئه و هیزه هاویه شه ته نیا له کوردو عه ره ب و ئه مریکا پیکدیت، له کاتیکدا له کەرکوک چه ند نه ته وه یه ک هه ن، پۆیوسته ئه و هیزه هاویه شه له هه موو نه ته وه کان ی

رپورتی، پشتیوان سه عدوللا، ئارام جهمال

هه فته ی رابردو و چه ند به رپرسیکی سه ره بایزی هیزه کان ی ئه مریکا له عیراق و نوینه ری وه زاره تی به رگری عیراق، سه ردان ی کەرکوک یان کورد له کو بوونه وه یه کیاندا له گه ل به رپرسیانی ئه منی و ئیداری که کەرکوک ئاشکرا یانکرد؛ ئه و هیزه هاویه شه ی بۆ پاریزگای کەرکوک پیکه ئیراوه له هیزه کان ی ئه مریکا - پینشه مرگه - پۆلیس - سوپای عیراق و هه روه ک له ئیستادا له پاریزگای موسل هیزه هاویه شه که بوون یان هه یه و له ناینده یه کی نزیکدا به ره سمی جیگری ده کریت، چه ند رۆژیک پینشیریش به شیک له وه هیزه له دیاله جیگری کرا.

ژماره ی هیزه هاویه شه که له سنووری هه ر سئ پاریزگای (که کەرکوک، موسل، دیاله) نزیکه ی (۱۵۰۰) کس ده بن، به مشیوه یه دابه شه ده کرین، له که کەرکوک (۴۰۰) کس، بلوده ده کریته وه له (ده ورووبه ری که کەرکوک، ناوه راستی که کەرکوک، سنووری که کەرکوک)، له دیاله هیزه که نزیکه ی (۲۲۵) کس ده بن و له (۵) شوین جیگری ده کرین، له موسل نزیکه ی (۷۰۰) کس ده بن و له (۱۵) شوین جیگری ده کرین.

جه بار یاور، ئه مینداری گشتی وه زاره تی پینشه مرگه ی هه ریمی کوردستان به روژنامه ی راگه یاند: له کوتایی سالی (۲۰۰۸) دا بیروکی پیکه ئینانی هیزی هاویه شه له ناوچه جیناکۆکه کان دروستبو، به مه به ستی پاراستنی ئه منیه تی ئه و ناوچه، چونکه ئه و کاته گرژی له نیوان

ګوانتانامو، میژوو په ک له دروستکردنی کابووس

رپورټی، شلاو فستاخ

به د پخت شوانه نه که له «دولې دوی رووبار» هکوه به ره و «خاکي دوی رووبار» هکوه دهگوارانه وه. هرچه نده نه وه په که میان واته عیزراق، شونینک بوو چې پشتمن مهرباق دروسته دکات و رهنه خراپترین ولاتی دنیاش بوو بیت له په که مده هیی سده یی بیستویه کدا بو ژیان، به لام هرچونیک بیت له وهی دووه میان، واته گوانتانامو باشرت بوو.

کهنداوی گوانتانامو به شیکه له پاریزگای گوانتانامو باشووری خوره لاتی ولاتی کوباو هم که نده به پنی په یماننامه یی کوبا ته مریکی سالی (۱۹۰۳) او به گریبه سستی به کړیدانی همیشی درا به ویلایه ته په کگرتووه کان. هرچه نده کوبا سهره یی ته وای خوی به سهر نه وه ناوچه په دا گپرايوه، به لام به هوی هیزی دهسه لاتی دادوهری بیپایان و کونترولی خوی وه زالیوونی دیفاکتوی خوی له ناوچه کدا پاراست، وپرای شه وهش تائیسفا حکومتی کوبا بوونی نه مریکا له ناوچه که به نایاسایی پیشلکړدی یاسا نیوډوله ته یی کان له قه له مده دات.

په که م نیگات له کهنداوه که، وینه یی که نار دهریا په که که به بشویو په کی سروشتی بو گه شتوگوزارو کاتبه سه بریدن کراو، رهنه که نه له دوی دوزینه وهی کهنداوه که وه له لایه نه کریستوفر کولومبسی دوزره وهی مه زنه وه له (۱۴۹۴) راستوبو بیت که ناوی نابوو «پنی ماسیگر» به لام نه وه دوی سالی (۲۰۰۲). ته نیا له دوزره وهی پیش ناوینتانی خه یالده کړیتو له نزیکه وه دوزه خیکی داگیرساز زیاتر چیدی نه بوو.

میژوو دروستکردنی گرتووخانه که

دروستکردنی بنکه په کی دهریای سوپای نه مریکا له گوانتانامو، دهگرتی وه بو سالی (۱۹۰۳) دوی نه وهی نه مریکا په یمانی وهرگرتی نه وه که نده وهی به کړی (نه که داگیرکردنی سهر یانزی) وهرگرت، له سالی (۲۰۰۲) دا له گهرمه یی چنه کی نه مریکا نه فغاستاندا، برپاری دروستکردنی گرتووخانه یی گوانتانامو درا وک شونینکی تابهت بو تیرورسته گومانیکراوه کان و هم گرتووخانه یی سن کامپی سهره کی هه بوو، کامپی دهلتا، کامپی نیگوانا کامپی نیگس ره یی، له دوی سالی (۲۰۰۲) وه نه وه که سانه یی له چنه کی نه فغاستاندا دهستگیردکران، راسته وخو دهنیران بو گوانتانامو له (۲۲) ی کانونی دوهمی (۲۰۰۹)، کوشکی سبی رایگه یاند که گرتووخانه که له ماوه یی سالی کدا داده خرت، به لام هم برپاری یی ئیداره یی ئوباما له لایه ن دادگای سهر یانزی گوانتانامو وهرتکریه وه به هوی که یسی عیدبولر حمان نه شهیری دروستکردنی کیشی چاوه روانته کراو بو ئیداره یی گرتووخانه که، له (۲۰) ی ئایاری (۲۰۰۹) دا، پشتگیری مادی گواسته وهی مانه وهی دهستگیرکردانی گرتووخانه که راگیرا، له کانتیدا که تشرینی دوهمی هه مان سالدا (۲۱۵) دهستگیرکراو له شوینه دا بوون. له (۱۵) کانونی په که می (۲۰۰۹) دا، باراک ئوباما یی سهری کی ویلایه ته په کگرتووه کان، یاداشتمه په کی سهری کی ته یی شکر و تینیدا داخستنی گرتووخانه کی رایگه یاندو برپاری گواسته وهی دهستگیرکراوه کان درا له گوانتانامو وه بو سخته ری چاکسازیی تومسون، له ویلایه تی ئیلینویسی نه مریکا، هم برپارهش په کیک بوو له په که مین کاره کانی ئوباما دوی دهستبه کارکردنی وک سهری کی نه مریکا، هم مهش دوی نه وهی دنگانه وهی کی نیوډوله تی دروستوبو له سهر روشی دهستگیرکراوان و مامه له کردنی کاره مندو به رپرسیانی گرتووخانه که، هه ربوی په ئوباما بانگه شه یی داخستنی گرتووخانه کی له که مپینی خویدا بو سهری کی ته کردی په په کیک له نه وهی ته کانی دانا، به پاساوی نه وهی شونینکه که زیانی به (میسداقیه تی) نه مریکا گه یاندوه، به لام

نه مکاره له سهره تی دهستبه کاربوونیه وه جیبه جی نه کراو رو به رت گه ییس، وه زیری به رگری له باره یی سهر نه گرتنی پلانه که وه وتی، «گواسته وهی دایینکړدی پیویستییه کان له وه نالوز تر بوون که پیشبینیمان کردبوون».

ناسته ننگه کانی به ردم گواسته وهی داخستن

ئیداره یی ئوباما به رده وامبوو له سهر په رتکردن و گواسته وهی زیندانییه کانی ناو گرتووخانه که په پله کاری بو چولکردن و گواسته وهی داخستنی په کجاره کی گرتووخانه که دهر کده، نه وه بوو له ماوه یی سالیکی دهستبه کاربوونیه وه، ئیداره که یی زیندانی بو (۴۰) ولات گواسته وه، به لام هم ولاتانه هندیکیان دوولبوون له وهرگرتی زیاتری زیندانییه کان.

داخستنی گرتووخانه که ته نیا رووبه رووی ناسته نگی لوجستیکی نه ده بووه وه، به لکو ناسته نگی یاسایی و سیاسی زوری له پیشبوو، له لایه ن هندیکی له نه مریکیه کونزهر فاتیقه کانه وه دژایه تی دهر کده، نه مه جگه له وهی کرداری داخستن پیویستی به هه مواری یاسایی هه بوو بو به یاسایی کردنی داخستنی گرتووخانه که، هه ربویه داخستنی گرتووخانه که نزیکی سالیکی خایاندو له ماوه یی هم ساله شدا ئیداره یی گرتووخانه که، برپاری پوینکړدی دهستگیرکراوه کانیان کرد بو سی پول: نه وانه یی که حوکمده درین، نه وانه یی که ره وانه یی ولاتانی دیکه ده کړین و گروپی سنیه میس که جیگای مشتمری زوربوون، نه وانه بوون که ترستاکرتبوون له وهی بگوارینه وه، به لام نه دهر کده حوکمدرین، به لام خزشبه ختانه ئیداره یی گرتووخانه که رایگه یاند که تائیسفا هیچ که سیک له م به شه دانییه.

ئیداره یی ئوباما دهستی به نارنی دهستگیرکراوه کان کرد بو ولاتانی جیاواز، به لام له دوی کیشی حوسییه کانی په مهن و بلاو بوونه وهی دهنگری بوونی نه لقاعیده له ولاته، ئیداره یی ئوباما برپاری نه نارنی زیندانی نارد بو نه وه ولاته، چونکه په ناگایه کی نه مین ده دوزنه وه بو حه سانه وهی دوزرش نییه هیرشیکه نه وه سهر نه مریکا. کیشی په مهن بووه هوی گه شه کردنی دهنگی ئوپوزسیون له کونگرسداو چند سیناتوریک دژایه تی گواسته وهی گرتووخانه که دهر کده له گوانتانامو وه بو ئیلینویس و کومارییه کانی کونگرس به توندی که وتنه دژایه تیکردنی هه ننگاوه که و پنیانو بوو گواسته وهی له گوانتانامو وه بو نه مریکا، داوه تکردنی مه ترسییه کی راسته وخویه بو ناو نه مریکا، له مباره یی وه جورج لیموکسی سیناتوری کومارییه کان وتی، «برپاری گواسته وهی گرتووخانه که له گوانتانامو وه بو ئیلینویس له لایه ن سهر وکوه، سوروبوونیکي که له ره قانه یی دیکه یی ئیداره که یی بو گورپنی شه ری دزی تیرور به فشاریکی ناستنزم، فشارخسته سهر ئوباما ته نیا له لایه ن کومارییه کان و نه وانه وه نییه که گرتووخانه که به هه ره شه یی که نه منی دوزان، به لکو هندیکی له ریکخراوه کانی پشتگیری کړدن له مافی مروقیش دژایه تی

دووباره بو مهیدانی شهر

په کیکی له کیشه کانی به ردم گواسته وهی زیندانییه کان، برینیوول وهی که نازادکردنیان له لایه ن نه ولاتانه وه بیته هوی گه رانه وهی نه نازادکرانه بو به ره کانی چنه گو په یوه ندیکردنیان به توره تیرورستییه گانه وه. نه مهش پیشبینییه کی ناقولانه نه بوو، دوی نه وهی سهر چاوه یک به فوکس نیوزی راگه یاندوه، (۲۰٪) ی نه وانه یی که نازادکران، دووباره په یوه ندییان به توری تیرورستی نه لقاعیده وه کردوه، هرچه نده به رپرسیانی پنتاگون نه و ژماره ییان ره ته کردوه وه، به لام هیشتا راپور تی رسمی دهر باره یی بارودخی زیندانه که و گوازراوه کان و نازادکران نامده نه کراوه، دوی نه وهی به شی په مهنی نه لقاعیده ش به رپرسیاریتی خویان له هه ولی ته قانده وهی فریو که په کی نه مریکی له (۲۵) کانونی په که می (۲۰۰۹)

دا راگه یاند، رخنه یی زور له ئیداره یی ئوباما دهگیرا له سهر برپاری گواسته وهی داخستنی گرتووخانه یی گوانتانامو، به لام ئوباما وک هه میسه سوره له سهر داخستنی گرتووخانه که.

کابووسی نه شه کچه

په کیکی له کیشه کانی داخستنی گرتووخانه یی گوانتانامو، گه شه کردنی گروپی نه لقاعیده بوو له په مهن و هم کیشه په ش گه وره تر بوو دوی نه وهی حکومتی نه مریکا زیندانیییان دهناره په مهن که په کیکی له و زیندانییه حه مده نه لوفی بوو. مامه له ی خرابی ئیداره یی گرتووخانه که بو هندیکی له زیندانییان ده بیته کابووسو له ئیسفاشدا ناتوان به هوی یاده وه ربیه خراپه کانی زه مهنی زیندانه وه، واز له دژایه تی نه مریکا به یین. په کیکی له زیندانییه کان که (واقی) له چاوپیکه وتنیکی (بی.بی.سی) دا دانی به ودا نا که مامه له ی ئیداره و کارمندان زور خرابوه له گه یلاند، له مروه وه پینتر تایلور، روژنامه نویسی (بی.بی.سی) وتی، «کانتیک پرسیرم له نه لوفی کرد، بوچی چاکسازیی زیندانه که هچ کاریکه یی نه بووه بو سهر نه وه، وتی، یاده وه یی نه و نازاره یی به دهست نه مریکیه کانه وه له و زیندانه چه شتووه تی به هیزتره له هر پروگرامیکي چاکسازیی». له باره یی چونیتی نه شه کچه دانیانه وه، نه لوفی باسی په کیکی له ریگه کانی نه شه کچه داند دهکاتو ده لیئت، له سهر کورسییه ک دایانده نایت و نه دنامی نیرینه تیان دبه ست، پاشان ناوی سویری زوریان ددایتی بیته وهی بتوانیت فریبدیه تیته وه نه مهش هیند نازاری ددایت که دهستد کرد به هاوارکردن. له مباره یی وه به رپرسیاری پنتاگون ناماده یی هچ لیدوانیک نه بوون، هه ربویه نه لوفی که سیکي دیکه ش که له گوانتانامو وه بو سعودیه یی عهره یی نیرابوون، له قیدویه کدا که له سهر توری ئیتنه رنیت بلاو کرابووه وه، رایانگه یاندوه که په یوه ندی نه که ن به لقی په مهنی ریکخراوی نه لقاعیده وه، هه رچه نده هه ردوکیان نیرابوون بو به شی چاکسازیی و گه رانده وه له دوی گواسته وه یان له سالی (۲۰۰۷) او نارندنیان بو سعودیه یی عهره یی، به لام هم پرؤسه په کاریکه ربیه کی نه وتی نه بوو.

فهیسبوک، ناستانه یی چیروکه سهر نجر اکیشه کان

روژانه گوینیستی چیروکی سهر نجر اکیش ده بین دهر باره یی توری کومه لایه تیی ئونلانی فهیسبوک. هم توره دوی نه وهی توانی جه ماوه ربیکی هیجگار فسراوان له خوی کوبکاته وه، به هوی نه و نامرزانه یی که یارمه تیدهن و ناسانکاری ده که ن بو په یوه ندیکردن، چهنین چیروکی سهری سهر نجر اکیشی دهر باره یی پیکه یاندوه یی خه لکی لیکدا بر او دروستد کرد. گوانتاناموش پشکی خوی له م چیروکانه به رکه وه، نه ویش دوی نه وهی له (بی.بی.سی) هه یی شاهیدی په یوه ندیکردنی براندون نیلی پاسه وانی پیشتری گوانتانامو دووان له دهستگیرکراوه کان بووین. هم سی که سه به هوی نامه نارنده وه په کتریان دوزیوه ته وهی په شیمان نییان له روو داوه کانی رابردو دهر بریوه. نیلی روو داوه که ی به جوریک ده گپرتیه وه که خوی مه سچی بوره سول (دهستگیرکراویک له گوانتانامو) نار دبیئت، پاشان ره سول وه لایه ی مه سچه که ی داوه ته وه، دواتر به هوی نامه گورپنه وهی زیاتره وه، هه ریه که له نیلی ره سولو نه حمده بانگیشی (بی.بی.سی) کران و له پروگرامیکا نه سه فی خویان دهر باره یی نه و قوناغه یی ژانیان دهر بری. نیلی که ته مهنی (۲۹) ساله له ته کساس داده نیشتی وتی، هه میسه وا ویناده کرتی که گوانتانامو شونینکی باشه وه دهستگیرکراوه کان به شویه په کی باش مامه له ده کړین، به لام له راستیدا وانییه، لیره وه من پیتانده لیم که شونینکه تینیدا خه لکی بیتاوان دهر خرتیه قه فه سه وه.

* سوود له چهنین سهر جاوی ئیتنه رنیتی وهر گیراوه

له واشنتون دوه بوئان تامیدی دپنوو سیت

لویی کوردی له نه مریکا

له (۵) ی هم مانگه دا له روژنامه یی کوردستانی نویدا قوباد تاله بانی، نوینه ری حکومتی هه ربی کوردستان له واشنتون، له چاوپیکه وتنیکی هینم مامه شهش باس له هندیکی بابه تی په یوه نیدار به نه مریکا و کوردستان دهکات. نه و باسی کړنکی بوونی لویی کوردی دهکات له ولایه ته په کگرتووه کانی نه مریکا، نه و مؤدیله یی نه و باسی دهکات شتیکی مؤدین و ته وای کاریکه ره، به لام له که ل پاره کوردیه کان و خه لکی کوردی نه و ولاته په کنا یه ته وه.

په کیکی له کوسپه گه وره کان که رووبه رووی لویی کوردی ده بیته وه له نه مریکا، برینییه له سهر که وتونه بوونی کورد له تیگه یشتن له کلتوری نه مریکی، نه و کوردانه یی که له ساله کانی (۱۹۷۰) وه تائیسفا هاتونوه ته نه مریکا هیشتا کوردستان و کوردایه تی له سیاسی پاره ته کوردستانییه کان ده بینن. لویی کوردی له نه مریکا ده بیته سهر به خوییت و سهر به هچ حکومتیک و پاریتیکی سیاسی نه بیته و به رژه وه ندیه کانی نه مریکا پاشان لایه نی دووم له سهر ووی هه موو شتیکه وه دابنیت، هم هه ولانه ش پیویستی به تیگه یشتن هه یه له سیستی سیاسی نه مریکا کلتوره که یی.

گروپی لویییه کان پیویسته سهر به خوی، بو نمونه به هیزی لویی جوله که له ودا یه که سهر به خوی خوی پاراستوه له پاره ته سیاسی نه مریکا، نه و هیچ کات پشتگیری له گروپیکي دیاریکراو ناکه ن لایه نگری نه کومارییه کان نه دیموکراتیه کان نین و هیچ کاتیش به شویوه راسته وخو بریار له ئیسرائیل وهر ناکرن.

به داخوه له رابردودا کورده کانی نه مریکا پشتگیری کاندیده کانی دیموکراتیان کردوه و رخنه یان له کومارییه کان گرتوه. هه ربو نمونه له هه لبار دهنه کانی پیشووی سهر وکایه تی نه مریکا ده ندی که کورده کان به هاوکاریی ئویسی حکومتی هه ربی گورده کانی له واشنتون که مپه یینیکیان به رپوه برد بو پشتگیری کردنی ئوباما به ناوی «کورد بو ئوباما». ئیسفا دوی سالیکی جه ماوه یی ئوباما له دابه زیندایه و پنده چنت کیس بدهن. نه و کاره یی کورده کان بووه هوی توره کردنی کومارییه کان و ناشرینکردنی وینه یی کوردستان و به رژه وه ندیه کانی.

هه روه ها لویی ده بیته خاوه نی ئابورییه کی سهر به خوی، نه که رلو بییه که له لایه ن دامه زراوه په کی دهره کی یارمه تی بدیت، بو نمونه حکومتی هه ربی، نه و به های خوی له ده سیتدات، دروست لویی بو کرد ده بیته له لایه ن کورده کانی نه مریکا یان نه مریکیه وه به رپوه برین و خاوه نی ئابورییه کی سهر به خوی، حکومتی نه مریکی گوئی ناگرتی بو ریکخراویک که یارمه تی له دهره وه بویت، چونکه وک هه ووالگری دهره کیه ته ماشای دهکات.

نابیت زیاده رویش بکه یان له کاریگه ربی لویش، بو نمونه ئاپایکی جوله که، که به هیزترین لویی له نه مریکا که خاوه نی پشتگیری له دامه زراوه کانی نه مریکا وک کونگریس، به لام کاریگه ربیه کانی سنوری خویشی هه یه، نه وهی کاریگه ربی به سهر سیاسی نه مریکا وه هه یه، نه و حکومته دیموکراته یی ئیسرائیله نه ک لویی جوله که، نه گه ر ئیسرائیل خاوه نی سیستیمیکي دیکتاتوری بووا یه نه و او په یوه ندیه کانی واشنتون و ته لئیبیب به مشیوه یی ئیسفا نه دهبوو، وک په یوه ندیه کانی نه مریکا و ولاتانی عهره یی لیده هات.

کاک قوباد زورجار باسی کاریگه ربی لویی و دروستکردنی لویی کوردی دهکات، به لام بیته وه ی پیمان بلیت که لویی ده بیته چون کاربکات و چون دروستگیری، ده بیته لویی له لایه ن خه لکه وه دروستگیری، نه ک حکومته کان، نه مهش راستییه که که کاک قوبادو سیاسییه کانی کورد ده بیته بیزانن. به داخوه سروشتی حیزبی کوردیش هیچ کات دروستکردنی لویییه کی سهر به خوی قبول ناکات، نه گه ر له ژیر کونترولی خویاندا نه بیته.

سولتان دەگەریتەووە بوو خۆرەهەلات

❖ راپۆرتی، شالوو فەتاح

ئەو کۆبونەوهیە تورکیای لە ئیسرائیل تۆرە کرد

لە پەرەیی یەكەمیدا وینەیهکی گەورەیی ئەردوغانی بلۆکەدبوو و نووسیبوو «سولتان رەجەب تەیب ئەردوغان» و ستایشی ئەردوغان و عەبدولگولی کردبوو بە «ناچارکردن»ی ئیسرائیل بۆ پۆرش هێنانە، دواتر نووسیبوو «ئیسرائیل لە هیچ زمانیک تیناگات تورکی نەبیت، پۆرش بەقەد ئێهانه، ئەمە جگە لەوهی میدیای خۆراواش کاردانەوهیەکی هاوشیووی هەبوو، بەجۆریک گۆقاری تایمی ئەمریکی دەربارەیی رووداوەکە نووسیبوو، «هینزێی کێسەنچەر لە حەفتاکاندا نووسیبوو ئیسرائیل سیاسەتی دەرەوهی نییە، تەنیا سیاسەتی ناوخۆیی هەیە، ئەمە پاش تێپەربوونی چەند دەیهیەک هەر راست دەردەچیت ئەگەر دوایەمین فەزیحەیی پەیوهندی ئیسرائیل-تورکیا ببینن».

دەرپێینی خۆشحالی عەرەبی تەنیا لە مانشیتەکاندا نەبوو، بەلكو لەلایەنی خۆینەرەکانی عەرەبەوه پیشوازییەکی گەورەتر لەم هەنگاوی تورکیا کرا، بەجۆریک تێبینی لەسەر ئەم وتارە دەنوسرا، کە تەواو سنووری ئاسیایان بریبوو، لە چەند تێبینییەکاندا لەسەر وتاریکی روژنامەیی ئەخبار دەربارەیی کێشەکە نووسرابوو، هاتبوو، «بەرگری لە ئەردوغان ناکەم، بەلام ئەو هەلوێستەیی نوادی شەرفیتربوو لە هەلوێستی گشت پاشاوە سەرۆکەکانی عەرەب»، لە وتارەکی قودسدا نووسرابوو «ئەمە تورکیایە، میسر نییە، کاروباری تورکیای بەرزکردووه وەک پیشەوامان، خۆزگە پیشەوایەکی عەرەبی کاردانەوهی جیهانی عەرەب بەرامبەر تورکیا یەكەمجار نییە کە شێوێهەکی تەواو سۆزنامیز وەردەگریت و سەرکردە تورکەکان دەکەن «قارەمان»، پێشتر کاتیک ئەردوغان لە مونتەدای ئابوری دافۆسدا ئیسرائیلی تۆمەتبارکرد، بەهەمانشێو لە جیهانی عەرەبیدا کاردانەوهیەکی یەكجار سۆزنامیزی وەرگرت.

پیشوازییەکی گەورەیی لە ناوخۆ و دەرەوه لیکرا، لە ناوخۆی تورکیادا بۆ یەكەمجار حکومەت و ئۆپوزسیۆن یەكیانگرت دژی ئەو کارەو چەندین لیدوانی ئاگرین لە میدیای تورکیادا بلۆکرایهوه داوای کاردانەوهی دەستبەجیی دەکرد، بەلام ئاگرینتر ئەو مانشیتانە بوون کە لە میدیای عەرەبی وەک «ئەخبار»، «قودس ئەلعەرەبی»، «سەفیر» و «دەستور» بلۆکرایهوه، بەشێوێهەک راستەوخۆشانازیی بە تورکیاوە ئەردوغانەوه کراو وینەیی گەورەیی لە پەرەیی یەكەمدا دانرا، بە نووسینی «ئیسرائیل سەری بۆ هەڕەشەکانی تورکیا دانەواند»، هەستی خۆیان دەردەبەسێ. روژنامەیی ئەخبار

چون دەبیت، ئەمە لە کاتیکدا ئیوارە تەنیا چەند کاتمیزیکی کەمی مابوو، بەلام بەشێوێهەکی سەیر، هەریەکە لە جیگری وەزیری دەرەوه دیوانی سەرۆکایەتی ئیسرائیل پۆرشیان هینایهوه، ئەمەش خالی دژەهێرشێی تورکیا بوو لەم جەنگە دیپلۆماسییەدا، کە ئەگەر بە حیکمەتی سەرکردە مۆدیرنەکانی خۆرەهەلات بە «عەقڵیکی گەورەو سنگیکی فراوان» وەرگیرتایه، دۆرنبوو تەواوی جەنگە بەدۆرینتی و ئەو سوومەیی لەناو جیهانی ئیسلام بەگشتی و عەرەب تەتایهتی دروستیکردبوو بەیەكجاری لە دەستبەجی. کاردانەوهی تورکیا لەم جەنگە دیپلۆماسییەدا وەک چاوه‌وێاندەکرا

بالیوزی تورکیا یان باشتەر بلین دەوڵەتی تورکیادا دەهاتەوه، ئەمەش تەواو پێچەوانەیی ئەو دەوڵەتە بوو کە سەرۆکەکی لە دافۆسدا بە توندیی ئیسرائیلی تۆمەتبارکرد، هەر لەسەر ئەو بنەمایەش زۆریک لە چاودێران چاوه‌رێی کاردانەوهیەکی توندی تورکیا، یان باشتەر بلین ئەردوغان بوون، بەلام ئەردوغان لەوکاتەدا لە دەرەوهی ولات بوو. زۆری پێچەو شێوازەکی ئەردوغان لەلایەن عەبدولگولی سەرۆک کۆمارەوه پێرەوکرا، کاتیک هاتە سەر تەلەفزیۆن و رایگەیاندا، کە دەبیت تائێواره پۆرش بۆ بھینتەوه، ئەکینا خۆیان دەزانن کاردانەوهمان

هایتی، ولاتیک سرووشت و ئیرانی کرد

❖ راپۆرتی، روژنامە

رەنگە یەكیک لە (گەورەترین) رووداوی هەنووکەیی جیهان بومەلەرزەکی هایتی بێت، ئەو رووداوی لەلایەن بەرپرسیارێ نەتەوهیەكگرتووه‌كانه‌وه بە خراپتر لە بومەلەرزەکی تسونامی لەقەلمدراو توتەریش بە یەكیک لە گەورەترین پێنج بابەتەکانی ئیستای جیهانی دانا، کە لەلایەن زۆرتەری خەلکەوه باسەدەکریت، ئەم رووداوه سێشەممەیی هەفتەیی رابردوو (١٢ی کانوونی دووهم) و بە ئاستی (٧) پلەیی ریختەر هایتی هەژاندو ئەمجارەش لە تۆری هەوالی (سی. ئین. ئین) هوه بۆ یەكەمجارو بەشێوێهەکی راستەوخۆ پەخشکرا، رەنگە (سی. ئین. ئین) تەنیا براوه بێت لەم رووداوه‌دا، چونکە رووداوه‌کە بووه هۆی گیان لەدەستدانی زیاتر لە (٢٠٠) هەزار کەس، ئەمە جگە لەوهی تیمەکانی فریاکەوتن هینشتا خەریکی گەران بەدوای لاشە نەدۆزراوه‌کاندا.

ولاتانی جیهان و ریکخراوه ناخکومییە نیویدەلەتییەکان راستەوخۆ پێتاک و کۆمەکیان نارد بۆ شوینی رووداوه‌کە. ریکخراوی نەتەوهیەكگرتووه‌کان رووبەرووی ئاستەنگی زۆر بووه لە یارمەتیدانی خەلکیدا، چونکە ئەم بومەلەرزەیی شوینە رەسمییەکان و بارەگاکانی حکومەت و ریکخراوه‌کانی دیکەیی رووخاندبوو، رووداوه‌کە تەنیا بە بومەلەرزەکی کۆتایی نەهات، بەلكو تائینشتا خەلکی هایتی چاوه‌روانی پێداویستی زۆر سەرەتاییەکانی وەک نان و ئاوان، ئەمە جگە لەوهی بومەلەرزەکی بووه هۆی پاشاگەردانییەکی رهاو دزی و چەتەیی لە هایتی، کە تائینشتا دیاردەییەکی بەرچاوه، هەربۆیه خەلکی ناچار روودەکەنە فرۆکەخانە بۆ جیهانیستی هایتی.

هەرچەندە باراک ئۆبامای سەرۆکی ئەمریکا پەیمانی بە بەخشینی یارمەتیەکی کرد، کە «گەورەترین بر بێت لە مێژوویدا»، بەلام هینشتا راپۆرتەکان باس لەوه دەکەن، کە خەلکی «بێئومید» بوون لە چاوه‌ریکردنی

کەسدا بێت. رزگارکردنی خەلکی لەم رووداوه هیندە کەمە، کە راپۆرتەکان باس لە رۆلی رووسییه‌کان دەکەن لە رزگارکردنی دوو کچدا، ئەمە جگە لەوهی ئەمریکیەکان پاش بێئومیدبوونیان دووبارە دەگەرینەوه سەر بێنایەکی رووخا، کە بەهۆی پەیوهندییەکی تەلەفۆنییەوه زانراوه هینشتا ژنیکی زیندووی تێدایه.

کە لە کاتی رووداوی لەو شێوێهەدا پشتی پێدەبەستن، نەتەوه یەكگرتووه‌کان رایگەیاندا: نوینەری سکریتیژی ئەو ریکخراوه (٤٠) ئەندامیی بەهۆی رووخانی بنکەکانیانەوه لە هایتی مردوون، وەزیری ناوخۆیی هایتی پاول ئەنتونی بیئای رایگەیاندا: کە (٥٠) هەزار جەستە کۆکراوه‌تەوه پێدەچیت رێژەیی ئەوانەیی بەهۆی بومەلەرزەکەوه گیانیان لەدەستدایین لە ئیوان (١٠٠ بۆ ٢٠٠) هەزار

پێداویستیەکان دەگەینن بە هایتی، لە ئاسمانی ئەو ولاتەداو بەسەر هاوالاتیاندا فرییدەدەنه خواروه، بەلام بەهۆی ئەوهی کە دۆخی هایتی پاشاگەردانییەوه گەنجان بە چەکەوه دەسوورینەوه و تالانی دەکریت، ناتوانریت ئەم خزمەتگوزارییە وەک پێویست بگاتە دەستی خەلکی لێقه‌وماو. یەکیکی دیکە لە کێشەکان گیان لەدەستدانی کارمەندانی ریکخراوی نەتەوه یەكگرتووه‌کانه،

یارمەتیە سەرەتاییەکان، بەلام ئەم رووداوه بووه هۆی رووژاندنیکی بەرچاوی ئەمریکا، ئەمەش دواي ئەوه دەرکەوت کە سێ سەرۆکی ئەمریکا، ئۆباماو بۆشو کلینتۆن بەیەكەوه لە کۆشکی سپی کۆبوونەوه بۆ پێشروویکردنی ئەو یارمەتیانەیی بە هایتی دەدرین، بەلام شێوازی بەخشینی ئەم یارمەتیانە خەلکی هایتی بێئومید کردووه، کاتیک هیللیکۆپتەرە ئەمریکیەکان

سنووریک بو نازادیی بازاری نازاد

شیکاری نابوری
محهمد ئەمین گەناوی

له رووی ریکستن و

ههیکه لهوه

دهیان سهندیکی

جوراوجور هه

بو هه مو

بوارهکانی کار، بهلام

تانیستا هیچیان

نه یانتوانیوه که

نهک تهنه بازار

کار کونترۆل بکن،

به لگو بو جاریکیش

نه یانتوانیوه شوینی

کاری کریکاریک

یان فرمانبهریک

بپاریژن

به تاییه تی نهوهی

که پییده لاین کهرتی

تاییهت، چونکه

کهرتی تاییهت

به شیوهیهکی

گشتی نه مرو

له کوردستاندا

خزمهتگوزاری و

کۆمپانیا

بازرگانیهکان

له گه ل کهرتی

بیناسازی

دهگریتهوه

کار له شوینو جورو کاتی خویدا نه تهنه گرنگی دروستکردن و بهرهمه پنهانی هه بووه ههیه له بواره جوراوجورهکانی ژیاندا، به لگو ناسنامه و نیشانهی هه قوناغ و شارستانی و دهسه لاتیک بووه له میژروی مرقا یه تیدا.

به رای من، شارستانی پیکهاتهیه که هه له کاری دهستی و فیزیکی و کاری فیکری و ئەندیشهی که به یه کهوه ناویته دهین و وینهی گشتی شارستانی دروستدهکن و هه موو کاریکی فیزیکی یان بهرهمی کاری فیزیکی رهندگانهوهی ئایوو ئەندیشهیه که هه له تابلویه کهوه تا ئامیژیک یان به لگانهیه که هه نه خشهیه که کاری لهسه بکریت.

بو نمونه له شوینه واری هه ئاساریکی کون که سهه به هه شارستانییهکی مرقا یه تی بیت، ئامیژ بیت یان به لگانه یان پهیکه ریکی هونهری، دهتوانین جوری بیرو ئەندیشه و خولیاو ئاره زووی ئهوکات کهم یان زور بخوینییهوه په پی برین، شیکردنهوهی سیاسی، ئابووری و کومه لایه تی بویهکن.

هه له کاتوه که مرقا که لگی له مرقا هه بووه و هک وزه کاری بو بهرهمه پنهان و دروستکردن بیبهرامبه یان پاداشت، تیگه یشتی (مفهومی) چینه یه تی و په بدهندی له کومه لگای مرقا یه تیدا دروست بووه هه رهمی کومه لگای مرقا یه تی لهسه چین پیناسه کرا. به گویه شوینی هه رم تا له خوار لوتکه نزیک بیتهوه ئه رکی کارو قورسای زیا تر ده بیت و به بیچه وانوه.

هه میشه زورینهی کومه ل له خواری خوارهوهی هه رهمی چینه یه تیدا بوون، هه ر ئه م زورینه یه بوون که له میژروی چینه یه تیدا کاری سه رسامتاوه ریان ئەفراندوه (خولقاندوه)، دروستکردنی هه رهمهکانی میسر نمونه نه تهنه بو مهنی شارستانی ئهوکات، به لگو بو ئەهوش که بزاین چهندهها کهس وهکو بهردهکر به بی هه قدهست سهختترین کاری فیزیکی میژوویان پی دروستکردن که به دلنیا یه وه هه زاران هه زار مرقا بوونه ته قوربانی دروستکردنی هه رهمهکان بو ئهوهی وینه یه کی جوان بو کاتی پاشاکان تومارو به لگه بکن بو ئه مرو.

که لکوه رگرتن له وزه کاری مرقا له هه موو شارستانی و دهسه لاتیهکان وهک بهرده وهرگیراه، هه ر بویه بیگومان ده بیت له هه موو شارستانی و دهسه لاتیهکاندا، هه تا ئه و شارستانی و دهسه لاتیه کی که به لگه مان نییه، شویش و راپه رینی کریکاره بهردهکان هه بووه روویداوه.

به گویه هه ندیک سه رچاوهی میژوویی، هه تا له کاتی دروستکردنی

هه رهمهکانی میسر دا چهنده جار بهردهکان راپه ربون، به لام ئەنجامی نه بووه، هه رووه ها له سه ردهمی رومانهکان و بابلییهکان و یونانییهکان و فارسهکان و هه تا سه ردهمی دهسه لاتیه جیا جیاکانی ئیسلام شویش و ناره زایی خه لکانی بهرده هه بووه، ئه مه بو خوی بابه تیکی تاییه ته وه کارو لیکۆلینه وهی تری دهویت.

ئه وه ته میژووی کاره هه یه له مرقا یه تیدا له هه موو سه ردهم و شارستانییهکاندا تواناو وزه می مرقا هکان وهک هیزی کار نازاد بووه له بازار یی کاردا بو ئه ربابهکان یان دهسه لاتداران و خاوه نکاران، واته ئه رباب و خاوه نکارو دهسه لاتداران نازاد بوون له بهکاره یانی مرقا و وزه کاری مرقا به م جوره کی که ئاره زوویانه له قورمی بهرده دا یان پیدانی کرییکه که خویان بریاری لهسه ر دهه دن.

دوا ی شویشی پیشه سازی، پیدانی کری کار به مودیل له کارخانه و شوینهکانی بهرهمه پنهاندا، به لام به ئەندازه یه کی خاوه نکارهکان نازاد مرقا نه که لکان له بازار یی نازادی کار وهرده گرت که هه تا ئه و کرییه ی ده یاندا به کریکاران هینه ده کهم بیکه لک بوو تا ناسنامه ی کریکار وهک بهرده ی لیهاتییوو، ئەمه ش بووه هوی چهندهها ناره زایی و راپه رین، تا وای لیهات که کریکاران، هیچیشیان پی نه کرا با ئه و ئامیژهکانی کریکاران ده شکاند.

بو یه که مچار له سه دهی (۱۹) دا، دوا ی په رسه دندی چه وساندنه وهی کریکاران و خراپی بیئه ئەندازه ی بژیویان، بیرو ئەندیشه ی حیزی کریکاری که له مانفستی کومونیستی مارکسدا و دواتریش پرۆگرامی سوسیال دیموکراتدا، سه ندیکو ریکخواه کریکاریهکاندا بهرجهسته دهسو که له ویدا هه ولده دیرت کاتی کار، هه قدهست و مافهکانی تری کریکاران له هه موو بوارهکاندا بپاریژریت، تا وای لیهات وهک ئەمرو له ئه وروپای رۆژئاوا که هه م به مه لهنی بیرو جولا نه وهی کریکاری و چه وساندنه وهی کریکاری داده نا له گه ل تبیینی هه لومه رچی کومه لایه تی و فرهنگی و ئابووری، ئەگه رنا تانیستاش له زور شوینی جیهان ئاستی ژیان و کارو گوزهرانی ئه وانیه لهسه ر وزه ی دهست وهک (کریکار) ده ژین زیاتر له بهرده ده چی ت وهک له پیناسه ی کریکار بوون، کاتی کار (۸) سه عات بیت له گه ل دیاری کردنی به های (نرخ) کار به سه عات و هه رووه ها زهمانه تی کومه لایه تی و ته ندروستی خویندن و فیزبوون.

(۱۰۰۰) سال زیاتر خه باتی چینی کریکارو سه ندیکان و روونا کبیرانی ئه وروپایی ئەنجامه کی ئه مه بووه که بتوانن بازار یی نازادی کار کونترۆل بکن لهسه ر ئاستی کهرتی دهوله تی و کهرتی تاییه تی، به تاییهت ئه و کهرته تاییه تیانه کی که مهنن، ئەگه رنا ئیستاش له و شوینانه که بچوکن، بو نمونه کیلگه یه کی کشتوکالی، یان کهرتی بیناسازی بچووک که لک له بازار یی نازادی (رهش) کار وهرده گرن که ئەمه ش به پیی یاسا زور قه دهغه یه.

پیچه وانیهی هه موو نازادیهکانی تر، تا بازار یی کار لیبرال تر (نازاد تر) بیت ئه و سته م و زلم و ناداپه روه ری زیاتر ده بیت، مافهکانی مرقا زیاتر ژیر پی دهخری تو کومه ل زیاتر بو دوو جه مسه ری چین هه ره هه ژارو هه ره دهوله مند ده بات.

به مه ش کومه ل زیاتر دوور ده که وینه وه له پاراستنی به ها مروییهکان، به ره و دارمان و رووخان ده بات له رووی کومه لایه تی و فرهنگیه وه ئەمچار ده بیته هه ره شه یه کی

ناوخوا ی جدی ش بو ئاسایشی گشتی تا ئه و ئەندازه یه کی که ههستی شانازی نامینت لای تاکهکانی کومه ل.

له رۆژی ئەمروماندا، به هوی په رسه دندی قوناغهکانی جیهانگرییه وه Globalisation هه ر له بهکاره یانی فرۆکه و تیلیگرام و فاکسو و ته له فون و پۆست و کومپیوتره و تا مانگی دهستکردو ئەنته رنیت و موبایل، بیگومان ئه مه هه ر که شه ده کات و قوناغی نویترو پیشکه و توتوتری په یوهندی تکتۆلۆجی دروست ده بیت، ئاگی و پیوستی ئیسانی و چاککردنی گوزهرانی مرقا هکان هه موو شوینیکی زهمینی گرتوه ته وه کهم یان زور، بو نمونه شوین نییه که چهندهها سه ندیکای جوراوجوری کریکاری و شتی تری تیا نه بیت و ریکخواه یان حیزی جوراوجوری تیا نه بیت بو بهرگریکردن له چین و توژی جیاوا، به لام له گه ل ئەه وشدا به تاییهت له ولاتی نازدهگه شه سه ندوو به هوی هه لومه رچی فرهنگی، کومه لایه تی یان سیاسی تانیستاش بازار یی کار لیبراله (نازاده) و گهنده لی و ته ماحی دهسه لاتداران بازار یی نازادی کریکاران کردوه ته گهنجینه بو تیزکردنی ئاره زووهکان و ته ماحی وهحشی خویان.

به های تیزکردنی ته ماحی وهحشی ئه ربابان و دهسه لاتدارانی گهنده ل له ولاتی دنیای سینا هه ژاری و نه خۆشی و بیدادی و نه زانی و کاره ساته بو زورینه ی خه لک تا ئەندازه ی نا بوودی هه ر به هایه کی ئەخلاقو ئیسانی.

ئه وهی ئەمرو، له کوردستانی خوماندا که به هه موو پیوه ریکو پۆلینکردنیک به شیکه له جیهانی سی (به لام کوردستان ئەگه ر به پۆلینکردنی سیاسی بیت ئه و جیهانی چواره مه)، چونکه ولاتی سی به مانه دهوتیت که له دهروهی رۆژئاوا و رۆژهه لات (که کاتی خوی مه به ست ئه وروپای رۆژهه لات بوو) بوون و قه واره ی سیاسی و نه ته وهی خویان هه بو وهک ولاتی عه ره بی و ئیزان و نه فریقا و ئاسیا و ئه مریکی لاتین، به لام کورد تانیستا ئەمه ی نییه) ئه وهی که پییده و تری ریکخستی بازار یی کارو دادی کارو پاراستنی هه ق و داها تووی کریکاران بوونی نییه.

له رووی ریکخستن و هه یکه له وه ده یان سه ندیکای جوراوجور هه ن بو هه موو بوارهکانی کار، به لام تانیستا هیچیان نه یانتوانیوه که نه ک تهنه بازار یی کار کونترۆل بکن، به لگو بو جاریکیش نه یانتوانیوه شوینی کاری کریکاریک یان فرمانبهریک بپاریژن به تاییه تی ئه وهی که پییده لاین کهرتی تاییهت، چونکه کهرتی تاییهت به شیوهیه کی گشتی ئەمرو له کوردستاندا خزمهتگوزاری و کومپانیا بازرگانیهکان له گه ل کهرتی بیناسازی دهگریته وه.

ئه و کریکارو فرمانبهرانه ی له م کهرتانه دا کار دهکن له ریی سه ندیکانه وه نه خراونه ته سه ر کار تا ئه رباب - خاوه نکار پابه ند بیت به گریه سته یکه وه مافی کریکارو فره مانبهر بپاریژیت، به لگو که لک له بازار ه نازاده نامه سوله ی بازار یی کار وهرده گری ت ئەمیش: ۱- زوربه ی کریکار یان شاگرد به یان یان زوو له و شوینانه کۆده کاته وه که ئه و که سانه ی بیکارن له وئ ئەه ستن، ئەمچار به نرخی خوی ده یانبات له شوینی ک کریار پییده کات تا پیوستی به بی ئه وهی که هیچ بهرپرسیاره تیییه کی ته ندروستی ژینگه ی هه بیت، رۆژانه کهم نین ئه و که سانه ی که له شوینی کریار بریندار ئەبن یان همرن به بی ئه وهی سه ندیکایه ک هه بیت بهرگرییان لیکات، من بو خۆم

شاهیدی مردنی کریکاریکی ئاسهنگه ر بووم که له باله خانه ی خاوه نکاریک له کاتی دامه زراندنی ئه سانسور (مسعد) دا گیانی له ده ستدا. نه مینی، نه مبیست سه ندیکایه ک یان ده زگایه کی راگه یاندن به دوچوونی بو بکات تا هۆکار سازیدریت، مافی منالهکانی بپاریژیت، هیچ نه بیت پاکوشاری بکن تا رۆ شوینی تاییهت بگریته بهر به کردنه وهی دهوره و فیزکردن بو ئه وهی ئاسایشی شوینی کار دروست بکریت.

۲- ئه و فرمانبهرانه ش که به هوی پله ی جوراوجوری خوینده وه داده مزرین چ له کهرتی تاییهت یان حکومی، به هه مانجور له ریی سه ندیکانه وه دانامه زرین، به لگو له ریی واسیته و حیزبایه تیییه داده مزرین، ئەمه ش بو خوی دوو حاله تی خراب دروستده کات: ۱- په رپیدانی گهنده لی، واته دانای ناشیه یه که شوینی شپاو، به مه ش تیکانی کارو بهرنامه و به هه لهنی کردنی ئه و ده زگاو شوینه ی ناشیت کاری تیدا ده کات.

۲- که مکردنه وه بیبایه خکردنی رۆلی سه ندیکان تا وایان لیدیت (ها تووه) ته نیا ناویان ماوه، خۆشیا ن بوونه ته به شیک له سیستمی مشه خوری که کارو رۆلیان نییه، به لام وهکو ناو که لک له هه موو ئیتمیازیکی مادی که له بودجه ی خه لکه وه دیت وهرده گرن به بی ئه وهی هیچ بده ن. بو ئه وهی ریز له هیزی کارو مافی مرقا هکان چ کریکار یان جوتیار یان فرمانبهریت یان هه ر ناویکی هه بیت، بگریرت پیوسته به هه ر شیوه یه ک.

۱- سه ندیکان به شیوه ی نوئ دروست بگریته وه هه م له بهرنامه دا هه م له ئەفرا دادا دانای به شی راپوژکاری بو هه ر بواریکی کار.

۲- دامه زراندن له هه ر داموده زگایه ک چ کهرتی تاییهت یان گشتی ده بیت له ریی سه ندیکانه وه بیت، ئەمه بگریت به یاسا له ریی په رله مانه وه له گه ل هه ندیک حال و تبییندا.

۳- کردنه وهی شوینی دۆزینه وهی کار له گه ل زانیاری جوری کار، نرخی کارو شوینی کارو هه رووه ها ماوه ی کار، هه رکات ئه وهی له کار ده گریت له گه ل خاوه نکار گه یشتنه رازی بوون له سه ر بنه مای یاسای کار ئه و ئینجا سه ندیکا گریه ستیان بو بکات.

۴- کردنه وهی خولی راهینان و فیزبوون له بواره جوراوجورهکانی کار، له گه ل ئامۆزگاری پیدانی زانیاری و هۆشیاری له سه ر یاسای کار و ماف و ئه رکهکانیان.

۵- ئاوه دانکردنه وهی شوینی کار که له ناوچوون و هه رووه ها دۆزینه وه دامه زراندنی شوینی تازه ی کار له هه موو بوارهکانی ئابووریدا به هه ماههنگی له گه ل لایه نه جوراوجورهکانی حکومی و دامه زراوه داراییهکان و سه رمایه گوزارییهکان.

ئه مه که مرتین ئاماده باشیه بو ئه وهی بتوانریت ئابوورییه کی ته ندروستانه ی نیشتمانی و کومه لگایه کی مرقا قودستانه مان هه بیت، ئەگه رنا له گه ل ره و اجسادانی بیسنوری بازار یی نازاده وه له هه مانکاتدا بازار یی نازادی کاری به بی کونترۆل کومه ل به ره و له یه ک جیا بونه وه ده بات له رووی چینه یه تی، فرهنگی و سیاسیه وه که بو گه لیکگی وهک ئیمه ی ببقه واره و سنووری نیشتمانی، زیان به بزافی میلی و نیشتمانی و به ها مروییهکانمان ده گه یه نیت، به و هیوا یه هه مووان کار بو ئه مه بکین نه ک زیاد... زوو سنوریک بو نازادی بازار یی کار دابتریت. Maa17192002@yahoo.co.uk

سلیمانی له «وهرزش» یشتدا دواکهوت

بەدواداچوونی: سەنگەر جەمال

سلیمانی، یاریگای یانە وەرزشی سیروانی نوێی که له خولی نایابی عیراق کشایهوه

له بیریاریکی سەر سورهینه را یانە (دایک) له سلیمانی، که کۆنترین یانە کوردستانه و سی سال له مەووبەر یادی یۆبیلی زیویستی کردموه هاوشانی یانە سیروانی نوێ کشانە و میان له خولی نایابی عیراق راگه یانە، ئەو بیریاریش هه ممو گومانەکانی دوو پاتکردموه له خرابیی ئاستی وەرزش له سنووره کهدا، چونکه هه رچهنده ئەوان له رابردوودا له پلهکانی سهرموه ی ریزه ندیبه نه بوون، بهلام ته نیا دوو یانە و جیی روانینی هاندهرانی پارێزگای سلیمانی بوون له خوله کهدا.

جهختکردنه وهی کار بهدستانی یانەکانیش له هۆکارەکانی کشانەوه هه مان ئەو راستیانه دسهلمین، که گرنگیهکی ئەوتۆ به وەرزش و تۆپی پێ نادریت و وک پیویست هاوکاری دارایی ناکرین بهوهو یه شهوه یانەکان له قهیرانی سهختان.

گه رانهوه بۆ دواوه

بهشداریه کردنی ههردوو یانە سلیمانی و سیروانی نوێ له خولی نایابی عیراقدا، که به زۆرترین خوله له سهرتاسه ری و لاتاوا یانە به هیزه کان تییدا بهشداری، ههوادارانی وەرزش و تۆپی پێی سنووره کهی تووشی شوک کردوه، چونکه دوویانە دیکه جیگه یان گرتنه وهو سلیمانی و سیروانی نوێ-ش بۆ خولی پلهیک دابه زینران.

له بهرامبەر ئەو رهخه نانه دا بهرپرسیانی یانە سلیمانی روونیده که نه، که له ناچاریدا دوا ی وردبوونه وهی کهی زۆر گه یشتوونه ته ئەو بیریاره (جه رگبهر).

هه رده ره ئوف، جیگری سه رۆکی یانە سلیمانی، له لیدوایکیدا بۆ رۆژنامه روونیکردوه، که هۆکاری سه ره کی ناچاریکردوون ئەو بیریاره بدهن وتی: «یه که میان لایه نی هونه ری بوو، که چاره سه ره کهی به دارایی و بودجه ده کرا، ئەوه شمان نه بوو، چونکه ئیمه تپیکمان هه یه، که ده بوو له یه ک ههفته دا دوو یاری خولی عیراق له دوو شاری جیاو یاریه کی خولی

کوردستانی بکرا، بۆ ئه وهش ده بوو تپیککی دیکه دروستیکه ین بۆ خولیکان یان ژماره ی یاریزانەکانمان زۆر زیاد بکه ین، که پیویستی به بودجه ی زۆر هه به، ئیمه ش بۆمان دابین نه کرا، چونکه یانە که مان (سلیمانی) له قهیرانیکی کۆنی داراییایه و پاره ی زۆر قه رزارین».

فریاد جه بار، گهنجیکی (۲۱) ساله، هه رچهنده وه کخۆی ده لیت: ناتوانیت ئاماده ی بینی یاریه کان بیت، بهلام خۆشحاله به بهشداریکردنی یانەکانی شاره کهی له خولی نایابداو پیویابه؛ کشانه و میان بیریاریکی هه له یه، وتی: «هه رچۆنیک بیت پیویست بوو بهشداریبوو، ئەوهش بۆ مانه وه له کپیرکیکان».

بهلام هه رده کشانه وه ی به باشتزرانی له وهی بۆ ریزه ندیبه کانی دواوه بگه رینه وهو ئاستیان خراپ بیت، وتیشی: «دهمانه ویت به و بودجه یه وه ته نیا بهشداری خولی کوردستان بکه ین بۆ ئه وهی به ره و پیشه وه بچین».

له لایه کی دیکه شه وه، رۆژی یه کشه ممه ئاواتی شیخ جه ناب، سه رۆکی یانە سیروانی نوێ له کۆنگره کهی رۆژنامه وانیدا هۆکاری سه ره کی کشانه وه ی یانە کهی له خولی نایاب راگه یاندکه «کیشه ی دارایی» به یه و وتیشی «حکومه ت به ته وایه ی یانە که مانه ی فرامۆشکردبووه ته نانه ت لیژنه ی ئۆلۆمپیش له مانگی نازاری سالی رابردوه وه ئەو پاره یه ی بریوه که پیشتر به کموکوریه وه ده یداین».

حکومه ت نه بووه فریادرس:

بهرپرسیانی یانە سلیمانی رایده گه یه نن، که یانە که یان (۲۴۰) ملیون دینار قه رزاری بهشداریکردنی وەرزی پیشووی خولی نایاب بووه، ئەو هاوکاریه یه تابه ته (۶۰۰) ملیونییه ی حکومه تیش، که به لینیان پیدرابوو، ده بسوه فریادرس و رزگارکه ری یانە که، بهلام پینیان نه دراوه و دوا جار گه یشتوونه ته بیریاری کشانه وه.

هه رده ئاماژه به وه ده کات: که بودجه ی خویان هه یه له حکومه ت، بهلام باس له وه ده کات که سالی رابردو له قهیراندا بوون و «هه ندیک به لیمان پیدرابوو له لایه ن هه ندیک کاربه ده سستی حکومه ته وه، که بریک پاره مان بدریتی وک هاوکاریه یه ک تا قه رزه که بدیه نه وه و بهشداری خولی عیراق بکه ین، بهلام تانیستاش ئەو هاوکاریه نه گه یشتووه ته ده ستمان».

وتیشی: «بۆ بهشداری خولیکی دیکه پیویستمان به بودجه ی زیاتر هه یه بۆ موچه ی هینانی یاریزان و که مپو که لوپه ل، ئەو پاره یه حکومه ت یان حیزب یان لایه ن، یان که سینک ده یدا، گرنگ ئەوه یه له بهر ده ستابیت، چونکه ئەوه ی حکومه ت ته نیا به شی چالاکیه کانی کوردستانمان ده کات، ئەو یانانە له خولی عیراق یاری ده کهن پیویستی به بودجه یه کی تابه ته هه یه، که ئیمه له وه مان بۆ دابینه کراوه».

جیگری سه رۆکی یانە که له ی پروایه دا نییه له سنووری دارایی ئیداره ی سلیمانی بودجه ی تابه ته ی سه رفکرابیت بۆ هه یچ یانە یه ک، بهلام دروستکردوه، چونکه به وهی کۆنی ترافیکی لایته کانه وه له کارکه و توون و زۆر به که مپی کار ده کهن».

سیستمی ترافیک له سالی ۲۰۰۸ وه هینراوه ته شارۆچکه ی چه مچه مال، بهلام کۆنی سیستمه که و قه ره بالغبوونی شه قامه کان به وهی هاتنی ئۆتۆمبیلی زۆره وه نه تواناوه ببینه مایه ی سه لامه تی و هاتوچویه کی بی گرفت بۆ هاو لاتیان.

تۆپی پێ، له سلیمانی دواکهوتوه

ئەو ره تیده کاته وه وەرزش بۆ دواوه هاتوه، بهلام پیویابه ته نیا سلیمانی له سه ر ئاستی تۆپی پێی له دواوه یه، نه ک وەرزش به گشتی، چونکه ئەو روونیده کاته وه، یانە که یان له تۆپی ده ست و سه رمیزدا یه که می کوردستان و عیراق وه ره وک ئاماژه ی به نه جامی چه ند یاریه کی یانە ی پیشه مرگه و سیروان کرد، که له ریزه ندیبه کانی پیشه وه ن.

«تۆپی پێ ئەگه ر بمانه ویت بگاته ئاستی به رز، ده بیدت به رسین، ئایا یانە ی هه ولێز به چ بودجه یه ک گه یشتووه ته ئەو ئاسته ی هه یه؟، تۆپی پێ له سلیمانی دواکهوتوه، ئەوهش هۆکاره که ی که می بودجه یه بۆ ئەو یاریه یه، که بۆی دابین ده کريت، له لایه کی دیکه وه نه بوون و که می یاریه کی پیویست بووه، تۆپی پێ سلیمانی دواکهوتوه وه له یاریه کانی دیکه دا له پیشه وه ن».

ده ستور دانی حیزبی و وەرزشی په گنخته وه

زۆریک له وەرزش دۆستان و وەرزشه وانان ده سته به ردارگرتی وەرزش و یانە کان له لایه ن سیاسیه کان و کاربه ده ستانه وه به هۆکاریکی سه ره کی پیشه که وتی وەرزش ده زانن له کوردستاندا، به ی پییه ی ئاماژه به وه ده کريت له بری ئەوه ی کاربه ده ستان پیگه کان یان بۆ خزمه تی وەرزش و یانە کان به کاربه یین، وەرزشیان بۆ به رژه وه ندیبه حیزبه کان یان شکست پێهناوه.

ترافیکه کانی چه مچه مال کیشه بۆ شۆفی ران دروست ده کهن

ئه کرم تۆفیق چه مچه مال

ژماره یه ک له شۆفی رانی چه مچه مال داوا ی باشت رکردنی سیستمی هاتوچۆ ده کهن له شار ده کدا، پینیانویه؛ ترافیک لایته کانی چه مچه مال وه کو پیویست کارناکه ن، به لکو زۆر جار گرفت له به رده م شۆفی ران دروست ده کهن.

له گه ل زیادبوونی ژماره ی ئۆتۆمبیل له کوردستاندا، حکومه تی هه ری می کوردستان له هه ولی دانانی سیستمی ترافیکی بۆ شار و قه زاو ناحیه کان، بهلام تا ئیستا نه تواناوه ئەم سیستمه وه ک پیویست ریکبخریت. شاهو حاتم یه کی که له شۆفی ره کانی شارۆچکه ی چه مچه مال بۆ رۆژنامه وتی «انانی ترافیک لایت بۆ ئاستا کردنی هاتوچۆی هاو لاتیان، بهلام له م شارۆچکه یه ی ئیمه نه ک چاره سه ری گرفت ی هاو لاتیانی نه کردوه، به لکو بگه ر زۆر جار گرفت ی بۆ شۆفی ر

سیستمی هاتوچۆ بدهن له شار ده کدا. سه لامه تی هاتوچۆ هه یچ که متر نییه له سه لامه تی ته ندروستی و پیویسته حکومه تی هه ری می کوردستان گرنگی زیاتر بدات به بواری هاتوچۆ، به تابه ته له چه مچه مالدا که ئیستا بووه ته کیشه ی هه موو شۆفی ران. کۆچه رعه لی هاو لاتییه کی دیکه ی چه مچه مال و باس له وه ده کات، گلۆبی ترافیک لایته کانی چه مچه مال شه وان خامۆشن و کارناکه ن، جگه له وهی که کارناکه ن، ته نانه ت کارمه ندیکی هاتوچۆش نابینی بۆ ئەوه ی رینمای شۆفی ران بکات بۆ ریکخستنی هاتوچۆ کردن، بیگومان ئەمه ش ده بیته وهی ئەوه ی که شۆفی ر به ئاره زووی خۆی هاتوچۆ بکات و ببیته هوی سه ر پێچیکردن، ئەمه ش کاریکی ترسناک بۆ سه ر گیانی هاو لاتیان و شۆفی ران دروست ده کات.

شوقه‌ی فرمانبهران و بنه‌ماله‌ی شه‌هیدان داگیرده‌کرین

به دوا دا چوونی: سامان به‌شاره‌تی

یه کیک له پرۆژه‌کانی نیشته‌جیبوون له هه‌ولیر

سهره‌رای بوونی کریچییه‌کی زۆر له ههریمی کوردستان، هه‌وله‌کانی حکومه‌تی ههریم بۆ که‌مکردنه‌وی قه‌یرانی نیشته‌جیبوون نه‌یتوانیوه‌ نه‌و گرفته‌ چاره‌سهر بکاته، نه‌و شوقانه‌شی که له شاری هه‌ولیر بۆ که‌مکردنه‌وی قه‌یرانی نیشته‌جیبوون دروستکرا بوون، به‌هۆی خراپی دابه‌شکردنیانه‌وه نه‌توانراوه هه‌ندیکیان بدریته نه‌و که‌سانه‌ی به راستی کریچین.

یه کیک له پرۆژه نیشته‌جیبوونه‌کانی هه‌ولیر دروستکردنی (٤٤٤) شوقه‌که‌ی سهر ریگه‌ی شارۆچکه‌ی عه‌نکاو، یه، نه‌م شوقانه‌ دوی مانه‌وه‌یه‌کی زۆر ته‌واو بوونیان، دابه‌شکران به‌سهر بنه‌مالی شه‌هیدان و فرمانبهران، به‌لام زۆریک له‌م شوقانه‌ فرۆشراون و دراونه‌ته‌وه به‌ کرئ، نه‌و هاوالاتیانه‌ی که شوقه‌کانیان بۆ دره‌چووه‌ خویان نه‌چوونه‌ته‌ ناوی.

محهمد عه‌بدوللا، یه‌کیکه له هه‌ولالاتیانه‌ی که کریچییه له شوقانه، به‌ رۆژنامه‌ی راگه‌یاند: مانگانه (٢٥٠) هه‌زار دینار ده‌دات به‌ کرئ، وتیشی: «نه‌م شوقه‌یه‌ی منی تیدام خاوه‌نه‌که‌ی قه‌یرانه‌وه‌ی خوی خاوه‌نی خانووه، نه‌م شوقه‌یه‌شی وه‌رگرتووه‌ داویه‌تی به‌ کرئ به‌ من».

نه‌م هاوالاتییه که خاوه‌نی سئ مندا له نیگه‌رانه له‌وه‌ی که حکومه‌تی ههریم یه‌که‌ی نیشته‌جیبوون دروستده‌کات و نازانیت ده‌یدات به‌کئ، ده‌لایت: «نه‌و که‌سانه‌ی که نه‌و شوقانه‌یان وه‌رگرتووه هه‌مووی به‌ واسیته‌وه به‌ خزمایه‌تی پیاندراره، نه‌گه‌ر نه‌و که‌سانه‌ کریچی بوونایه‌ یه‌کسهر بۆ خویان ده‌هاتنه ناوی نه‌یانده‌دا به‌ کرئ».

له ئیستاله‌ سه‌رجه‌م شاروشارۆچکه‌کانی ههریمی کوردستان ده‌یان پرۆژه‌ی نیشته‌جیبوون له دروستکردن، به‌لام به‌هۆی زۆریی نرخه‌که‌یان وه‌ هاوالاتیان

هه‌ولاندانه‌ بیده‌نه‌ هاوالاتییه‌ک که کریچی بیتو له مولکی حکومه‌ت سوودمه‌ند نه‌بوو بیت. وه‌ک خوی ئاماژه‌ی پیکرد؛ تارا ده‌یه‌ک نه‌م مه‌به‌ده‌نه‌یان جیبه‌جیکردوه.

وتیشی: «هیچ کاتیک قبوولی ناکه‌ین نه‌و که‌سانه‌ی شوقه‌کانیان بۆ دره‌چووه بیده‌نه‌وه به‌ کرئ یان بیفرۆشین، نه‌گه‌ر هه‌رکه‌سیکیش نه‌م کاره‌ی کردبیت شوقه‌که‌ی لیوه‌رده‌گریه‌وه‌وه‌ ده‌یده‌ین به‌ یه‌کیکی دیکه».

جیکری پاریزگاری هه‌ولیر پییویه؛ نه‌و (٢٢٨) شوقه‌یه‌ی که له ریگه‌ی وه‌زاره‌تی شه‌هیدان و نه‌فاله‌کرانه‌وه دابه‌شکران به‌سهر بنه‌ماله‌ی شه‌هیدان، لییان فرۆشرا بیت و درابن به‌ کرئ، نه‌گه‌ر نه‌م کاره‌ش کرابیت وه‌زاره‌تی شه‌هیدان لیی به‌رپرسیاره، به‌لام ئیبه‌ هه‌رگیز قبوولی ناکه‌ین نه‌و فرمانبهرانه‌ی نه‌و شوقانه‌یان بۆ دره‌چووه، بیده‌نه‌وه به‌ کرئ.

به‌پیی نه‌و زانیارییه‌ی ده‌ست

هه‌بووه، ژماره‌یه‌ک له شوقانه تهرخانکران بۆ حیمایه‌کانی نه‌و به‌رپرسه، «له‌به‌رته‌وه‌ی میوانخانه‌ی نه‌و به‌رپرسه‌ نزیکه له شوقانه‌وه، (٨) شوقه‌ی تهرخانکرده‌وه بۆ حیمایه‌کانی خوی».

مه‌حمود عوسمان، سه‌روکی کۆمه‌له‌ی داکوکیکردن له مافی کریشینان، به‌ رۆژنامه‌ی راگه‌یاند: له‌شاری هه‌ولیر (٥٥٪)ی هاوالاتیان کریچین، رۆژانه‌ش هاوالاتییه‌کی زۆر دینه‌ لقه‌که‌مان بۆ پرکردنه‌وه‌ی فورم بۆنه‌وه‌ی ئیبه‌ بتوانین له ریگه‌ی حکومه‌تی ههریمه‌وه کاریکیان بۆ بکه‌ین، وتیشی: «نه‌و شوقانه‌ش که دابه‌شکران نه‌یان توانیوه‌ گرفتگی نیشته‌جیبوون چاره‌سهر بکه‌ن، چونکه نه‌توانراوه بدریته‌ که‌سیک که به‌راستی کریچی بیت».

تاهیر عه‌بدوللا، جیکری پاریزگاری هه‌ولیر، ئاماژه‌ به‌ وه‌ده‌کات؛ نه‌وان کاتیک نه‌و شوقانه‌یان دابه‌شکردوه

ناتوانن سوودی لیوه‌ر بگرن، نه‌مه‌ش له چه‌ند رۆژی رابردو دا حکومه‌تی ههریمی ناچار کرد بری (٣٠٠) ملیون دۆلاری دیکه تهرخان بکات بۆ سندوقی نیشته‌جیبوون، به‌لام هاوالاتیان دلخۆش نین له‌وه‌ولانه‌ی حکومه‌تی ههریم بۆ گرفتگی نیشته‌جیبوون، پیانوایه، که به‌ چه‌ند سالیکی دیکه‌ش ناچیته‌ بواری جیبه‌جیکردنه‌وه.

خالید محهمد که هاوالاتییه‌کی شاری هه‌ولیر پییویه؛ نه‌گه‌ر نه‌و بریاره‌ی حکومه‌تی ههریم جیبه‌جیش بکریته‌ هاوالاتی هه‌ژار لیی بییه‌ش ده‌بیت، وتیشی: «نه‌وه‌ش وه‌ک زۆریه‌ی پرۆژه‌کانی دیکه‌ی حکومه‌ت ته‌نیا بۆ خزمی به‌رپرسو که‌سانی حیزبیی ده‌بیت».

سه‌رچاوه‌یه‌ک له پاریزگای هه‌ولیر که نه‌یویست ناوی ئاشکرا بکریته به‌ رۆژنامه‌ی راگه‌یاند: له‌لایه‌ن به‌رپرسیکی بالای حکومه‌تی ههریم و که له کابینه‌ی پینجه‌مدا به‌رپرسیاریتی

نیشته‌جیبوون، کاره‌با، گرانی بازار سی گرفته‌ گه‌وره‌که‌ی هاوالاتیان

رۆژنامه

به‌ گویره‌ی راپرسییه‌ک له ئیستادا گه‌وره‌ترین کیشه‌ی دانیشتوانی ههریمی کوردستان بریتیه‌ی له گرانیی نرخ‌ی کرئی خانووبه‌ره، به‌ دوی نه‌ویشدا گرفتگی که‌می کاره‌با، له‌پله‌ی سینه‌میشدا گرانیی نرخ‌ی

ده‌وکیش کاره‌با کیشه‌ی سه‌ره‌کیانه، په‌یمانگای کوردستان بۆ پرسه‌ سیاسییه‌کان یه‌کیکه له ده‌زگا نا حکومه‌کانی تایبه‌ت به‌ راپرسی له ههریمی کوردستان داو له سالی ٢٠٠٥ه‌وه‌ چه‌ندین راپرسی گرنگ و وردی به‌ گویره‌ی ستاندارده‌کانی جیهانی ده‌رباره‌ی پرسه‌ جیاجیایکانی کوردستان نه‌نجامداوه.

کوردستان به‌مجۆره‌ گه‌راونه‌ته‌وه؛ کیشه‌ی نیشته‌جیبوون ٢٤,٦٤٪، گرانیی بازار ٢٢,٨٠٪، کاره‌با ٢٢,٨٧٪، بیکاریی ٢١,٩٤٪، سووته‌مه‌نی ٥,٣٢٪، ناو ١,٤٣٪، له‌سه‌ر ئاستی پاریزگاکانی ههریمی کوردستانیش سه‌روکی په‌یمانگا رایگه‌یاند «له‌هه‌ولیر و سلیمانی کیشه‌ی نیشته‌جیبوون خواستی یه‌که‌می هاوالاتیانه‌وه له شاری

کاری خوی دابنیت. هه‌مین میرانی سه‌روکی په‌یمانگای کوردستان بۆ پرسه‌ سیاسییه‌کان رایگه‌یاند، راپرسییه‌که له هاوالاتیانی پرسیه‌وه، له ئیستادا چ شتیک کیشه‌ی سه‌ره‌کی تویه‌وه به‌ پیویستی ده‌زانیت حکومه‌تی ههریمی کوردستان به‌ پله‌ی یه‌ک چاره‌سهری بکات؟ وه‌لامه‌کان له سه‌ر ئاستی ههریمی

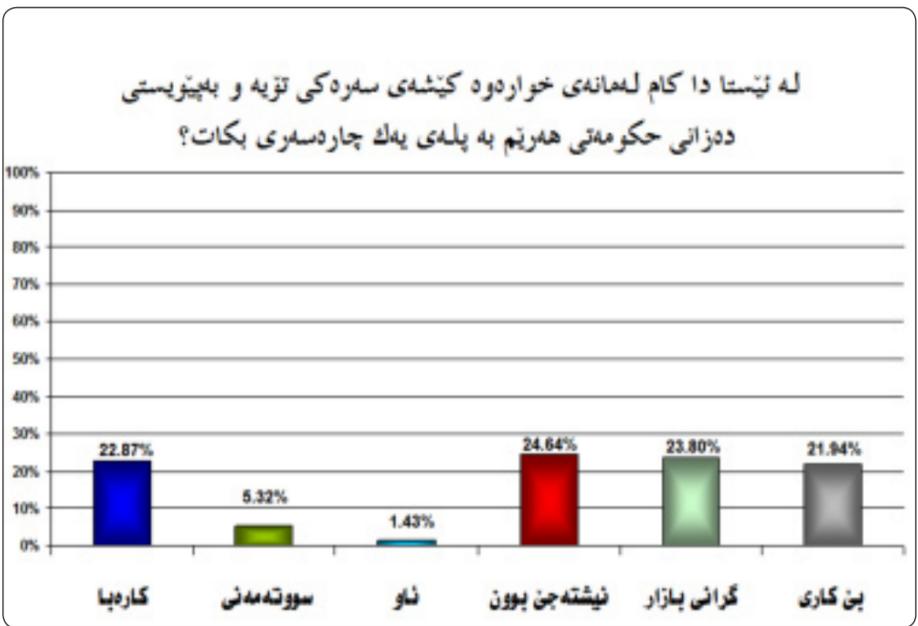

Table with 3 columns: Category, Percentage, and Sub-category. It lists housing subsidy data for Karaba, Suwte-meni, Na, Nishte-jin buon, Grani bazār, and Bin kari.

بیتوین و پشدر خزمه تگوزاریان دهویت، نهک بهلین

راپورتی، دلیر عبدالخالق

رانیه له رووبه ریگی (۸۸۴) کیلومتر چوارگوشه دا، کهوتووته باکووری خورناوای پاریرگی سلیمانی و (۱۴۵) کم لیپهوه دووره، ژماره دی دانیشتووانه کی به پیی ناماری سالی (۲۰۰۶) (۸۶۲۹۹) کسه، نیستان نه ژماره به بوزیاتر له (۴۰۰۰۰) هزار کسه به زبووته توه.

ناوچه ی بتوین و پشدر، له ئیداره ی قهزاکانی رانیه و قه لادزی و (۹) ناحیه پیکدیت، که له سنووریکی فراوانی دهشتایی و به رزیو و زمیدا زیاتر له (۳۳۰) هزار کسه سی تیدا نیشته جیه. دانیشتووانی له سنووره ناماژه به که می خزمه تگوزاریه کانی پینج کابینه ی پیشووی حکومت دهکن به رامبر ناوچه کانیان، له چاوه روانی سهرانی سهروکی حکومتی شه شه میش «چاویان له پروژده کانه، نهک بهلین و سهردان».

د بهرهم سالج، سهروکی حکومتی هریم روژی (۲۰۱۰/۱/۱۰)، له گه ل لیپه سراسوی یه که ئیداریه کانی قهزای رانیه و پشدر کوبوه وه، له کوبوونه وه یه دا سهروکی حکومت داوی له قایمقامه کان کرد خویان سازو ناماده بکن بؤ جیه جیکردنی له پروژانه ی له بودجه ی همسال بؤ ناوچه کانیان ته رخانده کړیت و له وباریه وه وتی: «هه ولدراوه له بودجه یه دا به شی له دوو ناوچه یه له پروژده خزمه تگوزاریه کان له بهرچا و بگریت، به شیوه یه ک ته وای له پروژانه ی بؤ رانیه و قه لادزی له بودجه دا جیکر اونه ته وه، پاره ی ته وایان بؤ داده نریت و دهخزیت به واری جیه جیکردنه وه».

بهرهم سالج، بهرپرسانی ئیداره ی ناوچه که ی راسپارد، که سه رمایه تگوزارانی ناوچه کانیان هانبدن پروژده ی وه به رهینان و دامه زارندن دهسپیکه کن، له ورووه شه وه پالپشتی ته وای حکومتی بؤ سه رمایه تگوزاران و پروژده کانیان دهربری. بؤ راییکردنی ئیشوکاره کانی ئیداره ی ناوچه که ش سهروکی کابینه ی شه شه م رایکه یاند: «حکومت هه ولدده دات دهسه لات به وزارت ته کان بدات له ویشه وه بؤ شارو شاروچکه کان، بؤ شه وه داموده زگا حکومیه کان به زوترین کات و به که مترین روتین کاروباری هاوالاتیان رای بکن، به شیوه یه ک پیوست نه کات له ناوچه دووره کانه وه خه لک روو له پاریزگاکان بکات». له ویداره دا بهرپرسانی ئیداره ی ناوچه که چندین یاداشت و داواکاری و پیوستی خه لکان گه یانده له نجومی وه زیران و بریاریشه له ئانده یه کی نژیکدا سهروکی حکومت سهردانی رانیه و قه لادزی بکات و چند پروژده یه کی خزمه تگوزاری بؤ ناوچه که رابگه یه نیت.

رانیه

روژنامه نووسیکی رانیه ناماژه به پیوستیه کانی شاره که ی ده کات و گرنگی سهردانه که ی سهروکی حکومتی له جیه جیکردنی بهلینه کانی دوی سهردانه که دا ده بیخته وه.

ستافیک کی کارای چند وه زیریه وه بیت و مه به ستیان خزمه تکردنی ناوچه که بیت، نهک بانگه شه ی هه لیزاردن».

له باره ی گرنگترین له و داواکاریه ی ئیداره ی رانیه رووبه رووی حکومتی هه ریمی کردوه ته وه، عه لی هم مد بهگ، قایمقامی رانیه، بؤ روژنامه ی روونکرده وه، جگه له داواکاریه کان که خوی ده بیخته وه له پیشنیاز و پیوستیه کانی خه لک، سی یاداشتیان ناراسته ی سهروکی حکومت کردوه، که یه کیکان له سهر مه غدوری خه لکی رانیه بووه «له و رووه وه خه لک زورمان لی نارازییه»، یاداشتی دووم بؤ مؤمینتی راپرین بوو، یاداشتی سینه میش بؤ زیادکردنی دهسه لاتی بهرپرسی یه که ی ئیداری قهزاکان بووه. قایمقامی رانیه رایکه یاند: «سهروکی حکومت وتووه تی، رانیه پیوستی به گرنگی پیدانی زیاتره، هه ربویه له و دانیشته دا بریاریدا مؤمینتی راپرین جیه جیکریت و نیستان ئیشی له سهر ده کړیت، بؤ زیادکردنی دهسه لاتی ئیداره ی قهزاکانیش لیژنه یه ک پیکه ندراره بؤ دابه زانندی له و دهسه لاتانه».

به پیی قسه کانی عه لی هم مد بهگ بؤ روژنامه، به شیک له داواکان په یوه ستیوه به خزمه تگوزاریه کان له ناوه ندی رانیه وه ی دیکه ش بؤ ناحیه و گونده کانی دهر و بری، بؤ جیه جیکردنی خزمه تگوزاریه کانی ئاو، ئاوه رو، ریگاوایان و کاره با. هه روه ک چند داواکاریه کی گشتیشیان خستوه ته روو، له وانه به پاریزگاکردنی رانیه، یان ئیداره یه کی سهر به خو، کردنه وه زانکوی راپرین، به ره سمی ناساندنی

قایمقامی رانیه:

خه لک زور لیمان

نارازییه،

بویه به کیک

له یاداشته کانیان

له سهر

مه غدوری

خه لکی رانیه بوو

راکیشاوه بؤ قه لادزی، هیلکه لاوازه و به شی سپلیته کانی بهرپرسانیش ناکات، نهک خه لک، بؤ شه وه پیشنازمان کرد هیلکی (۴۰۰) که یقی له چوارقورنه وه له ری تاوه ری کاره باوه بگوزریته وه، شه وه ش نه کرا، نه بوونی تاپوش گرفتگی گه وره یه، که (۸۰٪) شاره که به دهسته وه ده نالینن».

سهروکی دهسته ی هاوکاری قه لادزی شه وه شی رایکه یاند: «قهزایه ک ئای نه بیت، کاره با که ی وهک پیوست نه بیت و تاپوی نه بیت، که واته باسی چی بکیت و چون بلیت له شاره کانی دیکه زیاتری بؤ کراوه؟! به تایه ت جگه له و گرفتانه گرفتگی که می قوتابخانه و نه بوونی چندین فرمانگی حکومتی هه یه».

خدر حه مه خان پیویاوه؛ بهرپرسانی حکومت تا مه سه له ی هه لیزاردن له گورئ نه بیت شاره که یان بیرنایا ته وه، بویه شه گشبین نه بوو به رامبر سهردان و بهلینه کان.

له به رامبر قسه ی دهسته ی جهموده ی قهزاکه یدا، قایمقامی پشدر بروای وایه، قه لادزی له چاوه قهزاکانی دیکه دا زوری بؤ کراوه شه وه شه راده گه یه نیت: «دوی په سه نکرندی بودجه (۹۰٪) داخوازیه کانی شاره که له پروژده خزمه تگوزاریه کان جیه جی ده کړین».

حسه ن عبدالل، قایمقامی پشدر، بؤ روژنامه وتی: «له سهردانه که ماندا چند داواکاریه کمان بؤ سهروکی حکومت بهر زکرده وه، له وانه تاپوکردنی (۲۰۲) خانو، که له سالی (۱۹۷۰) وه دابه شکارون و تانیستا تاپونه کراون، هه روه ها گه یاندنی کاره با بؤ خه تی ئیسیوه و قندول، گه یاندنی کاره با له قه لادزیوه بؤ شینی و زه لاو کردنه وه چند خویندنگه یه کی (۱۸) پوی بؤ قه لادزی و دهر و بری و قیرتاوکردنی سی گه رکه ی سه ره کی قه لادزی، له گه ل به دووسایدکردنی دهر به ند قه لادزی و ناوشاری قه لادزی و دروستکردنی پردی دهر وازه ی قه لادزی، بؤ تاپوکردنی خانوه کان دهسپیکه جی سهروکی حکومت له سه ری نووسی بؤ دنوری عوسمان به مه یستی تاپوکردن و چاره سهرکردنی کیشه کانیان».

قایمقامی پشدر گه شینه به وه ی دوی په سه نکرندی بودجه (۹۰٪) ی داواکاریه کان له بواری پروژده خزمه تگوزاریه کان وه ده چیت به واری جیه جیکردنه وه ده لیت: «له چاوه شه قهزایانه ی ویرانکارون، پیوانیه قه لادزی مه غدور بیت، چونکه هه رنیستا به در له پروژده کانی له نجومی پاریزگا، به به های (۸۰) ملیار دینار سی پروژده ی گرنگی ستراتیژی، که خوی ده بیخته وه له پروژده ی ئای خاسی و گه یاندنی دوو هیلی کاره با (۳۳) که یقی (۱۳۲) که یقی و دروستکردنی و نیسته یه کی گه وه ی کاره با، جگه له نه خوشخانه ی (۱۰۰) قه ره ویله ی ئیشی لیده کړیت».

سهروکی دهسته ی

هاوکاری قه لادزی:

قهزایه ک ئای

نه بیت، کاره با که ی

وهک پیوست نه بیت و

تاپوی نه بیت،

که واته باسی چی

بکیت و چون بلیت

له شاره کانی دیکه

زیاتری بؤ کراوه؟

قه لادزی دوایین قهزای سنووری نیوان هه ریگی کوردستان و گو ماری نیلامی نیرانه، له رووی جوگرافیه وه ده کوه ی خوره لاتی پاریرگی سلیمانی و (۸۶۵) کم لیپه وه دووره، ژماره دی دانیشتووانی قهزاکه زیاتر له (۹۲۴) هزار کسه له ناحیه کانی سنه سهر، ژاروه، هه لشو، هیرو و نیسیوه پیکدیت.

پاکردنه وهی فرمانگه حکومتیه کان که متهرخه می تیدا ده کریت

رپورتی: سیروان عهول

نه و توانیت فرمانگه که ی پاکبکاته وه، ته نیا پاکردنه وه نه خوشخانه کان دراوه به کومپانیاکان، به لام کومپانیاکانیش وهک پیویست نه خوشخانه کان پاکبکاته وه.

رپکوت حه مه رهشید، به رپوه به ری گشتی ته ندروستی سلیمانی له باره ی پاکردنه وهی نه خوشخانه کان وه به روژنامه ی راگه یاند «هموو مەرجه کاندان جیبه جیکردوه، نه و کومپانیاکانیش که نه و مەرجه ای جیبه جینه کردیت غه رمانه مان کردون».

به شیکي فرمانگه حکومتیه کان ته نیا کارگوزاریک پاکیده کاته وه

به ندیگ له کومپانیاکان بۇ پاکردنه وهی فرمانگه کان کریکاری خوار ته من ۱۸ سال به کاردهینن، دکتور رپکوت له م باره وه ده لیت: به هیچ شیوه یک ناهیلین نه و کریکارانه ی ته منیان له خوار هه ژده ساله وه به کاریان پییکه، نیمه زورتر هه ولماندوه نه و که سانه ی بیکارن و درامه تیان نییه و خه لکی دره وهی شارن له و نه خوشخانه کاربکن.

به پنی زانیارییه به ده سته اتوه کان له سالی ۲۰۰۹ دا ته نیا له نه خوشخانه کان سلیمانیا کومپانیا ی دلتانیل بۇ کاری پاکردنه وه، زیاتر له (۱۰) جار له سر که مته رخه میه کانی غه رمانه کراوه، به م شیوه یه: (۵۰۰) هه زار دینار له نه خوشخانه ی گشتی، (۵۰۰) هه زار دینار له نه خوشخانه ی مندالبون، له به نه وهی کریکاره کانیا ی یک ده ست جلیان هه یه، (۵۵۰) هه زار دینار له به که می کریکاره کانیا، (۲۵۰) هه زار دینار له به که می کریکار، (۳۰۰) هه زار دینار له سته ته نه خوششییه کانی دل، (۱۵۰) هه زار دینار (۸) کریکاریان که میوه، (۳۵۰) هه زار دینار (۳) کریکاریان که میوه، (۵۰۰) هه زار دینار (۵) کریکاریان که میوه.

نامیری پاکردنه وه بۇ نه خوشخانه کان دابنن و به شیوه یه کی به رده وام نه خوشخانه کان پاکبکاته وه و کریکار دابنیکه ی که ته منیان له نیوان (۱۸-۴۵) سالدا بیت».

تا ئیستا حکومتی هه ریمی کوردستان نه یوانیوه به سیستمیکی پیویست و گونجاو پاکردنه وهی سه رجه م فرمانگه حکومتیه کان ریکخت، ته مه ش وایکردوه له زوربه ی فرمانگه کان ته نیا کارگوزاریک

رواژکاری یاسای کومپانیا ی دلتانیل بۇ پاکردنه وهی نه خوشخانه کان، باس له وه ده کات، که کاری کومپانیا که یان ته نه بریتیه له پاکردنه وه، به لام دوو کومپانیا ی دیکه له گه لیاندا کارده کات که کاریان ئوتیله وانییو به رپوه بردنی چیشخانه کانه.

دیار فهدیدون بۇ روژنامه وتی: «ته ندره که مان چه نده م رجیک له خویده گریت، به پنی ته ندره که ده بیت

بۇ نه وهی کومپانیاکانی پاکردنه وه که مته رخه م نه بن له پاکردنه وهی فرمانگه کاند، لیژنه ی چاودیریان بۇ دانراوه، به پنی زانیارییه کانی روژنامه، له نه خوشخانه ی فیرکاری سلیمانی نه و لیژنه یه تائیستا سی غه رمانه ی (۱) ملیون بۇ (۱) ملیون و (۵۰۰) هه زار دیناری نه و کومپانیا یه یان کردوه که نه و نه خوشخانه یه پاکده کاته وه.

دیار فهدیدون، به رپوه به ری

له پاریزگای سلیمانی بۇ پاکردنه وهی نه خوشخانه کان فرمانگه ی ته ندروستی سلیمانی ته ندری له گه ل کومپانیاکانی تاییه ت به پاکردنه وه مۆرکردوه و کوملیک مەرجه له خوی ده گریت، بۇ مەرجه گشتیه کان ده بیت نه و کومپانیا یه هموو پیدویستییه کانی نه و نه خوشخانه یه دابنیکات، بۇ مەرجه تاییه تیه کانی ده بیت کریکاره کان هه ستن به پاکردنه وه و خاوینکردنه وهی نه خوشخانه کان و خوارشتن بۇ دره وهی نه خوشخانه ی شاری سلیمانی.

سه روه ر سدیق، به رپوه به ری نه خوشخانه ی فیرکاری له لیدوانیکدا بۇ روژنامه ی ئاشکرا کرد، که نه و مەرجه سه رده کیانه ی که هه ن (۱۰۰٪) جیبه جیکراون، به لام هه ندیگ مەرجه لاوه کی هه یه که ده بویه (۱۰۰٪) جیبه جی بکرایه، به لام جیبه جییا ن نه کردوه».

به رپوه به ری نه خوشخانه ی فیرکاری چه خت له وه ده کاته وه، که نه و کومپانیا یه که به نه رکی خویان هه لته ستن، غه رمانه یان ده که نه و کردوشیانه، ده لیت: یه کیک له و مەرجه ی جیبه جینه کراوه ژماره ی کریکاره کانیا ن و جلو به رگی کریکاران و شوینی حه وانسه وهی کریکاره کانه، نیمه ش بۇ دواچار کومپانیا که مان ئاگادار کردوه ته وه، که نه گه ر جیبه جی نه کات گریبه سته که ی هه لده وه شینینه وه.

«تائیستا یاسای باری که سیتی کاری پینا کریت» ههشت ساله دوو گه ره کی کویه داوای خزمه تگوزاریی ده که ن

رپورتی: ناری سابیر، کویه

هه رچه نده قه زای کویه له چه نده سالی رابردوو دا به شیوه یه کی به رچا و فراوان بووه و ریژنه ی دانیشتوانه که ی زیادیکردوه و گه ره کی نوئی تیدا دروستکراوه، به لام تائیستا به شیکي گه ره که کونه کانی له زوربه ی پروژه خزمه تگوزارییه کان بیه شن.

نه و زاد شه ریف (۲۸ سال)، هاو لاتییه کی دانیشووی گه ره کی که کون سی قه زای کویه یه، باسی له گه رفته کانی گه ره که کیان و که می خزمه تگوزارییه کان کردو وتی: «گه ره که که مان زیاتر له هه شت ساله دروستبووه، تائیستا حکومت نه یوانیوه چه نده کولانیکی کونکریت بکات و خه لکه که ی له قور و خول رزگار بکات»، نه وه شی خسته روو، که خویندنگای ناوه ندیی و ئاماده یی و مزگه وت و باخچه ی ساوایان و بنکه ی ته ندروستی له گه ره که یاندا نه کراوه ته وه.

قه زای کویه ئیستا له (۲۷) گه ره ک پیکه اتوووه نزیکی (۶۰) هه زار هاو لاتی تیدا نیشته جیبه، گه ره کی (مه هابادو که کون) دوو گه ره کی گه وه ری نه و قه زایه ن و زوربه ی دانیشتوانه که ی پاشماوه ی نه فال و که سوکاری شه هیدان و دای هه شت سال له دروستبوونیا ن وه کپیویست خزمه تگوزارییا ن

روژنامه

هاوسه ری پیکه یینن. هه روه ک له ماده ی (۱) ی یاسا هه موارکراوه که دا هاتوه: «هاوسه رگیریی گریبه ندیکی ئاره زوومه ندانه یه له نیوان ژنو و پیاودا، که به هویوه هه ریه ک بۇ نه وه که ی دی به پنی شه ر حه لال ده بیت و مه به ست لی پیکیه نانی خیزانه له سه ر بنچینه ی خو شه ویستی و به زه یی و به رپرسیاریتی هاوبه ش».

به بوجوونی لیژنه ی به رگریی له مافی ئافره ت، سه ره رای بوونی ته م یاسایه، به لام تائیستا مافی ئافره تان به تاییه ت «به شو دانی کوردستانیا ن کرد، به مه به سستی دهر برینی نیگه رانیی لیژنه که له جیبه جینه کردنی یاسای باری که سیتی.

ناسک توفیق، ته ندای لیژنه ی به رگریی له مافی ئافره ت له په رله مانی کوردستان سه ردانی وه زاره تی دادی حکومتی هه ریمی کوردستانیا ن کرد، به مه به سستی دهر برینی نیگه رانیی لیژنه که له جیبه جینه کردنی یاسای باری که سیتی.

ناسک توفیق، ته ندای لیژنه ی به رگریی له مافی ئافره ت له په رله مانی کوردستان سه ردانی وه زاره تی دادی حکومتی هه ریمی کوردستانیا ن کرد، به مه به سستی دهر برینی نیگه رانیی لیژنه که له جیبه جینه کردنی یاسای باری که سیتی.

لیژنه ی به رگریی له مافی ئافره ت له په رله مانی کوردستان، نیگه رانه له جیبه جینه کردنی نه و یاسایانه ی که مافی ئافره تانی کوردستان ده پاریزن، ته ندای لیژنه که ئامازه به وه ده کات؛ داوایان له لایه نه په یوه ندیاردنه کان کردوه بۇ جیبه جیکردنی یاسای باری که سیتی، که تائیستا له چه نده ناوچه یه ک کار بوو یاسایه نکریت.

هه فته ی رابردوو لیژنه ی به رگریی له مافی ئافره ت له په رله مانی کوردستان سه ردانی وه زاره تی دادی حکومتی هه ریمی کوردستانیا ن کرد، به مه به سستی دهر برینی نیگه رانیی لیژنه که له جیبه جینه کردنی یاسای باری که سیتی.

کارزان فاخیر (۲۱) سال، هاو لاتییه کی دیکه ی شاری کویه یه دانیشتووی گه ره کی مه هاباده، که له دوی سالی (۲۰۰۰) وه دروستبووه، ره خنه ی له حکومتی هه ریم گرت که تائیستا نه یوانیوه چاره سه ری کیشه ی گه ره که که یان بکات. وتی: «له وه رزی زستاندا به هوی قوره وه نیمه ژانمان نییه».

کارزان جگه له وهی ئامازه ی به وه کرد، که تائیستا یاریگا و باخچه ی ساوایان و قوتابخانه و خویندنگایان نییه، وتی: «پیش هه لیزاردن دیواری باخچه یه کیان کرد، به لام له و کاته وه به جیبه جینه کراوه، له کاتیکدا دانیشتوانی گه ره که که ی نیمه خه لکی شه هیدو نه فال و هه ژارن، ده بویه پیش هه مو شوینیگ خزمه تگوزارییا ن تیدا نه نجام بدرایه».

کارزان فاخیر (۲۱) سال، هاو لاتییه کی دیکه ی شاری کویه یه دانیشتووی گه ره کی مه هاباده، که له دوی سالی (۲۰۰۰) وه دروستبووه، ره خنه ی له حکومتی هه ریم گرت که تائیستا نه یوانیوه چاره سه ری کیشه ی گه ره که که یان بکات. وتی: «له وه رزی زستاندا به هوی قوره وه نیمه ژانمان نییه».

بوجه یه ی بومان ته رخانکراوو، دوو سالی ش به هوی یه کگرتنه وهی هه ردوو ئیداره که، کویه له بودجه بیبه ش بوو، ته مانه وایکرد نه و هه مو کیشه یه به سه رماندا که له که بیت».

ته وهی هه میسه ده بیته جیکه ی گومانی هاو لاتییا ن، به خشینه وهی به لینی به رپرسانو جیبه جینه کردنی به لینه کانیا نه، بویه هاو لاتییا ن تا پروژه کان له کولانه کانیا نده نیین ناتوان بروا بکن که حکومتی هه ریم خزمه تیان ده کات.

کارزان فاخیر (۲۱) سال، هاو لاتییه کی دیکه ی شاری کویه یه دانیشتووی گه ره کی مه هاباده، که له دوی سالی (۲۰۰۰) وه دروستبووه، ره خنه ی له حکومتی هه ریم گرت که تائیستا نه یوانیوه چاره سه ری کیشه ی گه ره که که یان بکات. وتی: «له وه رزی زستاندا به هوی قوره وه نیمه ژانمان نییه».

کارزان جگه له وهی ئامازه ی به وه کرد، که تائیستا یاریگا و باخچه ی ساوایان و قوتابخانه و خویندنگایان نییه، وتی: «پیش هه لیزاردن دیواری باخچه یه کیان کرد، به لام له و کاته وه به جیبه جینه کراوه، له کاتیکدا دانیشتوانی گه ره که که ی نیمه خه لکی شه هیدو نه فال و هه ژارن، ده بویه پیش هه مو شوینیگ خزمه تگوزارییا ن تیدا نه نجام بدرایه».

دیمه نی گه ره کیکی شاری کویه

گرێکانی رابردوو و نەڕکەکانی ئەمڕۆ

مه جید سالخ

ئەو کاتە دەسەڵاتی دەستەڵاتی دەستەڵاتی ناسوان و لەلامیکی دروست بو کیشو و گرفته سیاسی و ئابوری و کۆمەڵایەتیەکانی ئیستای کوردستان بەسۆز و نەو، یان ئەو کاتانە حیزبەکانیان رووبەرووی قەیران دەبنە، بەکسەر بۆ پەردەپۆشکردنی ئەو کیشو قەیرانانە، پەنا دەبەن بەر هەڵدانەوی لاپەرەکانی رابردو و بەو شیوەیەیی کە خۆیان دەیانەوێت. ئەوان لەو ریگەپەو هەم شەقامی کوردی لە ئەسلی مەتەبە بەکە دوور دەخەنەو و هەمیش ئوبالی شکست و کەمتەرخەمیەکان دەخەنە ئەستۆی ئەوانی دیکە.

لە هەشتا سالی رابردو، بزوتنەوێ کوردایەتی لەم بەشە کوردستاندا هەلەو کەموکوریی زۆری هەبوو، حەقیقەتی ئەوەیە کە خۆی سەرکردەکان بەرپرسیارن لە زۆری ئەو هەلەو کەموکورییانە. سەیریش لەو دایە کە ئەو بەجی ئەو هەڵانە داو، کۆمەڵانی خەلکی کوردستان بوون.

راپۆرتە کە بەریز مام جەلال و لەلامە کە کاک نەوشیروان ئەو «شەرە رابردو»ی ئێوان هەرووکێانی گەیا ئەندە ترۆپیک و هیچ بواریکی نەهێشت کەسی دیکە قسە ی تێدا بکات، بەلام ئەوێ جیکە سەرئەو بۆ زۆری ئەوانەیی ئەو رووداوانەدا ژیاوێ کە هەردوولایان باسیان کردبوو، ئەو بۆ بەریز سکرێتری گشتی (ی.ن.ک) لەو ئانوساتەدا ئەو هەموو تۆمەتانە دایە پال کاک نەوشیروان؟

تا ئەو جیکە یە کە من ئاگادار ب، لە زۆریە چاوپێکەوتنەکاندا کاک نەوشیروان، پێی لە سەر ئەو داگرتوو قسە لەسەر ئەمڕۆ بکری و ئەو نەوێت باس لە رابردو بکری

کە سوود بە ئەمڕۆ بگەینیت، ئەو دەلیت:

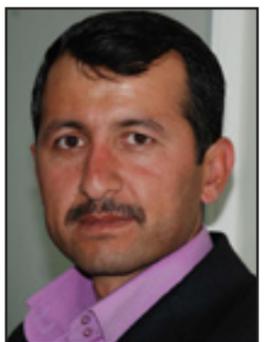
«... حەز ناگەم بگەڕێنەو بۆ رابردوو گۆر هەلبەدینەو، چونکە کە گۆر هەلبەدینەو عادیەتەن بۆگەن و ئیسکو پرووسک دیتە دەروە»

ژماره (707) ی گۆفاری گولان. «من لەگەڵ ئەو دەدام لاپەرەکانی رابردو دابخرین، وەک دەزان شەری ناو خۆ هەبوو لە کوردستاندا و دا تر ناشتیبوو ئەو روودا لە ئێوان هەموو لایەنەکاندا. من لەگەڵ ناشتیبوو ئەو هەلبەدانەو لاپەرەکانی رابردو و نامەوێت بچینە ناو پێچ و لۆکانی میژوو وەو تا ئەو رادەبە ئەبیت کە خەزمتی ئابندە بکات، بەلام ئەگەر بگەڕێنەو بۆ داو، ترسمان لە باسکردنی رووداوەکان نییە» (کەنالی الجزیره 2009, 08 June)

ئەو رابردووەی کە ئەو دوو بەریزە لە چەند هەفتە رابردو دا باسیان لێو کردو، خۆشەختانە هێشتا زۆریە پالەوانە سەرەکیەکانیان لە ژیاوێ ماون و قەزاونە ئەوێ کە راستی پیکاه بۆ ئەوان جێدەهێلم، بەلام وەک لەسەرەتادا و تەم، راپۆرتە کە سکرێتری گشتی (ی.ن.ک) هیندە بۆ شان خالیگردن بوو لە ژێر ئەرکو واجیبائەکانی ئەمڕۆ، ئەو نەوێت بۆ شکاندنی رەگە بەرە سیاسییەکان بوو، ئێو ئەو نەوێت بۆ ئەو ئەوێ لەمڕۆدا سوودی لێوەرگرین.

قسەکردن لە رابردو بەر لە هەر شتیک کۆمەڵیک مەرجی تاییەت بە خۆی هەب، لەسەرەوێ ئەو مەرجانەشەو باوەرپەخۆبوون و راستگوییە. هەر قسەکردنیک سەبارەت بە رابردو، ئەگەر بە شیوەیەکی راست و دروست و بە دۆکیومنت ئەوتریت، دەچیتە خانە مواتەرات و لەسوووە. ئەوانەیی

کورد لە عێراقی دوا (٧) ی نازاردا

محمەد رانوف

لە ئیستادا گۆرەپانی سیاسی عێراق، جموجولی بەرفراوانی لایەنەکان بە خۆو دەبنیت بۆ هەلبژاردنی پەرمان و سەرچەم لایەنەکانیش درکیان بەو راستییە کردووە کە قونای داهااتوو، قونایەکی هەستیارو دژوارتر دەبیت بۆ یەکلا بیکردنەوێ پرسەکان، بەو پێیە قونای داهااتوو تێپەردانی قونای موحامەلات و تەوافوقە سیاسییەکان دەبیت، بەلام ئەو جموجولە کەمتر لە گۆرەپانی سیاسی کوردیدا بەدیده دەکریت، لەگەڵ ئەوێ کە پێشتر کورد مامەلی سیاسی لەگەڵ ئیتتیلافی عێراقی یەگرتوو شیعەکان و بەرە تەوافوقی سوننەکان هەبوو، توانی بە شیوەیەکی تەوافوقی پشکی زۆرتر لە پۆست و پلەبالاکی عێراق بە دەستبێنیت، بەلام ئەمڕۆ شیعەکان بە دوو لیستی بەهیز کە ئەگەری بە دەستبێنانی پلە یە کەم و دوو میان هەب و لیستی عێراقیش کە لە دوو رۆژی رابردو لایەن عەلاوی و مۆتەگ و هاشمی و چەندین کەسایەتی سیاسی و راکە بەنرا، خاوەنی پێگە یەکی بەهیز و چاوپروانی بە دەستبێنانی پلە دوو یان سنیە میان لێدەکریت، لەو نیوە نەوێتدا زۆری ئەگەرەکان ئەو دەخەنەروو کە کورد پلە چوارەم یان پێنجەم بە دەستبێنیت، هەروەک سەرۆکی فراکسیونی هاوێمانی کوردستانی پێشتر ئەو راستییە کە درکانبوو، ئەمەش ئەگەری بە دەستبێنانی ئەو پۆستە بالا پانە کەمە کاتەو کە تا ئیستاش کورد لە بەغدا بە دەستبێنەو، هەرچەندە ئەو پۆستانە هیندە بۆ بەرژەوێ شەخسی و حیزبی بوو، هیندە لە خەزمت بەرژەوێ هندی

گشتییەکانی گەلی کوردا نەبوو و زۆرجار کورد لە بەغدا و لێناو بە دەستبێنانی پۆستیکدا بەشیکی زۆر لە بەرژەوێ سیاسییەکانی کوردی دۆراندووە.

کورد لە رابردو دا بەو بەشدارییە فراوان و پێگە بەهیزەو نەبوونیو کیشەکانی چارەسەر بکات و زۆریک لە پرسەکانی بەهەلپەسیردراوی ماونەتەرە، لە عێراقی دوا (٧) ی نازارەو کە چاوپروانی گۆرانی زۆر دەکریت لە نەخشەیی سیاسی هیزو لایەنەکاندا دەتوانیت چی بکات و ئەو پرسەکانی چۆن یەکلایی دەکات و کە تائیشتاش خاوەنی گوتارو ستراژیکی راست و دروست و روون نییە و نازانیت ئەو لایەنی کارکردنی لە چیدا.

ئەمە لەگەڵ ئەوێ کە کورد بە چەند لیستیکی جیاواز دەچیت بەغدا، هەرچەندە خالی پۆزەتیفی ئەو فرەلیستی بەرکردنی مملانیکانەو بەشداریکردنی زۆرترین دەنگەری کوردا لە هەلبژاردنەکاندا، چونکە یەکلایستی وادەکات بەشیکی زۆری هاو لاتیانی کورد بەهۆی نیکەرانییان لە مامەلی نۆینەرانی کورد لە بەغدا بەشداری دەنگدان نەکن، بەتایبەتی شەریکەکان و شاروشارۆچکە کوردنشینەکانی ناوچە جیناکۆکەکان. لەگەڵ ئەوێ زۆریک لە چاودێران پێناویە، یەکە لۆیستی لە بەغدا لە یەکلایستی گرنتره بۆ کورد، بەلام ئەو یەکلایستی ئەستەمە بەبێ زەمینە سازییەکی جیدی ناوخیوێ بێتەو، هەرچەندە تا ئیستاش درک بەو زەمینە سازییە ناوخیوێ ناکریت و تائیشتاش هەندیک لایەنی سیاسی بەچاویکی دۆمکارانەو دەروانە لیستی جیاواز و ئۆپۆزسیون لە کوردستان،

بۆ مەبەستیکی دیاریکراو چۆل لە گۆری رابردوویە ک دەدەن کە هیشتا کاراکتەرەکانی بە سەر زیندوون، دەبیت لەو تیبگەن کە بۆگەنی ئەو گۆرە بەر لە هەر کەسێک بە دەمولتی خۆیاندا دەچیت.

هەموو ئەوانەیی ئیستا لە دەوری بزوتنەوێ گۆران کۆبوونەتەرە، بە سەرکردایەتی و ئەندامە سادەکانییو، بە پێشمەرگە و مەدەنییو، بە یەکتی و پارٹی و ئیسلامی و عەلمانییو، لاپەرەکی نۆیان هەم لە ژیاوێ خۆیان و هەمیش لە ژیاوێ گەلەکاندا هەلبەدانەو و دەستبەرداری خەبات و تیکۆشانی خۆیان بوون لەو حیزبانە کە تا دۆینی تێدا ئەندام بوون بۆ ئەو بەریزانە کە ئیستا لەو حیزبانە ماونەتەرە. بەلانییو ئەگەر رۆژیکش دادگاییە ک بۆ رابردو بێستری، هیچکام لە گۆرانخوازەکان خۆیان لێ نادزەو.

ئەزموونی گەلان و ئەزموونەکانی کوردیش پیمان دەلین، زۆریە کەم کە لە رابردو وەرگیراوە و مرۆف کوری ئەمڕۆ سبەینی بیت باشترە لەوەی ئەسیری گرێکانی رابردو بێت و ئەمڕۆ سبەینی ئێمەش پرن لە هەزاران ئەرکی جیبەجی نەکراو.

دەگێرنەو، دامەزرینەری دەوڵەتی ئەمەویی، معاوییە کوری ئەو سوفیان هەموو رۆژیک میژوی کيسراو پادشاکانی ئێران بۆ دەخویندەو، بەلام بە بەردەوامی ئەو هەڵانە دووبارە دەکردهو کە کيسراو پادشاکانی ئێران کردبووان، هارون ئەلرەشیدی عەباسیش بۆ ئەو هەلی ئەمەوییەکان دووبارە نەکاتەرە، میژوی ئەوانی زۆر بە وردی دەخویندەرە، کەچی ئیمپراتورییەتەکی بە هەمان دەردی ئیمپراتورییەتەکی ئەمەوییەکان چوو.

تائیشتاش ئۆپۆزسیون کەمترین بەشداری پیدەکریت لە پرسە سیاسییە چارەنووس سازەکاندا بریاران لەسەر پرسە گەرمەکان لە ژیاو ديوەخانی حیزبەکانەو دەردەچیت و مەرجەیی سیاسی لە کوردستان حیزبە نەک دامەزرانەکی سیاسی گەرەو بەلا.

بەلام خالی گرنگ ئەوەیە کە ئایا کورد بە چ شێوازیک دەچیتەرە بەغدا، بەهەمان کارەکتەر و نۆینەر و دەموچاوەو کە زۆریک پێیان وایە، ئەو دەموچاوو کارەکتەرانە نەک هەر نەیاننۆی پرسە چارەنووس سازەکانی کورد یەکلایی بگەنەرە، بەلکو ئەو پرسەکانی بە شیوەیەکی توشی گرێکۆرەر کردووە کە کردنەوێ لە عێراقی نویدا ئەستەمتر و سەختر بیت، زۆریک لە ئاماژەکانیش ئەو دەخەنەرەو کە زۆریە ئەو کارەکتەرانی لە دوا روو خاندنی رژیمی بەعسەو چوونەتە بەغدا سازش و موحامەلە بوو بە بەشیک لە موحامەلە سیاسی و دیبلۆماسییان، هەمان ئەوانە جاریکی تر چاویان بریووتەرە کورسییەکانیان و دەیانەوێت شەری ئەو هیزو لایەنە عێراقییانە بکن کە لە ئیستادا چاویان کراوەتەرە لە جارێ ژیرانتر مامەلە لەگەڵ دۆخەکاندا دەکن، بە پێچەوانە نۆینەرانی کوردەو کە تا ئیستا بە هەمان خەیاو مامەلی (2003) وە لە بەغدا مامەلە دەکن و چاوپروانیش دەکریت لە پێناو بە دەستبێنانی کورسییەکانیاندا زۆریکی تر لە مافە چارەنووس سازەکانی کورد لە دەست بەدەن و بدۆرین...

هیوا جەمال

بێدەنگیون لە بێدەنگی

ئەگەر بێدەنگی وەک مرۆفییکی بە نامەق کۆژراو وینا بگەین، ئەو بێدەنگیون لە بێدەنگی، وەک دەستدریژیکردنە سەر لاشەکی وینا دەکەین. دەکریت مرۆفی ئازاد لە بەرامبەر نەبوونی ئازادیدا بێدەنگی هەلبژیری؟ یان دەکریت بێدەنگ بیت لە بەرامبەر دنایەک بە ناعەدالەتی، کە لە بەچاوی هەمووان ئەنجام دەدریت؟

تۆرەبوونی ئێمە لەم ولاتەدا، کە پێماوە لە هەمووان زیاتر خۆشماندەرە، هەلچوونیکێ ساتەوختی نییە، تا هەرکاتیک ویسترا یان بۆی گونجا دابمەزینەرە، بۆیە ناکریت تۆرەبوونیک کە خۆرپسکانەیی و واقیعیانە، بەهۆی چەند لێدانیک کاتییەو دابمەزینەرە.

ئەو تۆرەبوونە کە بەشیکی زۆری ئەم کۆمەڵگەییەش گرتووتەرە تۆرەبوونیک رەش نییە، کە تەر و وشک پیکەو بسوونینیت، بەلکو تۆرەبوونیک سببی، بەرامبەر ئەو خالە رەشانە لە کۆی سیستی حکومرانی ئەم ولاتەدا هەب، تۆرەبوونیک بە ئەندازەیی گەرەبی زۆر ستمەکانی ئەم سیستی حکومرانییە پێروزیی هەب.

بە دەنگهاتن لای ئێمە دۆخیک راستەقینە هەب، بۆیە بێدەنگی دۆخی کێردنەو یەکیکی دیکە بە لەو ناعەدالەتیانە کە بەرامبەر بە میللەتەکان دەکریت، بۆیە بێدەنگی خۆی ناعەدالەتیە. بۆدەجی میللەتیک لە بەغداوە «بەوتەیی نوینەرەکانی کورد لە بەغدا لە دەست و دەمی شۆقینییەکان و بەعسییە کۆنەکانەو» بە شەفافی و روونی دیتە کوردستان و هەموو دەزان چەند، بەلام لە کوردستان بە نارۆشنی و خشکەیی دابەشە کردیت و تەواو دەکریت. دەکریت مرۆف لە ئاست ئەم ناسەفافیەتەدا بێدەنگی هەلبژیری؟

لە کوردستاندا وەک دەسەڵاتی چەندینجار دانی پیدانەر دزی و گەندەلی لە کارەکاندا هەب و ئەو شە کە زانی لێی دەرکەوتوو، بە ئاسانی لە چاوتروکانیکدا بە بەرچاوی دەسەڵاتەرە خۆی و نەدەکات، دەکریت مرۆف لە ئاست ئەو بێدەنگییە دەسەلات یان کەمتەرخەمیەتی حکومەتدا بێدەنگ بیت؟

هەریەک کە نزیکەیی نیوی دانیشتوانەکی پۆلیس و ئاسایش و پێشمەرگە، بەلام نیو کە دیکە لە ناھەمندا بژین، هەر رۆژە لە شۆینیکو لە لایەکەو هەواییکی دلنەزینت پێ بکات، دەکریت مرۆف لە بەرامبەر بێدەسەلاتی یان بەجیبە هێنای ئەرکەکانی هیزەکانی وەزارەتی ناو خۆ و پێشمەرگەدا بێدەنگ بیت؟

دەکریت بێدەنگ بیت لە بەرامبەر ئەو هەموو ناعەدالەتیە سیاسی، کۆمەڵایەتی، فەرەنگی... لەم هەریەیی ژیر دەسەلاتی حکومەتی خۆماید هەب؟

لەو بریوارەدا ئەوانەیی داوای بێدەنگیون مرۆفەکان دەکن هیچ جیکایەکیان بۆ نادۆزینتەرە، جگە لەوەی ناویان ببنیت شەریکی ئەوانەن کە ئەم ناعەدالەتیانەیان دروست کردووە سیستی حکومرانی ولاتیان بەو دەردە بردووە.

بە دەنگهاتی ئێمە لە سەر سیستی حکومرانی ولاتە، نەک لە سەر رەنگو رووخساری کار بە دەستەکان، دەنگی ئێمە کۆکراوەی دەنگی ستمەدیدەکان و ئەوانە کە ناعەدالەتیان بەرامبەر کراو، نەک هەوڵدانی تاکە کەسی و وەرگرتنی پلە و پۆست و پارە، چونکە هەمیشە لای دەسەلاتی گەندەل پلە و پۆست و پارە بە ئاسانترین شیوە دەستدەکەوێت.

ئێمە کە لە کاترینی بازەنەکانی حیزبایەتی رامان کردووە و هاتوینە دەروە بەرە گەل خەلکی رەش و رووتی کوردستانمان هەلبژاردو، لە مەوداوش هیچ کاتیک ئامادەنین، هیچ لایەن و ئایدیۆلۆژیایە کە بازەنی کال و توخو رەنگاوپەرەنگمان بە دەوردا بکشیین.

هیچ دۆستایەتیەکی و ئامان لێناکات لە ئاستی ناعەدالەتیەکان و نەبوونی ئازادیدا بێدەنگ بێن، وەک چۆن هیچ ناکۆکیەکی و ئامان لێناکات چاوی لە ئاستی حەقیقەتەکاندا بۆشین.

حكومه تێكى بى ستراتيژ

محەممەد سالح حەمەلەو

ئەگەر هەریەک لە کەرەتەکانی کشتوکال و پیشەسازی و بازرگانى و گەشتوگوزارو نەوتو ئاوو تەنانتە گواستەو و چەندین بواری دیکەش، زەمینیەى لەباروگونجوايان بۆ برەخسێت، دەکرێت بکریته بنەمايەکی ئابووری پتەو، بەلام تائيستا حکومەتى هەرىم هێچکام لەو کەرتانەى نەکردووە تە ستراتيژى کارى خۆى و لە کوردستاندا ژمارەيەک لەو کەرتانەش ئيستا لەپاشەکشەدان.

ياسين فەقى سەعید، بەرئۆبەرى گشتی دەستەى و بەرهینان بەو کەلت بەرژۆنامەى راگەيان «هەتا کوردستان سالانە لەلایەن حکومەتى عیراقەو بەدجەى بۆ تەرخان بکریت و حکومەتى هەرىم لە دلەراوکی کێشەى بودجەدا بێت، ناتوانیت پلانى ستراتيژى بۆ هێچ سیکتەرێک دابنیت».

هەرچەندە کوردستان هەرىمیکی دەولەمەندە بە سەرچاوەو سامانى کانزایى و دەیان مادەى بەنرخى وەک زێرو کروم و پلاتین و تەنانتە یورانىو مەنگەنیزو قورقشمو مسی تێدایە، بەلام بەهۆى لەبەرچاوەنگرتنى ئەو سامانە گەرنجانەو نەتوانراوە کەلکيان لێوەرکریت.

حەمە شێرکو، نوێنەرى کەرتى تايبەت لە سلیمانى بۆ رۆژنامه باس لەو دەوڵەت کات «هەرىمى کوردستان دەولەمەندە بە سامانى سروشتى و کانزایى و دەیان جور مادەى

پسپۆرانی ئابوورى پێیانوايه تەنيا پێدانى مۆلەت بەس نيبه بۆ بوژاندنەوێ كەرتى پيشەسازیى لەكوردستان و ئاشكراشه كاتيك وەزارەتيك يان لایەنيك مۆلەت بە دامەزراندنى كارگەيەك دەدات، رووبەرۆوى كۆمەلێك بەرپرسیارىتى دەبێتەو، بەلام ئاخۆ وەزارەتى پيشەسازیى و زەوى كابينەى پيشو و تەچەند لەئاست ئەو بەرپرسیارىتييه دا بوو؟

فازل دگل، شارەزا لەبوارى ئابوورىدا باسى لەو کرد، لەکاتێکدا ئيستا ژمارەيەکی زۆرى کارگەى بلوک لەكوردستاندا بوونيان هەيه، بەلام بەم دوایيانە وەزارەتى پيشەسازیى و زە مۆلەتى بەدامەزراندنى ژمارەيەکی زۆرى كارگەى بلوکی دیکەدا كە زۆرىيان ئيستا بیکارنو داخراون.

هەرچەندە يەكێک لە ئامانجەکانى پەسەندکردنى ياسای و بەرهینان، بوژاندنەوێ ژیرخانى ئابووریهى لەكوردستان، بەلام زۆربەى ئەو كارگانهى كە لە رێگەى دەستەى و بەرهینانەو مۆلەتيان پێدراو خۆى لە كارگەى سادەو ساكارى وەك ئاو و خواردنەو گازييهكاندا دەبينتەووە كەمترین كارگەى ستراتيژى مۆلەتى پێدراو.

ياسين فەقى سەعید، پێوايه «تائيستا لە پارێزگای سلیمانيا لە رێگەى دەستەى و بەرهینانەو مۆلەت بە (٢٣) پرۆژە لەبوارى پيشەسازیدا دراو، كە (١٣) يان تەواو بوو و ئەوانى دیکە لەقوناغى جيبه جيكراندان».

خاوهنى (مقلع)ەكانى بەردو كارگەى بەردى مەرمەرەو وەك خۆشى ئاماژەى پێدەكات، چەندین مادەى بەنرخى وەك ئەزبیزو خۆلى سیرامیکو تالکى لەسەر حسابى خۆى دۆزیووتەو، بەلام بەهۆى هاوکارينهکردنى حکومەتەو، نەیتوانیو سەود لەو مادە بەنرخانە وەرگیریت.

پیشتر حکومەتى عیراقى لەچەندین روووەو هاوکارىی خاوهنکارگەکانى دەکرد، بەلام ئيستا بەبیانووى بوونى كەرتى تايبەتەو، هەرچەندە ئەو هاوکارىیه نەماو، هاوکات سنوورەکانیش بە رووى هاوردەکردنى کالایى بیانیدا والا کراو، ئەو هوش وایکردووە بەرهەمى ناوخۆی نەتوانیت رکابەرى بەرهەمە دەرهکییهکان بکات.

حسین جەمال، پيشەوەر، دەلێت، ماوہى چەند سالیگە ژمارەيەك خەلکى كەم لەسەر حسابى خۆيان لەدەرەوہ كارگەى نوويان هیناوته كوردستان، ئەگەر نا زۆربەى ئەو كارگانهى ئيستا لە كوردستان كاريان پێدەكریت بۆ سالانى حەفتاو هەشتاكان دەگەرێتەو.

بەهۆى گەرنجێدانى حکومەتى هەرىمى كوردستان نازانريت هەرىمى كوردستان بەچى دەناسرێتەو، لەکاتێکدا هەر سیکتەرێكى کشتوکال، پيشەسازیى، بازرگانى، سامانى سروشتى بگريت لە هەرىمى كوردستاندا دەتوانریت بۆ ژیرخانى ئابوورى پشتمى پێبەستریت.

تايبەت، ئەو هوش ناشارێتەو كە «هەرچەندە چەند چارىك سەردانى هەریەك لە بەرپرسیانى يەكێتى و پارتى و تەنانتە نوینەرى جەلال تالەبانی بۆ كاروبارى بازرگانيشيان كردوو، بەلام هېچ ئەنجامیكى نەبوو».

ئەو نوینەرهى كەرتى تايبەت كە خۆشى

خراپى پۆشاکى خويندکاران، نارەزایى لیدەكەویتەو

بەکارهینراو و تى: «دەمانتوانى خۇمان بەو پارەيه باشترين جلوبەرگ بکرین، نەك دواى ئەو ماوہ زۆرہ ئەو جلوبەرگە خراپەيان بۆ بھيێن».

نارەزایى كەسوكارى خويندكارەكان و سووربوونيان لە داواكردنەوێ ماڤەكانيان، لێژنەيەك لە كەسوكارى خويندكارەكان و بەرئۆبەرو مامۇستايەك پێكھات بۆ ئەو چارەسەريك بدۆزێتەو، دواى ئەو هوش لێژنەكە بريارى گەرانندەوې برى (١٠) ھزار دينارى دا بۆ ھەر خويندكارێك.

بۆ بەواداچوونى گرتەكە پيامنيزى رۆژنامە سەردانى بەرئۆبەرى قوتابخانەكەى كە، بەلام ئامادەنەبوو لەو بارەيهو ليدوان بدات.

دەخوينن لە شارۆچكەى پيرەمەگروون، سەربارى ئەو هوش خراپى قوماشو دورينهكەى، نارەزایى لیکەوتەو.

ئەبوبەكر حسين، باوكى خويندكارێك، ئاماژە بەو دەكات: لە سەرەتای سالى خويندەو (٢٥) ھەزار دينارەكانيان لێوەرگراو، بەلام دواى چەند مانگىك ئەو جلوبەرگانەيان لەشێوې دورين و قوماشيكى خراپ بۆ گەرانندەو، ئەو كە خۆشى بەرگدروو و تى: «ئەو جلوبەرگانە ئەگەر بەكۆ بکريت بە (٥-٦) ھەزار دينار بە قوماشيكى باشتريش تەواو دەبیت.

سەبيحە توفيق، كە سى خويندكارى لەو قوتابخانەيه هەيه، سەربارى گرانى نرخەكان پێوايه: قوماشيكى خراپ

فاخیر تەلانى، پيرەمەگروون

زیاتر لە (٢٠٠) هاوالاتى كەسوكارى خويندكارى خويندكەيەكى بنەرەتیی پيرەمەگروون، وەك نارەزایى لە گرانى نرخی خراپى قوماشو دورينى پۆشاکى خويندكارەكانيان، چوونە بەردەم خويندكەى منداڵەكانيان، تا بریکى ئەو پارەيان بۆ بگەرنێتەو كە لە سەرەتای وەرزی خويندەو لێيان وەرگراو.

لە سەرەتای دەستپێکردنى وەرزی نوێى خويندەو (٢٥) ھەزار دينار لە كەسوكارى ھەریەكە لەو (٨٠٠) خويندكارە وەرگراو كە لە قوتابخانەى شەھید كوردەى بنەرەتیی

پيشەوهرانى رانیە، داواى زەوى دەكەن

دروستبکریت و نەخشەى دروستکردنى ناوچەى پيشەسازیى دوو تەواوکراو، بەلام ئەو رێگرێ دروستکردووە لە دابەشکردنى زەوى بەسەر پيشەوهراندا، ئەو زەويانەيه كە نەخراو تە سەر شارەوانى تائيستا زەوى كشتوكالين».

تائيستا پيشەوهرانى ناوچەى پيشەسازیى رانیە بەكۆى لە دوكانەكانياندا پيشەسازیى دەكەن و چەندینجارى داوايان کردوو كە زەويان پيديریت، بەلام تائيستا حکومەت تەنيا بەلێنى پيداون و داواكانيان پشتگوێخراون.

شاسوار مامە، رانیە

پيشەوهرانى ناوچەى پيشەسازیى رانیە نیکەرانى خۆيان دەرەبەرن بەرامبەر پینەدانى زەوى و ئاماژە بەو دەكەن كە چەند سالیگە زەوى تەرخانكراو بۆ ئەو دابەش بکريت بەسەر پيشەوهراندا، بۆ ئەو دوكانەكانيان دروستبکەن و رزگاربان بێت لە كرىچیتى، بەلام تائيستا زەويان پینەدراو.

ئەو پيشەوهرانە راشیدەگەيەن، ژمارەيەك زەوى دابەشكراو بەسەر

شاسوار مامە، رانیە

پيشەوهرانى ناوچەى پيشەسازیى رانیە نیکەرانى خۆيان دەرەبەرن بەرامبەر پینەدانى زەوى و ئاماژە بەو دەكەن كە چەند سالیگە زەوى تەرخانكراو بۆ ئەو دابەش بکريت بەسەر پيشەوهراندا، بۆ ئەو دوكانەكانيان دروستبکەن و رزگاربان بێت لە كرىچیتى، بەلام تائيستا زەويان پینەدراو.

ئەو پيشەوهرانە راشیدەگەيەن، ژمارەيەك زەوى دابەشكراو بەسەر

رێژەى تاوانەكان لە هەلەبجە كەمىكردوو

دام، (١) حالەتى زیاترە لە (٢٠٠٨) و بوو تە (٤) حالەت و كۆى گشتی تاوانەكانیش لە (٢٠٠٨)دا، (١٦١٥) حالەت بوو لە (٢٠٠٩)دا بوو تە (١٥٠٩) رووداو. لەكۆى ئەو كیشانەى لەماوہى سالى (٢٠٠٩)دا لە قەزای هەلەبجە روويانداو، (٨٩٤) كیشەيان داخراو و (٥١٢) كیشەشان رهوانەى دادگا كراون و (١٠٣) كیشەشان ماوہتەو و لە ژیر لیکولینەو هەدان.

ئامارەكانى بەرئۆبەرىتى پۇلیسى هەلەبجە، كە دەست رۆژنامە كەوتوون دەریدەخەن رێژەى كوشتنى ژنان لەسالى (٢٠٠٩) بە بەراورد بە سالى (٢٠٠٨) لە سنوورى هەلەبجەدا رووى لە كەمى كړدوو و لەسالى (٢٠٠٨)دا (١٢٩) حالەت هەبوو و لە (٢٠٠٩)دا بوو تە (٩١) حالەت. هەمان سەرچاوە ئاماژەى بەو هەكردوو، كە رێژەى كوشتن لە (٢٠٠٩)

ئارام نەجیم، هەلەبجە

بەپێى ئامارەكانى بەرئۆبەرىتى پۇلیسى هەلەبجە لەسالى (٢٠٠٩)دا رێژەى تاوانە قورسەكان لەسنوورى قەزای هەلەبجە بە بەراورد بە سالى (٢٠٠٨) زیادىكردوو و تاوانە سووكەكانیش روويان لەكەمبونەو كړدوو و بەگشتیش رێژەى تاوانەكان كەمىكردوو.

ناريز سمكو حسين (دهام)

جيبه جيكردن) و بەرپرسە لە جيبه جيكردى ئەو ياساو بريارو راسپاردانى كە پەرلەمان دەريان دەچوونیت. لە هەرىمى كوردستاندا وەك بارىكى جياواز لە دوو هەلبژاردنەكەى پەرلەمانى پيشوو، ئەمجارە هیزگەلە سياسیيه جياوازهكان تونيان هاوكيشەكان بگورن بە بەدەستپينانى رێژەى لە يەكتر جياواز لە دەنگى هاوتيان. بەمەش وەك دەرکەوت كە هەندىك لەم هیزانە، ديسانەو جياوازتر لە رابردووى حوكمدارى كوردیدا وەك هیزی ئۆپوزسيون (بەلاى ئیمەو هوش ئەم هیزانە هەر رەوتو پارتىكى سياسىي نوینەراتيان بکات گرنگ نییه، بەلكو گرنگییهكەى لەو هەدایە كە ئەم هیزە ئۆپوزسيونە بوونى هەيیت). ئیدی ئەمانە خۆيان يەكلايكردهو بەشدار نەبوون لە حکومەتێكى بنگە فراواندا، ديارە ئەم بارە بەلاى چاوديرانى سياسیيهو دۇخىكى تەواو پيچەوانەى دروستکرد، بەو كە بۆ يەكمجار لە میژووى دەسلالاتى كوردیدا ئەم هیزانەى بوونە ئۆپوزسيون و تەواو خۆيان لە بەرگى دوو فاقیەتى نیوان (ئۆپوزسيونىون) و (بەشيك لە حکومەت) رزگارکرد كە ئەمەش جىگای ئومىدى خەلكى كوردستانە بەو كە ئەمانە دەتوانن بە تەواوى چاوديریکەرىكى باش بن بەسەر دەسلالاتى جيبه جيكردهو.

ھەر بۆيەش ئەو كە جىگای مەبەستە بەلاى ئیمەو، ببينى تائيندەى هەرىمى كوردستانە بە چاويكى گەنجانە بۆ چۆنیتى كارى ئەم كابينەيه، ئاخۆ ئەمجارەش كۆى خەون و خولیاى گەنجانى كوردستان وەك چارەكانى تری پيشوو دەرکریتە قوربانى ناكۆكى سياسیيانەى نیوان پارتەكان و بەهەمانشێوې رابردو گەنجان ئالودەى مەينەتییەكانيان دەبن و وەك كارىكى دووبارە ديسانەو دەبن سووتەمەنى بىركردنەو سياسیيه هەلەكان، ئاخۆ دەبیت كاربەدەستانى ئەم كابينە نوێيه كە هەموو خەلكى كوردستان چاودروانى كارەكانیانە و وەك خۆشان ئاگادارن، لەبەردەم تاقیكردنەو هەيكەكان كە دەكریت ناوى ببين «گەرانەوې متمانە» لەم نێوھەش گەنجان و ئەو هوش روونە لەلاى فراكسيونى براو و دەسلالاتار كە ئەو دەنگانەى بە هیزگەلى ئۆپوزسيون دران ھى كەنجان بوون، نەك ئەقلە دۇگامیەكان، ئیدی دەبیت ئەو هوش پېرسین، ئاخۆ پيگەنەرانى ئەم كابينە نوێيه چۆن بەرنامەيەك دادەرێژن بۆ كۆى تاكەكان كە ژيانىكى جياوازتر بەسەر بەرن لە ژیر چەترى ئەم كابينەيه داو بە تايبەتتر ئومىدىك بە تائيندەى گەنج بەخشنەو و پيائيلين، پيويست ناكات لە نيشتمان بترين، چونكە ئەو ئیمە هەولەدەين نيشتمان جوان بەنەو، هاوكات دەبیت دەسلالات هەولیدات بە بەرنامەيەكى كرىديانە پەنجە بخاتە سەر كەموكووربيەكانى بەرانبەر بە گەنجان و دواى ببينەوې نەخۆشەيبەكان، دەستبكات بە نەشترەكەرىو سارىژكردهو، تە ئەو كاتەش بر بکات كە تەواو چاودروانىيەكانى گەنجان بەدبھيینت.

ئەو هوشى جىگای سەرنجى چاوديرانە كە كەسە بالادەستەكانى ناو كابينەى ئەمجارەش جگە لەو كە گەنج نین، دەشتوانین بلين كە تەنيا يەك كەنجى تێدایەو ئەویش وەك بەشى ژنان دانراو، واتە دەسلالات بەيەك بەرد دوو نيشانەى پيكاو، جگە لەمەش زۆربەى وەزیرەكان ئالمیم هەموويان، خاوەن عەقلىكى ئۆگمان و رەنگە هېچ شتيك لەبارەى خولیاى گەنجانەو تێئەكەن كە ئەمەش خۆى گرفتێكى ئالوزكارو هېچ ئاسۆيەكى روون بۆ گەنج نییه لەم كابينەيه داو هیواداريشين بىركردنەو هەمان لە جىگای خۇیدا نەبیت و ئێو هوش بە ئيشكردننن بيسەلمينن كە بە هەلە بىرمان كړدوو تەو و ھەر خۇشتان سەردەقشكىنن.

مافپەر وەر arezsmko@yahoo.com

وزارتی ناوځو پاریزگای سلیمانی

کارگری خوجیهی تی / بهرپوه بهریتتی پلان و بهدواداچون بانگه وازی ناشرکا R۴ - ۷۲۴

پروژه: دروستکردنی قوتابخانهی شهش پولى له تازه دئ له سيد سادق. * پاریزگای سلیمانی ناگاداری سرجه م بهلیندهرو کومپانیاکان دهکات که تهندهری پروژهی ناوبراو ههیه بؤ جیهه جی کردن سهردانی فرمانگه که مان (کارگری و خوجیهی تی) له تهلاری جه مالی حاجی علی نهومی (۱) له سهر شه قامی سهرهکی سالم بکات بهمه بهستی وهرگرتنی تهندهر.

* وهرگرتنی تهندهر له روژی ۲۰۱۰/۱/۱۷ دهنست پی دهکات تا روژی ۲۰۱۰/۱/۲۰ کاتژمیر (۹)ی سهر له بهیانی تا ۱۲ نیوهرو. * دواروژی گه رانه وهی تهندهر روژی ۲۰۱۰/۱/۳۱ کاتژمیر ۹۷ سهر له بهیانی تا ۱۰ نیوهرو بؤ کارگری خوجیهی تی * روژی کردنه وهو ناشرکا کردنی تهندهر روژی ۲۰۱۰/۱/۳۱ کاتژمیر ۱۱۱ پیش نیوهرو.

مهرجهکانی بهشدارى کردن:

۱- پيوسته نهو کومپانیاو بهلیندهرانهی که بهشدارى دهکن پلهی پؤلین کردنیان (۱ تا ۷) بیت، پیناسهی (یهکیتی بهلیندهرانی کوردستان و وهزارهتی پلاندانانی ههولیر) یان پینیت.

۲- نهو بهلیندهرو کومپانیا بهی که له دهر وهی ههریمن پيوسته پشتگیری تومارکردنی پینیت له لایهن (بهریوه بهری گشتی بازرگانیه وه).

۳- هپچ تهندهریک دواى کاتی دیاری کراو وهرناگیریت و سنذوقی تهندهر دادهخریت.

۴- برى تهئمینات بهپنی یاساو رینماییهکان دهبیت، بهبرى پارهی دیاری کراو به چهکیکى پهسند کراو (مصدق) یان (خطاب ضمان) به برى (۱۱۰۰۰۰۰) یانزه ملیون دینار وهردهگریت بؤ ۳۰ روژ که دهبیت لهکاتی گه رانه وهی تهندهر نامادهبیت.

۵- پيوسته بهلیندهرو کومپانیا بهشداربووهکان نامادهی پرؤسهی کردنه وهی تهندهرین یان نوینهریک دیاری بکن بؤ نهو مه بهسته بهپنچهوانه وه تهندهرکانیان ناگریته وه.

۶- نهو کومپانیاو بهلیندهرانهی که بهشدارى دهکن له بانگهپشته که دا پيوسته نه ستوپاکى باجی دهرامه تیان پی بدریت بؤسالی نوئ و پیناسه یان پینیت.

۷- وهرگرتنی تهندهر بهرامبر (۱۵۰۰۰) پانزه هزار دینار که ناگه رپته وه بؤ خاوه نه که ی کرئی بلاوکردنه وهی نه مانگا داریه ده که ویتنه سهر نهو که سهی که تهندهر که ی بؤ دهردهچیت.

۸- نهو که رهستانه ی که پشتکینى ههیه پيوست بؤی نه نجام بدریت به ناماده بوونی لایه نی په یوهندی دار.

۹- بهلیندهر لیستی نهو کارانهی که نه نجامی داوه پیش که شی بکات له گه ل پشتگیری لایه نی سوومند وه له گه ل بهرنامه ی کارى به پنی ماوه که ی (جدول تقدم العمل) له کاتی نه بوونی مهرجهکاندا تهندهر ناگریته وه.

۱۰- بهلیندهر مافی بهشداربوونی نابئ له کاتی نه بوونی مهرجهکاندا.

عمر احمد امین پاریزگاری سلیمانی

وزارتی ناوځو پاریزگای سلیمانی

کارگری خوجیهی تی / بهرپوه بهریتتی پلان و بهدواداچون بانگه وازی ناشرکا R۴ - ۱۷۰

پروژه: دروستکردنی بینای فرمانگه ی دارایی و بارى شارستانی له ناحیه ی سیتکه.

* پاریزگای سلیمانی ناگاداری سرجه م بهلیندهرو کومپانیاکان دهکات که تهندهری پروژهی ناوبراو ههیه بؤ جیهه جی کردن سهردانی فرمانگه که مان (کارگری و خوجیهی تی) له تهلاری جه مالی حاجی علی نهومی (۱) له سهر شه قامی سهرهکی سالم بکات بهمه بهستی وهرگرتنی تهندهر.

* وهرگرتنی تهندهر له روژی ۲۰۱۰/۱/۱۷ دهنست پی دهکات تا روژی ۲۰۱۰/۱/۲۰ کاتژمیر (۹)ی سهر له بهیانی تا ۱۲ نیوهرو.

* دواروژی گه رانه وهی تهندهر روژی ۲۰۱۰/۲/۱ کاتژمیر ۹۷ سهر له بهیانی تا ۱۰ نیوهرو بؤ کارگری خوجیهی تی

* روژی کردنه وهو ناشرکا کردنی تهندهر روژی ۲۰۱۰/۲/۱ کاتژمیر ۱۱۱ پیش نیوهرو.

مهرجهکانی بهشدارى کردن:

۱- پيوسته نهو کومپانیاو بهلیندهرانهی که بهشدارى دهکن پلهی پؤلین کردنیان (۱ تا ۶) بیت، پیناسهی (یهکیتی بهلیندهرانی کوردستان و وهزارهتی پلاندانانی ههولیر) یان پینیت.

۲- نهو بهلیندهرو کومپانیا بهی که له دهر وهی ههریمن پيوسته پشتگیری تومارکردنی پینیت له لایهن (بهریوه بهری گشتی بازرگانیه وه).

۳- هپچ تهندهریک دواى کاتی دیاری کراو وهرناگیریت و سنذوقی تهندهر دادهخریت.

۴- برى تهئمینات بهپنی یاساو رینماییهکان دهبیت، بهبرى پارهی دیاری کراو به چهکیکى پهسند کراو (مصدق) یان (خطاب ضمان) به برى (۱۳۰۰۰۰۰) سیانزه ملیون دینار وهردهگریت بؤ ۳۰ روژ که دهبیت لهکاتی گه رانه وهی تهندهر نامادهبیت.

۵- پيوسته بهلیندهرو کومپانیا بهشداربووهکان نامادهی پرؤسهی کردنه وهی تهندهرین یان نوینهریک دیاری بکن بؤ نهو مه بهسته بهپنچهوانه وه تهندهرکانیان ناگریته وه.

۶- نهو کومپانیاو بهلیندهرانهی که بهشدارى دهکن له بانگهپشته که دا پيوسته نه ستوپاکى باجی دهرامه تیان پی بدریت بؤسالی نوئ و پیناسه یان پینیت.

۷- وهرگرتنی تهندهر بهرامبر (۳۰۰۰۰) سى هزار دینار که ناگه رپته وه بؤ خاوه نه که ی کرئی بلاوکردنه وهی نه مانگا داریه ده که ویتنه سهر نهو که سهی که تهندهر که ی بؤ دهردهچیت.

۸- نهو که رهستانه ی که پشتکینى ههیه پيوست بؤی نه نجام بدریت به ناماده بوونی لایه نی په یوهندی دار.

۹- بهلیندهر لیستی نهو کارانهی که نه نجامی داوه پیش که شی بکات له گه ل پشتگیری لایه نی سوومند وه له گه ل بهرنامه ی کارى به پنی ماوه که ی (جدول تقدم العمل) له کاتی نه بوونی مهرجهکاندا تهندهر ناگریته وه.

۱۰- بهلیندهر مافی بهشداربوونی نابئ له کاتی نه بوونی مهرجهکاندا.

عمر احمد امین پاریزگاری سلیمانی

وزارتی ناوځو پاریزگای سلیمانی

کارگری خوجیهی تی / بهرپوه بهریتتی پلان و بهدواداچون بانگه وازی ناشرکا R۴ - ۱۷۱

پروژه: دروستکردنی بینای فرمانگه ی دارایی و بارى شارستانی له ناحیه ی زهلان.

* پاریزگای سلیمانی ناگاداری سرجه م بهلیندهرو کومپانیاکان دهکات که تهندهری پروژهی ناوبراو ههیه بؤ جیهه جی کردن سهردانی فرمانگه که مان (کارگری و خوجیهی تی) له تهلاری جه مالی حاجی علی نهومی (۱) له سهر شه قامی سهرهکی سالم بکات بهمه بهستی وهرگرتنی تهندهر.

* وهرگرتنی تهندهر له روژی ۲۰۱۰/۱/۱۷ دهنست پی دهکات تا روژی ۲۰۱۰/۱/۲۰ کاتژمیر (۹)ی سهر له بهیانی تا ۱۲ نیوهرو.

* دواروژی گه رانه وهی تهندهر روژی ۲۰۱۰/۲/۱ کاتژمیر ۹۷ سهر له بهیانی تا ۱۰ نیوهرو بؤ کارگری خوجیهی تی

* روژی کردنه وهو ناشرکا کردنی تهندهر روژی ۲۰۱۰/۲/۱ کاتژمیر ۱۱۱ پیش نیوهرو.

مهرجهکانی بهشدارى کردن:

۱- پيوسته نهو کومپانیاو بهلیندهرانهی که بهشدارى دهکن پلهی پؤلین کردنیان (۱ تا ۶) بیت، پیناسهی (یهکیتی بهلیندهرانی کوردستان و وهزارهتی پلاندانانی ههولیر) یان پینیت.

۲- نهو بهلیندهرو کومپانیا بهی که له دهر وهی ههریمن پيوسته پشتگیری تومارکردنی پینیت له لایهن (بهریوه بهری گشتی بازرگانیه وه).

۳- هپچ تهندهریک دواى کاتی دیاری کراو وهرناگیریت و سنذوقی تهندهر دادهخریت.

۴- برى تهئمینات بهپنی یاساو رینماییهکان دهبیت، بهبرى پارهی دیاری کراو به چهکیکى پهسند کراو (مصدق) یان (خطاب ضمان) به برى (۱۳۰۰۰۰۰) سیانزه ملیون دینار وهردهگریت بؤ ۳۰ روژ که دهبیت لهکاتی گه رانه وهی تهندهر نامادهبیت.

۵- پيوسته بهلیندهرو کومپانیا بهشداربووهکان نامادهی پرؤسهی کردنه وهی تهندهرین یان نوینهریک دیاری بکن بؤ نهو مه بهسته بهپنچهوانه وه تهندهرکانیان ناگریته وه.

۶- نهو کومپانیاو بهلیندهرانهی که بهشدارى دهکن له بانگهپشته که دا پيوسته نه ستوپاکى باجی دهرامه تیان پی بدریت بؤسالی نوئ و پیناسه یان پینیت.

۷- وهرگرتنی تهندهر بهرامبر (۳۰۰۰۰) سى هزار دینار که ناگه رپته وه بؤ خاوه نه که ی کرئی بلاوکردنه وهی نه مانگا داریه ده که ویتنه سهر نهو که سهی که تهندهر که ی بؤ دهردهچیت.

۸- نهو که رهستانه ی که پشتکینى ههیه پيوست بؤی نه نجام بدریت به ناماده بوونی لایه نی په یوهندی دار.

۹- بهلیندهر لیستی نهو کارانهی که نه نجامی داوه پیش که شی بکات له گه ل پشتگیری لایه نی سوومند وه له گه ل بهرنامه ی کارى به پنی ماوه که ی (جدول تقدم العمل) له کاتی نه بوونی مهرجهکاندا تهندهر ناگریته وه.

۱۰- بهلیندهر مافی بهشداربوونی نابئ له کاتی نه بوونی مهرجهکاندا.

عمر احمد امین پاریزگاری سلیمانی

وزارتی ناوځو پاریزگای سلیمانی

کارگری خوجیهی تی / بهرپوه بهریتتی پلان و بهدواداچون بانگه وازی ناشرکا R۲ - ۱۶۹

پروژه: قیرتاوکرین و دروستکردنی شوسته بؤ گهره که کانی (۸۲،۶۹) کان له چهچه مال + کونکریتکردنی کؤلانیک بهرامبر مزگه وتی گهره ی چهچه مال.

* پاریزگای سلیمانی ناگاداری سرجه م بهلیندهرو کومپانیاکان دهکات که تهندهری پروژهی ناوبراو ههیه بؤ جیهه جی کردن سهردانی فرمانگه که مان (کارگری و خوجیهی تی) له تهلاری جه مالی حاجی علی نهومی (۱) له سهر شه قامی سهرهکی سالم بکات بهمه بهستی وهرگرتنی تهندهر.

* وهرگرتنی تهندهر له روژی ۲۰۱۰/۱/۱۷ دهنست پی دهکات تا روژی ۲۰۱۰/۱/۲۰ کاتژمیر (۹)ی سهر له بهیانی تا ۱۲ نیوهرو.

* دواروژی گه رانه وهی تهندهر روژی ۲۰۱۰/۲/۱ کاتژمیر ۹۷ سهر له بهیانی تا ۱۰ نیوهرو بؤ کارگری خوجیهی تی

* روژی کردنه وهو ناشرکا کردنی تهندهر روژی ۲۰۱۰/۲/۱ کاتژمیر ۱۱۱ پیش نیوهرو.

مهرجهکانی بهشدارى کردن:

۱- پيوسته نهو کومپانیاو بهلیندهرانهی که بهشدارى دهکن پلهی پؤلین کردنیان (۱ تا ۳) بیت، پیناسهی (یهکیتی بهلیندهرانی کوردستان و وهزارهتی پلاندانانی ههولیر) یان پینیت.

۲- نهو بهلیندهرو کومپانیا بهی که له دهر وهی ههریمن پيوسته پشتگیری تومارکردنی پینیت له لایهن (بهریوه بهری گشتی بازرگانیه وه).

۳- هپچ تهندهریک دواى کاتی دیاری کراو وهرناگیریت و سنذوقی تهندهر دادهخریت.

۴- برى تهئمینات بهپنی یاساو رینماییهکان دهبیت، بهبرى پارهی دیاری کراو به چهکیکى پهسند کراو (مصدق) یان (خطاب ضمان) به برى (۶۰۰۰۰۰۰) شهنست ملیون دینار وهردهگریت بؤ ۳۰ روژ که دهبیت لهکاتی گه رانه وهی تهندهر نامادهبیت.

۵- پيوسته بهلیندهرو کومپانیا بهشداربووهکان نامادهی پرؤسهی کردنه وهی تهندهرین یان نوینهریک دیاری بکن بؤ نهو مه بهسته بهپنچهوانه وه تهندهرکانیان ناگریته وه.

۶- نهو کومپانیاو بهلیندهرانهی که بهشدارى دهکن له بانگهپشته که دا پيوسته نه ستوپاکى باجی دهرامه تیان پی بدریت بؤسالی نوئ و پیناسه یان پینیت.

۷- وهرگرتنی تهندهر بهرامبر (۴۵۰۰۰) چوار سهد و پنجه هزار دینار که ناگه رپته وه بؤ خاوه نه که ی کرئی بلاوکردنه وهی نه مانگا داریه ده که ویتنه سهر نهو که سهی که تهندهر که ی بؤ دهردهچیت.

۸- نهو که رهستانه ی که پشتکینى ههیه پيوست بؤی نه نجام بدریت به ناماده بوونی لایه نی په یوهندی دار.

۹- بهلیندهر لیستی نهو کارانهی که نه نجامی داوه پیش که شی بکات له گه ل پشتگیری لایه نی سوومند وه له گه ل بهرنامه ی کارى به پنی ماوه که ی (جدول تقدم العمل) له کاتی نه بوونی مهرجهکاندا تهندهر ناگریته وه.

۱۰- بهلیندهر مافی بهشداربوونی نابئ له کاتی نه بوونی مهرجهکاندا.

عمر احمد امین پاریزگاری سلیمانی

وزارتی ناوځو پاریزگای سلیمانی

کارگری خوجیهی تی / بهرپوه بهریتتی پلان و بهدواداچون بانگه وازی ناشرکا R۴ - ۱۷۴

پروژه: دروستکردنی شه قامی دوو سایدی (سارا- سهید سادق) له دهر وازه ی قه زای سهید سادق.

* پاریزگای سلیمانی ناگاداری سرجه م بهلیندهرو کومپانیاکان دهکات که تهندهری پروژهی ناوبراو ههیه بؤ جیهه جی کردن سهردانی فرمانگه که مان (کارگری و خوجیهی تی) له تهلاری جه مالی حاجی علی نهومی (۱) له سهر شه قامی سهرهکی سالم بکات بهمه بهستی وهرگرتنی تهندهر.

* وهرگرتنی تهندهر له روژی ۲۰۱۰/۱/۱۷ دهنست پی دهکات تا روژی ۲۰۱۰/۱/۲۰ کاتژمیر (۹)ی سهر له بهیانی تا ۱۲ نیوهرو.

* دواروژی گه رانه وهی تهندهر روژی ۲۰۱۰/۲/۱ کاتژمیر ۹۷ سهر له بهیانی تا ۱۰ نیوهرو بؤ کارگری خوجیهی تی

* روژی کردنه وهو ناشرکا کردنی تهندهر روژی ۲۰۱۰/۲/۱ کاتژمیر ۱۱۱ پیش نیوهرو.

مهرجهکانی بهشدارى کردن:

۱- پيوسته نهو کومپانیاو بهلیندهرانهی که بهشدارى دهکن پلهی پؤلین کردنیان (۱ تا ۲) بیت، پیناسهی (یهکیتی بهلیندهرانی کوردستان و وهزارهتی پلاندانانی ههولیر) یان پینیت.

۲- نهو بهلیندهرو کومپانیا بهی که له دهر وهی ههریمن پيوسته پشتگیری تومارکردنی پینیت له لایهن (بهریوه بهری گشتی بازرگانیه وه).

۳- هپچ تهندهریک دواى کاتی دیاری کراو وهرناگیریت و سنذوقی تهندهر دادهخریت.

۴- برى تهئمینات بهپنی یاساو رینماییهکان دهبیت، بهبرى پارهی دیاری کراو به چهکیکى پهسند کراو (مصدق) یان (خطاب ضمان) به برى (۱۰۵۰۰۰۰۰) سهد و پینچ ملیون دینار وهردهگریت بؤ ۳۰ روژ که دهبیت لهکاتی گه رانه وهی تهندهر نامادهبیت.

۵- پيوسته بهلیندهرو کومپانیا بهشداربووهکان نامادهی پرؤسهی کردنه وهی تهندهرین یان نوینهریک دیاری بکن بؤ نهو مه بهسته بهپنچهوانه وه تهندهرکانیان ناگریته وه.

۶- نهو کومپانیاو بهلیندهرانهی که بهشدارى دهکن له بانگهپشته که دا پيوسته نه ستوپاکى باجی دهرامه تیان پی بدریت بؤسالی نوئ و پیناسه یان پینیت.

۷- وهرگرتنی تهندهر بهرامبر (۴۵۰۰۰) چوار سهد و پنجه هزار دینار که ناگه رپته وه بؤ خاوه نه که ی کرئی بلاوکردنه وهی نه مانگا داریه ده که ویتنه سهر نهو که سهی که تهندهر که ی بؤ دهردهچیت.

۸- نهو که رهستانه ی که پشتکینى ههیه پيوست بؤی نه نجام بدریت به ناماده بوونی لایه نی په یوهندی دار.

۹- بهلیندهر لیستی نهو کارانهی که نه نجامی داوه پیش که شی بکات له گه ل پشتگیری لایه نی سوومند وه له گه ل بهرنامه ی کارى به پنی ماوه که ی (جدول تقدم العمل) له کاتی نه بوونی مهرجهکاندا تهندهر ناگریته وه.

۱۰- بهلیندهر مافی بهشداربوونی نابئ له کاتی نه بوونی مهرجهکاندا.

عمر احمد امین پاریزگاری سلیمانی

ناگاداری

من که نام (بهندن نهوبهگر نهحمد) ه که پیشتر رامگه یانددوبو، خاوه نی نیم تیزی گوفاری (دنگ) م نیستا رای دگه یه نم که خاوه ندرایتی گوفار که ددهمه (دانا سلیمان حسه ن). بؤ ناگاداری تان

ونبوون

دهفته ریکی نه خوشیه دریز خایه نهکان به ناوی (ناسک توفیق ره سول) و ونبووه، هر که س دوزیو به تیوه په یوهندی بکات به ژماره موبایلی (۰۷۷۰۱۴۸۳۲۷۸)

خاوه نی نیم تیزی: کومپانیا ی وشه

سهر نووسهر:

ئاودیر شیخ عومهر

۰۵۳۳۱۹۲۰۰۳ - ۰۷۵۰۱۵۸۷۷۷۷ awder.sh.omer@gmail.com

بهریوه بهری نووسین

سیروان رهشید - هیوا جهمال

۰۷۷۰۱۵۷۶۹۰۶ - ۰۷۵۰۱۵۲۳۵۲۸ hiwa.jamal@yahoo.com serwan_rm@yahoo.com

کارگری و ریکلامو ناگاداری

۰۷۷۰۱۲۰۳۹۴۹ - ۰۷۴۸۰۱۲۱۱۴۴ info.rozhnama@gmail.com riklam.rozhnama@gmail.com

دابهشکردن:

کومپانیا ی نوهند ۰۷۷۰۱۵۴۷۸۰۰ - ۰۷۷۰۱۵۱۷۵۳۳

توفیسی سهرهکی:

سلیمانی - بهختیاری - پشت بهریوه بهرایه تی گشتی پهروه دهی سلیمانی

توفیسی ههولیر:

شه قامی زانکو ۹۴ نزیک چوار پلانی حمرین، ته نیشت بهریوه بهرایه تی ژینگه ی ههولیر ۰۷۵۰۴۴۷۱۰۹

رەھبەندەگانى دىكەي خىيانەت

بەھرۇز غالى

تائىستاش لە كلتور و ئەدەبىياتى زور لە گەلانى كۆمەلگا خۇرھەللا تىيەكاندا، تىگەيشتن بۇ چەمكى خايەنتەت ھەمان ئەوتىگەيشتن تەقلیدىيەيە كە خيانەت وا پېناسەدەكەن كە تەنيا دەست تىگەلاوكردن و جاسوسىكردن بۇ دوژمنانى نەتەوھى و نىشتمانى و بەس، بەتاييەتى لەو كۆمەلگايانەدا كە نوخبەيەكى شمولى و نەتەوھەپرست حوكمرانى تپادا دەكەن، بەلام لە كلتورى كۆمەلگا پېشكەوتووەكاندا، تپروانىنى دىكەش ھەيە بۇ خيانەت و چەمكى خيانەتى نىشتمانى تەنيا لەو رەھبەندە تەقلیدىيەدا قەتئىس ناكەن، بەلكو خيانەت لاى ئەوان لەپال دەست تىگەلاوكردن لەگەل دوژمندا زور رەھبەندى دىكە لەخۇدەكرىت، بۇ نموونە نووسەرى بەناوبانگى نەروىزى، ئەيسن نەروىزى لە شانگەرىي (دوژمنى گەل) دا چاوپۇشى و كەمتەرخەمى سەرۇكى شارەوانىيەك لە پېسبوونى ژىنگەي شارەكەدا بە خيانەت وەسفەدەكات، چونكە بووئەتەھۇي ژەھراوېيىوونى

دائىشتووانەكەي و ئەم تاوانەش بە دوژمنى گەل لە قەلمەدەدات و شانگەرىيەكەشى ناوانە دوژمنى گەل، شكسىير لە شانگەرىيە ماكېيسدا ھەمو ئەوكەسانەي كە كەمتەرخەم لە كارەكانياندا، نەفرەتيان ليدەكات و دەيانخاتە خانەي دۇزخەو، ئەمانە نمونەي ئەو كلتورى ھەزانەن كە تەنيا يەك چوارچىوھە بۇ خائىنەكانيان دانانىن، بەلكو خائىن كۆمەلگە چوارچىوھەي ھەيە كە گەندەلو كەمتەرخەمەكائىش لەخۇدەكرىت و ئەگەر لەم تپروانىنەو پروانىينە چەمكى خيانەت، ئەوا ئەستەمە كەسمان لىي دەرېازىين و ھەر يەكە بەئەندازەي كەمتەرخەمى خۇي، بەر نەفرەتى خيانەت دەكەويت، بەو پىوھرانە بيت ئەوانەي سەرەتو سامان و ئابورىي ئەم ولاتە بە تالان دەبەن، ئەوانەي لەم سەردەمەداو تازە بەتازە كۆمەلگا بەرەو جىاوازي چىنەكان دەبەن، ئەوانەي كۆمەل تووشى مشەخۇرىي و بىبەرھەمى دەكەن، ئەو نووسەرو

رۇشنىيرو رۇژنامەنووسانەي لە پېنناو ژيانى تەرفىھى خۇياندا راستىيەكان ئاوەژو دەكەنەو، ئەو شۇرشكېرەي دوىنى كە ئەمرو لە بەرەوبووى ناعەدالەتى دەخوات و لەبەر شەنەباي گەندەلیدا ئازارى ماندووبوونى رۇژانى سەخت دەردەكات، ئەوانەي چاوپۇشى لە پروانامە ساختەكانى مامۇستايانى زانكوكان دەكەن، ئەوانە ھەرھەموويان دەچنە چوارچىوھەي خيانەتەو، ئەگەر بىرپارىشە كلتورى ھەزرو بىرکردنەو ھەمان بگورين، ئەوا دەبىت تپروانىن و بىرکردنەو ھەشمان بۇ چەمكى خيانەت بگورين و لەپال جاسوسى دەست تىگەلاوكردن لەگەل دوژمنانى نەتەوھىي، زور شتى دىكەش بە خيانەت حساب بەگين، چونكە دەست تىگەلاوكردن لەگەل دوژمندا چەند مەترسى بۇ سەر نىشتمان ھەبىت ئەوھەندو بگرە زياتر گەندەلېو ئاكارو ھەلسوكەوتە چەوتە سىياسىيەكانى دىكە زەرەر بە ئەزموونەكەمان دەگەن، لەو روانگەيەشەو كاتى ئەوھەتو

جەربەزانە قسە لە ستۆكبوونى شۇرشكېرى تەقلیدى بەگين كە لەسەر حسابى شۇرشكېرىيەكەي، ئاستە سەرەكېيەكانى بوژانەو پەرەپىدانىيان كۆنترۆلكردو و لانىكەم ھۇشيارىيەكى ئەوتوى نىيە لە شىوازەكانى گەشەپىندانى سىياسى بەردەوام بەرپوھەبىردى سەردەمىيەنەي دامەزرادەكان، ئەم ئاكارو ھەلسوكەوتە سىياسىيە چەوتانەي رۇژ بەرۇژ لە زيادبووندان و بەئاشكرا بوونەتە دياردەي زەق، لاىنەكەم تا نىوسەدەي دىكە كارىگەرىي نىگەتىقى دەبىت لەسەر مەسەلەي كيانى سىياسىي تازە پىگەپشتوومان، كەواتە لىزەو دەگەنە ئەو راستىيەي خائىنە تەقلیدىيەكانى كە جاسوس و دەستكەلاي دوژمنى نەتەوھىي بوون چەند زەرەريان بە مەسەلەكە گەياندو، بۇيە ناويانلىنراوہ خائىن، سىياسەتمەدارى گەندەلو و بىياك لە خولقاندنى كىشەو تەنگەژەي بەردەم پىشكەوتنى كۆمەلدا، ئەگەر خائىن نەبن، ئەي ناويان بىنين چى؟

وزارتى ناوڭو پارىزگاي سليمانى

كارگىرى خۇجىيەتى / بەرپوھەرىتى پلان و بەواداچوون بانگەوازي ئاشكرا ۱۷۲ - R۱

پروژه: دروستكردن هۆلىكى وەرزشى بۇ پیمانگای هونەرى بەرگى لە سليمانى.

* پارىزگاي سليمانى ئاگادارى سەرچەم بەلیندەرو كۆمپانىيان دەكات كە تەندەرى پروژەي ناوبراو ھەيە بۇ جىيەجى كردن سەردانى فەرمانگەكەمان (كارگىرى و خۇجىيەتى) لە تەلارى جەمالى حاجى عەلى نھۇمى (۱) لەسەر شەقامى سەرەكى سالم بكات بەمەبەستى وەرگرتنى تەندەر.

* وەرگرتنى تەندەر لە رۇژى ۲۰۱۰/۱۱/۱۷ دەست پى دەكات تا رۇژى ۲۰۱۰/۱/۲۰ كاتژمىر (۹)ى سەر لەبەيانى تا ۱۲ى نيوہرۇ.

* دوارۇژى گەرانەوھى تەندەر رۇژى ۲۰۱۰/۱/۳۱ كاتژمىر ۹ى سەرلەبەيانى تا ۱۰ى نيوہرۇ بۇ كارگىرى خۇجىيەتى

* رۇژى كردنەوھو ئاشكراكردن تەندەر رۇژى ۲۰۱۰/۱/۳۱ كاتژمىر ۱۱ى پيش نيوہرۇ.

مەرجەكانى بەشدارى كردن:

۱- پىويستە ئەو كۆمپانىياو بەلیندەرانەي كە بەشدارى دەكەن پلەي پۆلىن كردن (۱ تا ۶) بيت، پىناسەي (يەكيتى بەلیندەرانى كوردستان و وەزارەتى پلاندانانى ھەولير)يان پىبىت.

۲- ئەو بەلیندەرو كۆمپانىيايە كەلە دەرەوھى ھەرىمن پىويستە پشتكىرى تۆماركردن پىبىت لەلايەن (بەريوھەرى گشتى بازركانيەو).

۳- ھىچ تەندەرىك دواى كاتى دىيارى كراو وەرناگىرئىتو سندوقى تەندەر دادەخرئىت.

۴- برى تەمىنات بە پىيى ياساو رىنمايەكان دەبىت، بەبىرى پارەي ديارى كراو بە چەكىكى پەسەند كراو (مصدق) يان (خطاب ضمان) بە برى (۲۰۰۰۰۰) ھەقەدە مليون دىنار وەردەگىرئىت بۇ ۳۰ رۇژ كە دەبىت لەكاتى گەرانەوھى تەندەر ئامادەبىت.

۵- پىويستە بەلیندەرو كۆمپانىيا بەشداربووھەكان ئامادەي پرۇسەي كردنەوھى تەندەرىن يان نۆينەرىك ديارى بەگن بۇ ئەو مەبەستە بەپىچەوانەو تەندەرەكانيان ناكرئىتەو.

۶- ئەو كۆمپانىياو بەلیندەرانەي كە بەشدارى دەكەن لەبانگەپشەكەدا پىويستە ئەستۇپاكى باجى دەرمانەتيان پى بىرئىت بۇسالى نۆى و پىناسەيان پىبىت.

۷- وەرگرتنى تەندەر بەرامبەر (۳۰۰۰) سى ھەزار دىنار كە ناگەرىتەو بۇ خاوەنەكەي كرىي بىلاوكردنەوھى ئەم ئاگادارىيە دەكەوتە سەر ئەو كەسەي كە تەندەرەكەي بۇ دەردەچىت.

۸- ئەو كەرەستانەي كە پشكىنى ھەيە پىويست بۇى ئەنجام بىرئىت بە ئامادەبوونى لاىەنى پەيوەندى دار.

۹- بەلیندەر لىستى ئەو كارانەي كە ئەنجامى داوہ پيش كەشى بكات لەگەل پشتكىرى لاىەنى سوودمەند وە لەگەل بەرنامەي كارى بە پىيى ماوہكەي (جدول) تقدم العمل) لە كاتى نەبوونى مەرجەكاندا تەندەر ناكرئىتەو.

۱۰- بەلیندەر مافى بەشداربوونى نابى لە كاتى نەبوونى مەرجەكاندا.

عمر احمد امين پارىزگارى سليمانى

وزارتى ناوڭو پارىزگاي سليمانى

كارگىرى خۇجىيەتى / بەرپوھەرىتى پلان و بەواداچوون بانگەوازي ئاشكرا ۱۷۲ - R۱

پروژه: دروستكردن بەشى ناوڭو خۇيىنەكانى سەلاھەدىنى ئەيوپى لە سليمانى.

* پارىزگاي سليمانى ئاگادارى سەرچەم بەلیندەرو كۆمپانىيان دەكات كە تەندەرى پروژەي ناوبراو ھەيە بۇ جىيەجى كردن سەردانى فەرمانگەكەمان (كارگىرى و خۇجىيەتى) لە تەلارى جەمالى حاجى عەلى نھۇمى (۱) لەسەر شەقامى سەرەكى سالم بكات بەمەبەستى وەرگرتنى تەندەر.

* وەرگرتنى تەندەر لە رۇژى ۲۰۱۰/۱۱/۱۷ دەست پى دەكات تا رۇژى ۲۰۱۰/۱/۲۰ كاتژمىر (۹)ى سەر لەبەيانى تا ۱۲ى نيوہرۇ.

* دوارۇژى گەرانەوھى تەندەر رۇژى ۲۰۱۰/۱/۳۱ كاتژمىر ۹ى سەرلەبەيانى تا ۱۰ى نيوہرۇ بۇ كارگىرى خۇجىيەتى

* رۇژى كردنەوھو ئاشكراكردن تەندەر رۇژى ۲۰۱۰/۱/۳۱ كاتژمىر ۱۱ى پيش نيوہرۇ.

مەرجەكانى بەشدارى كردن:

۱- پىويستە ئەو كۆمپانىياو بەلیندەرانەي كە بەشدارى دەكەن پلەي پۆلىن كردن (۱ تا ۵) بيت، پىناسەي (يەكيتى بەلیندەرانى كوردستان و وەزارەتى پلاندانانى ھەولير)يان پىبىت.

۲- ئەو بەلیندەرو كۆمپانىيايە كەلە دەرەوھى ھەرىمن پىويستە پشتكىرى تۆماركردن پىبىت لەلايەن (بەريوھەرى گشتى بازركانيەو).

۳- ھىچ تەندەرىك دواى كاتى دىيارى كراو وەرناگىرئىتو سندوقى تەندەر دادەخرئىت.

۴- برى تەمىنات بە پىيى ياساو رىنمايەكان دەبىت، بەبىرى پارەي ديارى كراو بە چەكىكى پەسەند كراو (مصدق) يان (خطاب ضمان) بە برى (۲۰۰۰۰۰) بىيست و يەك مليون دىنار وەردەگىرئىت بۇ ۳۰ رۇژ كە دەبىت لەكاتى گەرانەوھى تەندەر ئامادەبىت.

۵- پىويستە بەلیندەرو كۆمپانىيا بەشداربووھەكان ئامادەي پرۇسەي كردنەوھى تەندەرىن يان نۆينەرىك ديارى بەگن بۇ ئەو مەبەستە بەپىچەوانەو تەندەرەكانيان ناكرئىتەو.

۶- ئەو كۆمپانىياو بەلیندەرانەي كە بەشدارى دەكەن لەبانگەپشەكەدا پىويستە ئەستۇپاكى باجى دەرمانەتيان پى بىرئىت بۇسالى نۆى و پىناسەيان پىبىت.

۷- وەرگرتنى تەندەر بەرامبەر (۳۰۰۰) سى ھەزار دىنار كە ناگەرىتەو بۇ خاوەنەكەي كرىي بىلاوكردنەوھى ئەم ئاگادارىيە دەكەوتە سەر ئەو كەسەي كە تەندەرەكەي بۇ دەردەچىت.

۸- ئەو كەرەستانەي كە پشكىنى ھەيە پىويست بۇى ئەنجام بىرئىت بە ئامادەبوونى لاىەنى پەيوەندى دار.

۹- بەلیندەر لىستى ئەو كارانەي كە ئەنجامى داوہ پيش كەشى بكات لەگەل پشتكىرى لاىەنى سوودمەند وە لەگەل بەرنامەي كارى بە پىيى ماوہكەي (جدول) تقدم العمل) لە كاتى نەبوونى مەرجەكاندا تەندەر ناكرئىتەو.

۱۰- بەلیندەر مافى بەشداربوونى نابى لە كاتى نەبوونى مەرجەكاندا.

عمر احمد امين پارىزگارى سليمانى

وزارتى ناوڭو پارىزگاي سليمانى

كارگىرى خۇجىيەتى / بەرپوھەرىتى پلان و بەواداچوون بانگەوازي ئاشكرا ۱۷۲ - R۱

پروژه: دروستكردن سىوئەنگ لە شارباژىر (دوبارە ۴).

* پارىزگاي سليمانى ئاگادارى سەرچەم بەلیندەرو كۆمپانىيان دەكات كە تەندەرى پروژەي ناوبراو ھەيە بۇ جىيەجى كردن سەردانى فەرمانگەكەمان (كارگىرى و خۇجىيەتى) لە تەلارى جەمالى حاجى عەلى نھۇمى (۱) لەسەر شەقامى سەرەكى سالم بكات بەمەبەستى وەرگرتنى تەندەر.

* وەرگرتنى تەندەر لە رۇژى ۲۰۱۰/۱۱/۱۴ دەست پى دەكات تا رۇژى ۲۰۱۰/۱/۱۹ كاتژمىر (۹)ى سەر لەبەيانى تا ۱۲ى نيوہرۇ.

* دوارۇژى گەرانەوھى تەندەر رۇژى ۲۰۱۰/۱/۳۱ كاتژمىر ۹ى سەرلەبەيانى تا ۱۰ى نيوہرۇ بۇ كارگىرى خۇجىيەتى

* رۇژى كردنەوھو ئاشكراكردن تەندەر رۇژى ۲۰۱۰/۱/۳۱ كاتژمىر ۱۱ى پيش نيوہرۇ.

مەرجەكانى بەشدارى كردن:

۱- پىويستە ئەو كۆمپانىياو بەلیندەرانەي كە بەشدارى دەكەن پلەي پۆلىن كردن (۱ تا ۱۰) بيت، پىناسەي (يەكيتى بەلیندەرانى كوردستان و وەزارەتى پلاندانانى ھەولير)يان پىبىت.

۲- ئەو بەلیندەرو كۆمپانىيايە كەلە دەرەوھى ھەرىمن پىويستە پشتكىرى تۆماركردن پىبىت لەلايەن (بەريوھەرى گشتى بازركانيەو).

۳- ھىچ تەندەرىك دواى كاتى دىيارى كراو وەرناگىرئىتو سندوقى تەندەر دادەخرئىت.

۴- برى تەمىنات بە پىيى ياساو رىنمايەكان دەبىت، بەبىرى پارەي ديارى كراو بە چەكىكى پەسەند كراو (مصدق) يان (خطاب ضمان) بە برى (۲۰۰۰۰۰) دوو مليون دىنار وەردەگىرئىت بۇ ۳۰ رۇژ كە دەبىت لەكاتى گەرانەوھى تەندەر ئامادەبىت.

۵- پىويستە بەلیندەرو كۆمپانىيا بەشداربووھەكان ئامادەي پرۇسەي كردنەوھى تەندەرىن يان نۆينەرىك ديارى بەگن بۇ ئەو مەبەستە بەپىچەوانەو تەندەرەكانيان ناكرئىتەو.

۶- ئەو كۆمپانىياو بەلیندەرانەي كە بەشدارى دەكەن لەبانگەپشەكەدا پىويستە ئەستۇپاكى باجى دەرمانەتيان پى بىرئىت بۇسالى نۆى و پىناسەيان پىبىت.

۷- وەرگرتنى تەندەر بەرامبەر (۸۰۰۰) ھەشت ھەزار دىنار كە ناگەرىتەو بۇ خاوەنەكەي كرىي بىلاوكردنەوھى ئەم ئاگادارىيە دەكەوتە سەر ئەو كەسەي كە تەندەرەكەي بۇ دەردەچىت.

۸- ئەو كەرەستانەي كە پشكىنى ھەيە پىويست بۇى ئەنجام بىرئىت بە ئامادەبوونى لاىەنى پەيوەندى دار.

۹- بەلیندەر لىستى ئەو كارانەي كە ئەنجامى داوہ پيش كەشى بكات لەگەل پشتكىرى لاىەنى سوودمەند وە لەگەل بەرنامەي كارى بە پىيى ماوہكەي (جدول) تقدم العمل) لە كاتى نەبوونى مەرجەكاندا تەندەر ناكرئىتەو.

۱۰- بەلیندەر مافى بەشداربوونى نابى لە كاتى نەبوونى مەرجەكاندا.

عمر احمد امين پارىزگارى سليمانى

وزارتى ناوڭو پارىزگاي سليمانى

كارگىرى خۇجىيەتى / بەرپوھەرىتى پلان و بەواداچوون بانگەوازي ئاشكرا ۱۷۲ - R۱

پروژه: نوژەنكردنەوھى قوتابخانەي گوندى چوارتاق لە عەربەت.

* پارىزگاي سليمانى ئاگادارى سەرچەم بەلیندەرو كۆمپانىيان دەكات كە تەندەرى پروژەي ناوبراو ھەيە بۇ جىيەجى كردن سەردانى فەرمانگەكەمان (كارگىرى و خۇجىيەتى) لە تەلارى جەمالى حاجى عەلى نھۇمى (۱) لەسەر شەقامى سەرەكى سالم بكات بەمەبەستى وەرگرتنى تەندەر.

* وەرگرتنى تەندەر لە رۇژى ۲۰۱۰/۱/۱۴ دەست پى دەكات تا رۇژى ۲۰۱۰/۱/۱۹ كاتژمىر (۹)ى سەر لەبەيانى تا ۱۲ى نيوہرۇ.

* دوارۇژى گەرانەوھى تەندەر رۇژى ۲۰۱۰/۱/۳۱ كاتژمىر ۹ى سەرلەبەيانى تا ۱۰ى نيوہرۇ بۇ كارگىرى خۇجىيەتى

* رۇژى كردنەوھو ئاشكراكردن تەندەر رۇژى ۲۰۱۰/۱/۳۱ كاتژمىر ۱۱ى پيش نيوہرۇ.

مەرجەكانى بەشدارى كردن:

۱- پىويستە ئەو كۆمپانىياو بەلیندەرانەي كە بەشدارى دەكەن پلەي پۆلىن كردن (۱ تا ۱۰) بيت، پىناسەي (يەكيتى بەلیندەرانى كوردستان و وەزارەتى پلاندانانى ھەولير)يان پىبىت.

۲- ئەو بەلیندەرو كۆمپانىيايە كەلە دەرەوھى ھەرىمن پىويستە پشتكىرى تۆماركردن پىبىت لەلايەن (بەريوھەرى گشتى بازركانيەو).

۳- ھىچ تەندەرىك دواى كاتى دىيارى كراو وەرناگىرئىتو سندوقى تەندەر دادەخرئىت.

۴- برى تەمىنات بە پىيى ياساو رىنمايەكان دەبىت، بەبىرى پارەي ديارى كراو بە چەكىكى پەسەند كراو (مصدق) يان (خطاب ضمان) بە برى (۲۰۰۰۰۰) دوو مليون دىنار وەردەگىرئىت بۇ ۳۰ رۇژ كە دەبىت لەكاتى گەرانەوھى تەندەر ئامادەبىت.

۵- پىويستە بەلیندەرو كۆمپانىيا بەشداربووھەكان ئامادەي پرۇسەي كردنەوھى تەندەرىن يان نۆينەرىك ديارى بەگن بۇ ئەو مەبەستە بەپىچەوانەو تەندەرەكانيان ناكرئىتەو.

۶- ئەو كۆمپانىياو بەلیندەرانەي كە بەشدارى دەكەن لەبانگەپشەكەدا پىويستە ئەستۇپاكى باجى دەرمانەتيان پى بىرئىت بۇسالى نۆى و پىناسەيان پىبىت.

۷- وەرگرتنى تەندەر بەرامبەر (۸۰۰۰) ھەشت ھەزار دىنار كە ناگەرىتەو بۇ خاوەنەكەي كرىي بىلاوكردنەوھى ئەم ئاگادارىيە دەكەوتە سەر ئەو كەسەي كە تەندەرەكەي بۇ دەردەچىت.

۸- ئەو كەرەستانەي كە پشكىنى ھەيە پىويست بۇى ئەنجام بىرئىت بە ئامادەبوونى لاىەنى پەيوەندى دار.

۹- بەلیندەر لىستى ئەو كارانەي كە ئەنجامى داوہ پيش كەشى بكات لەگەل پشتكىرى لاىەنى سوودمەند وە لەگەل بەرنامەي كارى بە پىيى ماوہكەي (جدول) تقدم العمل) لە كاتى نەبوونى مەرجەكاندا تەندەر ناكرئىتەو.

۱۰- بەلیندەر مافى بەشداربوونى نابى لە كاتى نەبوونى مەرجەكاندا.

عمر احمد امين پارىزگارى سليمانى

رێگایهکی تر بۆ سهرا له نوێ گهنج بوونهوه

له گهڵ (هێلی گهنجان) ی ئاسیاسیڵ دهتوانیت: بێبهرامیهر 100 کورتتهنامه له مانگیکدا بئیریت و بیههرامیهر بهشداربیت له خزمهتگوزاری دۆستان و بای بای. له 12 ی شهوهوه تا 9 ی بهیانی (ماوهی گهنجان): نرخێ یهک دهقیقه په یهوهندی تهنها 1 سهنته «نرخێ 1 کورتتهنامه 1 سهنته» خزمهتگوزارییهکانی تهنتهرنیتهت GPRS په ریژی 780 دادهشکیت. نرخێ (هێلی گهنجان) تهنها به 10 دۆلاره و بهشداربوونی مانگانهی تهنها 1 دۆلاره.

www.asiacell.com خزمهتگوزاری بهشداربووان 111

نهو مانشیتهانی شایانی تیرامانن

پنشهنگین له خزمهتگوزارییهکاندا
ئاسیاسیڵ دۆستا و همیشه ههر بێشنگ بووه له داوێنکردنی ههموو خزمهتگوزارییهکانی سۆپاییل گومانیش لهوهدا نییه که ههر ئاسیاسیڵ بوو بۆ پهکهم جار خزمهتگوزاری بۆ ماوهی ههدهیه عێزانهوه.

www.asiacell.com خزمهتگوزاری بهشداربووان 111

له گهڵ ههموو شتیکیدا جل و بهرگت نوێ بکهرهوه
جل شۆره کاتی سامسونج به لولهکی تهلماسی
(Dimound Drum)

کۆمپانیایا بهیاد

www.bayadgroup.com

info@bayadgroup.com

00964 770 192 4220

تهلماسی به کۆرهیهتی، تری حهیه له بهرهههکانی سانسۆنجد بۆ نمونه لولهکی تهلماسی لهتو جل نۆری سامسونج زهانی کهتر بهجل و بهرگ دهگهیهتیته. بهو بێش که تهکنیکی گهه ئۆی به کۆرهیهتی پاکهروهی کهتر په کۆرهیهتی، هدرهوهها چرخی کهترهوه دزه به کۆرهیهتی سانسۆنکی هایلرووی تهلهیه یهئ لۆ بۆن دهبریت بۆ لهوهی عهست بههراوههر یکهت و ههچ له ههرو تولاکی گهه ناکاتهوه.

سهیانی - شهقامی سالم - تهلاری جهمال حاجی عهلی
ههولیز - شهقامی یهرام - تهنیشت بهزینخانهی شۆرش
بهغداد - کهراوه - شهقامی سهدهده